

Instans: Kommunstyrelsen
Tid: 2020-02-18 kl. 08:30
Plats: Sämsjön (B-salen), kommunhuset

Gunnar Andersson (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Mattias Strandberg
Sekreterare

Förslag på justerare: Kari Hellstadius (S)

Samtliga ärenden har beretts av kommunstyrelsens ordförande. I samtliga beslutsärenden föreslås kommunstyrelsen besluta i enlighet med förvaltningens/tidigare nämnds förslag till beslut om inget annat framgår av ordförandeskrivelse.

Obs! Sammanträdet är flyttat till den 18 februari, vilket är en tisdag, på grund av ett möte med Västra Stambanegruppen.

Information:

- KS = slutgiltigt beslut fattas i Kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i Kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
08.30			Sammanträdet öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsamordnare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
08.35	1	KS	Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) väg 181	KS 100/2017	X	Konsult
09.15	2	KS	Rapportering till vattenmyndigheterna av genomförda vattenskyddsåtgärder - Vattenmyndighetens åtgärdsprogram	KS 244/2019	X	Samhällsutvecklare
09.25	3	INFO	Information från Fokus Herrljunga	--	--	Näringslivschef
09.55	4	INFO	Information om Framtidens vårdinformationsmiljö	--	--	Stabschef/IT-strateg
10.15	5	INFO	Information om hantering av allmänna handlingar	--	--	Nämndsamordnare
10.20			PAUS			
10.40	6	KS	Verksamhetsberättelse 2019 för kommunstyrelsen	KS 21/2020	X	Controller
10.50	7	KF	Ombudgetering av kommunstyrelsens investeringar för 2019 till 2020	KS 15/2020	X	Controller
11.00	8	KF	Kommunstyrelsens driftsäskanden 2021-2023	KS 12/2020	X	Kommundirektör
11.10	9	KF	Kommunstyrelsens investeringsäskanden 2021-2023	KS 12/2020	X	Kommundirektör
11.20	10	KF	Svar på motion om principbeslut angående kommunens byskolor	KS 170/2019	X	Bildningschef
11.30	11	KF	Uppdrag till Herrljungabostäder AB att analysera konsekvenser för bolagets ekonomi vid nybyggnation av tre flerfamiljshus under 2020-2029	KS 44/2020	X	Ekonomichef
11.40	12	KF	Ansökan från Stiftelsen Herrljunga Industrielokaler om tillstånd att sälja fastigheten Ölltorp 1:18	KS 36/2020	X	Ordförande
11.50	13	KF	Revidering av bygg- och miljönämndens reglemente	KS 30/2020	X	Ordförande
11.55	14	KF	Organisationsförändring, bildande av samhällsbyggnadsförvaltning	KS 189/2019	X	Kommundirektör

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
12.10	15	KF	Svar på medborgarförslag om Rör inte min kompis-pris	KS 186/2019	X	Ordförande
12.20	16	KF	Svar på motion om digital debattsida	KS 132/2019	X	Kanslichef

<i>NR</i>	<i>Meddelandeförteckning</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	SKR cirkulär 19:59 Budgetförutsättningar för åren 2019- 2023	KS postlista 1/2020	X
2	Information gällande SmåKoms stämma och rikskonferens 2020	KS postlista 2/2020	X

Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) väg 181

Sammanfattning

I november 2018 beslutade kommunstyrelsen att uppdra åt förvaltningen att påbörja arbetet med ÅVS för väg 181. Konsulter på Ramböll Sverige AB anlätades för att driva processen framåt. Under våren 2019 genomfördes en workshop med representanter från kommunens bygg- och miljöförvaltning, tekniska förvaltningen och representanter från lokalt näringsliv. Under workshopen konkretiserades problembilden och förslag till lösningar. Framtaget material samt hänvisningar till tidigare studier har sedan bearbetats av Ramböll och sammanställts i en rapport, en åtgärdsvalsstudie.

Rapporten innehåller två åtgärds paket: ett med förbättringar i befintligt läge och ett med förslag om att utreda en ny vägsträcka. Konsekvenserna av respektive lösningsförslag klargörs och det framgår att kommunen förordar ny sträckning för väg 181. Förhoppningen är att rapporten kan användas för att motivera åtgärder på väg 181 när dessa skall prioriteras gentemot andra behov i regionen i framtagandet av regional transportinfrastrukturplan inom Västra Götalandsregionen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-01-31

ÅVS för väg 181, förslag till rapport, daterad 2020-01-31

Förslag till beslut

1. Rapporten Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) väg 181 godkänns.
2. Förvaltningen uppdras att använda rapporten i inspel till pågående och framtida arbete med regionala transportinfrastrukturplaner.
3. Förvaltningen ges i uppdrag att återrapportera till kommunstyrelsen om hur åtgärdsvalsstudien används i det fortsatta arbetet med regional transportinfrastrukturplan.

Maja Sallander
Samhällsutvecklare

DIARIENUMMER:	KS 100/2017 351
FASTSTÄLLD:	-
VERSION:	Slutversion
SENAST REVIDERAD:	2020-01-31
GILTIG TILL:	-
DOKUMENTANSVAR:	Bygg- och miljöförvaltningen

Åtgärdsvalstudie Väg 181

Herrljunga kommun

Åtgärdsvalsstudien, uppfört av Herrljunga kommun, har tagits fram för ett godkännande av kommunstyrelsen samt som underlag till val av inriktning för den fortsatta planeringen.

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

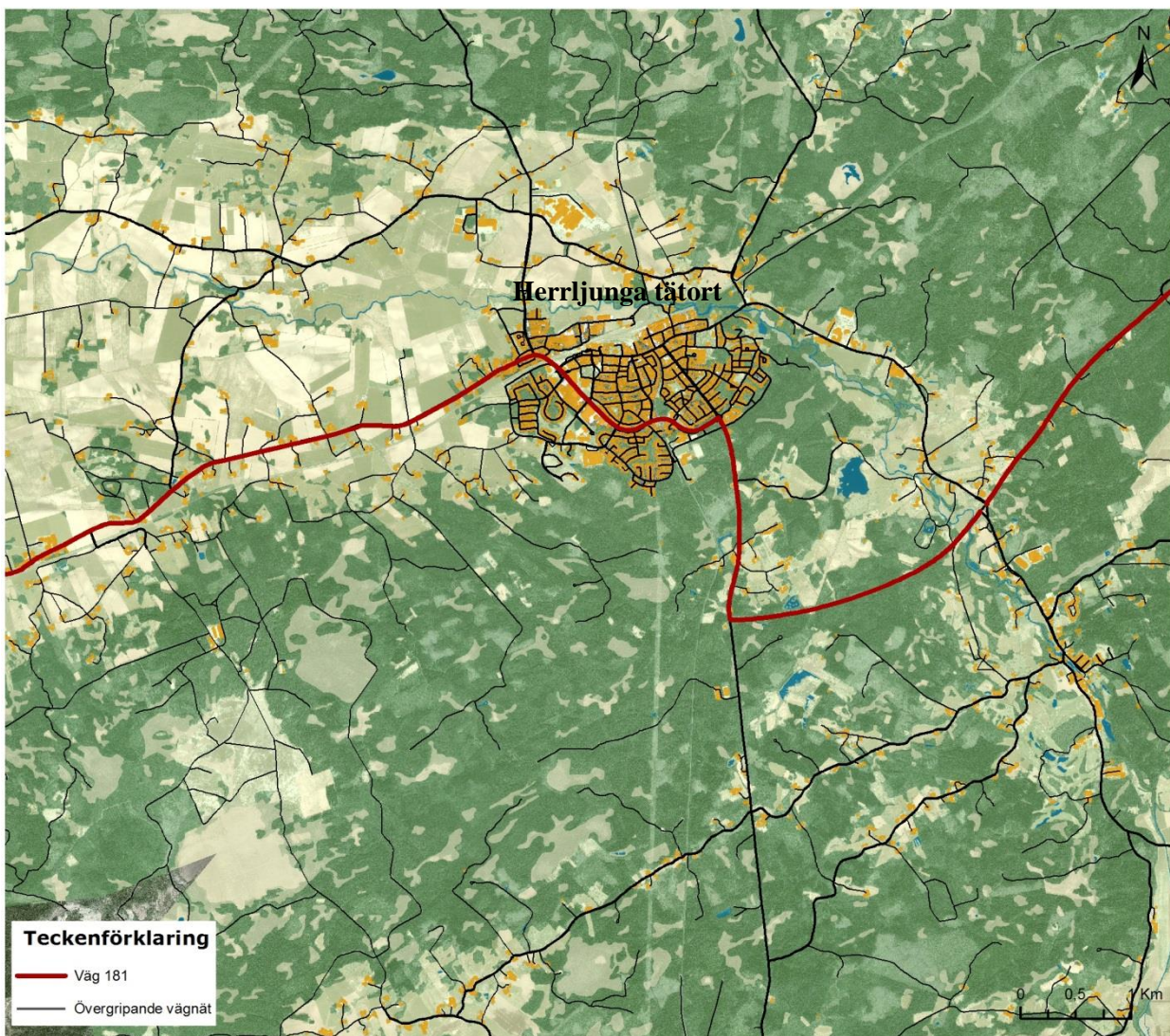
Bakgrund	2
Varför behövs åtgärder? Varför just nu?	2
Arbetsprocessen och organisering av arbetet	3
Tidigare planeringsarbete	3
Anknytande planering	4
Sammanförande av flera behov/brister/problem	5
Övergripande syfte med de lösningar och åtgärder som studerats	6
Intressenter	6
Avgränsningar	7
Geografisk avgränsning.....	7
Avgränsning av innehåll och omfattning.....	7
Tidshorisont för åtgärdernas genomförande.....	7
Mål.....	8
Koppling till transportpolitiska mål.....	8
Viktiga regionala och lokala mål i sammanhanget.....	8
Mål för problemlösning	10
Problembeskrivning, förhållanden, förutsättningar	10
Problembeskrivning.....	10
Befintliga förhållanden och utveckling- referensalternativ	10
Trafiksystemet	13
Workshop	24
Åtgärdsförslag	26
Tänkbara åtgärdsstyper	26
Kostnader.....	35
Samlad bedömning inför fortsatt arbete	36
Förslag till inriktning och rekommenderade åtgärder	38
Beskrivning av övergripande inriktning	38
Rekommenderade åtgärder	39
Åtgärdspaket 1 – Åtgärder längs befintlig vägsträckning	39
Åtgärdspaket 2 – Ny vägsträckning.....	41
Bedömning av åtgärdspaket.....	43
Förslag till beslut om fortsatt hantering.....	44
Kommunens inriktning	44

Bakgrund

Varför behövs åtgärder? Varför just nu?

Detta uppdrag syftar till att genomföra en åtgärdsvalsstudie för väg 181 åt Herrljunga kommun. Åtgärdsvalsstudien och utvecklingen av väg 181 ses som en del av kommunens arbete med att nå de tillväxtmål som preciseras i Översiktsplan 2017 - 2035. Väg 181 genom Herrljunga tätort har utretts och studerats under flera år i vägutredningar av både Trafikverket (tidigare Vägverket) och kommunen. Utredningarna har föreslagit nya vägsträckningar som leder trafiken runt tätorten istället för igenom. Att förbättra trafikmiljön längs väg 181 har varit en angelägenhet för kommunen sedan början av 1990-talet. Med den nya översiktsplanen för Herrljunga kommun, antagen år 2017, bedrivs nu återigen ett arbete inom ramen för föreliggande åtgärdsvalsstudie som kraftsamlar kring åtgärdsförslag för att skapa en god och trygg miljö längs väg 181. Åtgärderna längs väg 181 syftar också till att skapa förutsättningar till att stärka näringslivet i regionen.

Åtgärdsvalsstudien ska hjälpa kommunen att ta ställning i planeringsarbetet gällande åtgärder för att förbättra väg 181. Studien ska även hjälpa kommunen att lyfta frågan bland regionala aktörer som Västra Götalandsregionen och Trafikverket för att få gehör för problematiken som finns längs sträckan.

Figur 1. Sträckningen av väg 181 i förhållande till Herrljunga tätort.

Arbetsprocessen och organisering av arbetet

Utredningsarbetet har bedrivits enligt Trafikverkets metod för åtgärdsvalsstudier med de fyra faserna: *Initiera, Förstå situationen, Pröva tänkbara lösningar* och *Forma inriktning och rekommendera åtgärder*. De föreslagna åtgärderna har analyserats med hänsyn till Trafikverkets Fyrstegsprincip: Steg 1-Tänk om, Steg 2-Prioritera, Steg 3-Bygga om och Steg 4-Bygg nytt.

Åtgärdsvalsstudie väg 181 har initierats av Herrljunga kommun vilka är beställare till arbetet. Åtgärdsvalsstudien har genomförts genom samverkan mellan kommunen och berörda aktörer inom samhällsutvecklingen och näringslivet.

Under fas 3 av åtgärdsvalsstudien har en workshop genomförts med representanter från Herrljunga kommuns Bygg- och miljöförvaltning samt Teknisk förvaltning. Andra aktörer som medverkat är representanter från näringslivet (Emtunga Transport AB, Sanfridssons Åkeri AB och Herrljunga Lager & Logistik). Inbjudan har även gått till Trafikverket och Länsstyrelsen som inte har kunnat medverka under workshopen.

Arbetsgruppen har bestått av representanter från Herrljunga kommun och Ramboll Sverige AB. Styrgrupp i arbetet har varit kommunens plankommitté bestående av politiker och tjänstemän med huvudansvar för samhällsplanering.

Tidigare planeringsarbete

Ett flertal utredningar har genomförts under åren gällande väg 181. Utredningarna har genomförts av Trafikverket (tidigare Vägverket) så väl som kommunerna Vårgårda, Herrljunga och Falköping. Nedan redogörs för dessa tidigare utredningar:

Förstudie och Vägutredning Väg 181- Delen Fagrabo vid Vårgårda till Bergagärde (Vägverket, 1996)

En förstudie genomfördes av Vägverket 1996. Förstudien redovisade problem och brister i nuvarande vägnät samt alternativa vägsträckningar. Förstudien övergick därefter till en vägutredning som i detalj studerade två vägsträckningar, Nord och Syd. Alternativen visade på sträckningar för att avlasta Herrljunga tätort. Efter remissyttranden genomfördes kompletteringar till vägutredningen under 1997 och 1998 varefter Vägverket bedömde att beslutsunderlaget var tillräckligt för ett beslut om val av vägkorridor och fortsatt projektering.

Förstudie Väg 181- Delen Fagrabo vid Vårgårda till Bergagärde (Vägverket, 2000)

En förstudie påbörjades återigen år 2000. Anledningen till en förnyad förstudie var att ny lagstiftning i och med att miljöbalken trädde i kraft år 1999. Miljökonsekvensbeskrivningen bedömdes därmed behöva förnyas så att den följde den nu gällande planeringsprocessen.

Förstudien visade på två alternativa åtgärdsförslag. Det ena förslaget utgick från att förbättra nuvarande väg genom Herrljunga tätort. Det andra alternativet utgick från tidigare utredningsalternativ Nord 2, som visade på en ny sträckning förbi tätorten.

Vägutredning med miljökonsekvensbeskrivning- Väg 181

Under 2004 genomfördes en vägutredning av Vägverket. Vägutredningen utgick från två alternativ, att antingen förbättra befintlig väg 181 eller att skapa en ny förbindelse söder om tätorten. Vägutredningen grundades på tidigare utredningar kring väg 181 och gav en mer detaljerad bild av åtgärder för båda alternativen.

Trafikverket: Nationell plan för transportsystemet 2018–2029

Trafikverket tar var fjärde år fram en nationell plan för transportsystemet utifrån ett trafikslagsövergripande perspektiv, vilken beslutas av regeringen. Planen innehåller information om hur stora investeringar som är avsedda att genomföras under handlingens giltighetstid, vad som ska göras samt i vilka geografiska områden det ska genomföras.

I den nationella planen för 2018–2029 har grunden för prioriteringarna varit att underhålla och effektivisera användandet av existerande infrastruktur. Vidare prioriteras att utveckla samhället genom att bygga om och bygga ny infrastruktur samt hitta nya lösningar med andra aktörer.

VGR: Regional plan för transportinfrastrukturen i Västra Götaland 2018–2029

Parallellt med Trafikverkets nationella plan för transportsystemet tar varje län fram en regional plan för den regionala transportinfrastrukturen. Planen innehåller information om de satsningar som regionen avser att genomföra med hänsyn till de regionala transportbehoven.

Anknytande planering

Invid väg 181 pågår eller har nyligen avslutats ett antal mindre detaljplaner som inte bedöms påverka åtgärdsvalsstudien. Detaljplanerna är av mindre omfattande karaktär.

Detaljplan för Horsby etapp 2

Detaljplanen upprättas för att medge byggnation av bostäder i Horsby, dels som markbostäder i form av villor, radhus och kedjehus dels som flerbostadshus i två våningar samt möjlighet till förskola. Planen vann laga kraft i december 2019.

Detaljplan Förskola Skoghälla

Enligt SCB:s prognoser förväntas antalet barn i förskoleålder öka i Herrljunga tätort de kommande åren. Av denna anledning krävs en utbyggnad av förskolan i tätorten. Mark för en ny förskola har därför reserverats i området kring Skoghälla, där väg 183 ansluter till södra Herrljunga. Samråd planeras under 2020.

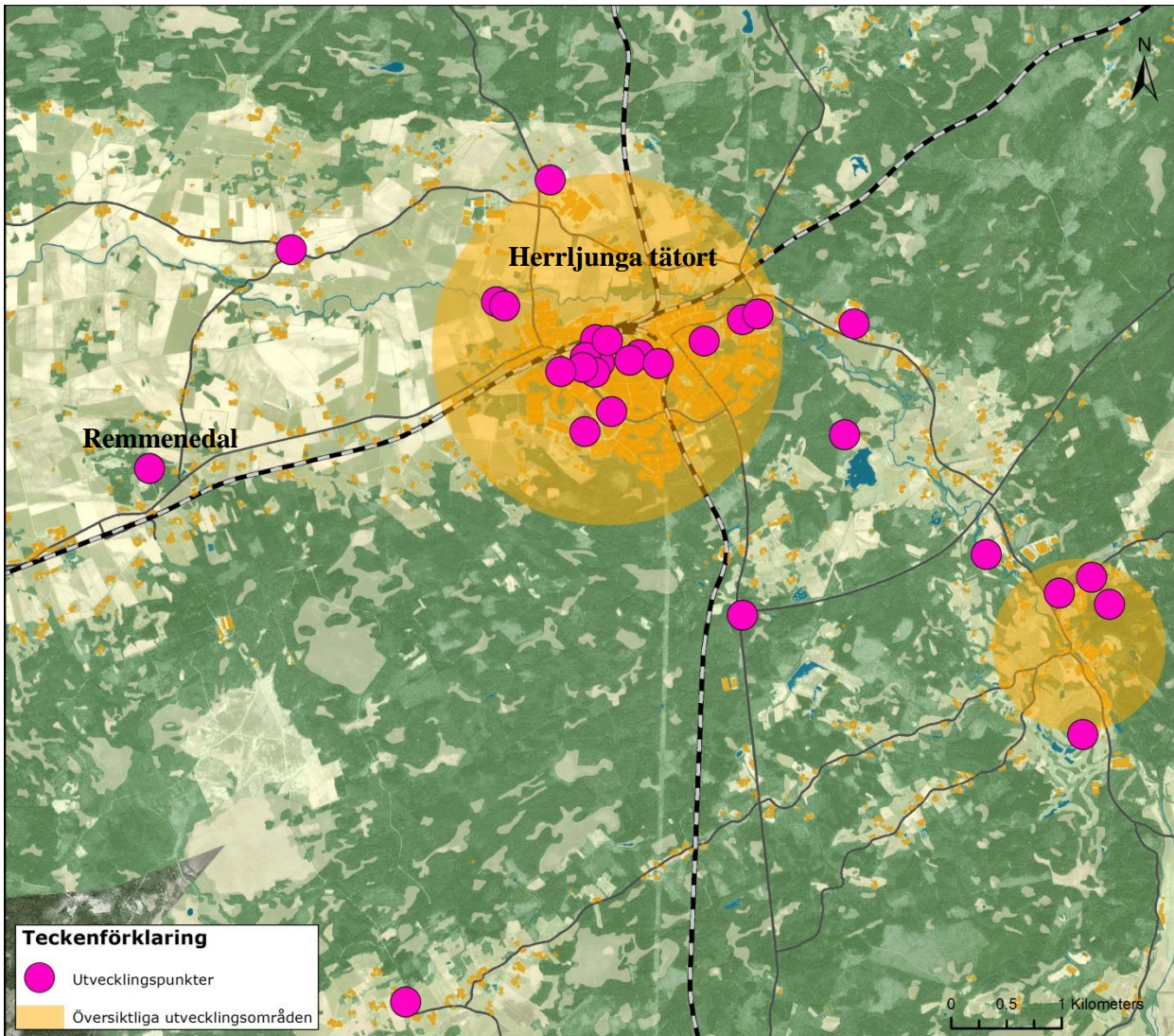
Detaljplan Ölltorps industriområde

Verksamhetsområdet i Ölltorps industriområde norr om Herrljunga planeras att expanderas under år 2020. Målet är att skapa möjligheter för nya verksamheter att etablera sig i kommunen. En nybyggd gång- och cykelväg mellan Herrljunga och Ölltorp togs i bruk år 2016. Planen vann laga kraft i december 2019.

Översiktsplan 2017-2035

Herrljunga kommun har arbetat med en ny översiktsplan som vann laga kraft år 2017. Översiktsplanen gäller fram till år 2035. Översiktsplanen pekar ut ett flertal utvecklingsområden som redovisas i figur 2.

Utöver utvecklingsområden pekar översiktsplanen ut infrastrukturkorridorer och en inriktning för trafikplaneringen inom kommunen. Dessa beskrivs under rubriken Mål.

Figur 2. Utvecklingsområden enligt Översiktsplan 2017–2035.

Sammanförande av flera behov/brister/problem

Väg 181 utgör idag en barriär genom Herrljunga tätort. All trafik som färdas mellan Vårgårda och Falköping längs väg 181 måste idag färdas genom tätorten. Genomfartstrafikens utsläpp och bullerpåverkan ses idag som ett miljöproblem av boende i tätorten. Vidare korsar vägen också två vattentäkter varav ett utgör vattenskyddsområde. Eftersom vägen utgör sekundärväg för farligt gods kan konsekvenserna vid en eventuell olycka bli förödande om vattentäkterna blir kontaminerade. Passager för oskyddade trafikanter sker i plan och uppfattas av ortens invånare som osäkra. Denna osäkerhet riskerar att motverka kommunens mål om ett ökat hållbart resande i Herrljunga tätort. Vidare medför plankorsningarna i kombination med ett stort antal enskilda fastighetsutfarter att fordon på väg 181 ofta behöver bromsa in av hänsyn till övrig trafik. Detta resulterar i ett ojämnt körtempo och riskerar att göra trafikmiljön mer osäker.

En detaljerad analys av behov, brister och problem ges under rubrik Problem, förhållanden och förutsättningar.

Övergripande syfte med de lösningar och åtgärder som studerats

Syftet med studien är att föreslå lösningar på såväl kort som lång sikt. Förslagna lösningar skall bidra till att skapa en högre trafiksäkerhet för samtliga trafikslag, god framkomlighet särskilt för godstrafiken samt verka för att minska utsläpp i regionen. Samtidigt ska lösningarna skapa förutsättningar för en förbättrad stadsmiljö och värna om vattenskyddsområden i Herrljunga tätort genom minskad genomfartstrafik, minskade bullernivåer och minskad mängd farligt gods.

Intressenter

Herrljunga kommun har ett starkt intresse av åtgärder på väg 181 då vägsträckningen går genom kommunens huvudort. Trafikverket är väghållare och påverkas av eventuella åtgärder.

Näringslivet påverkas också, främst då vägen utgör en viktig förbindelse till E20. Åkerier och logistikbolag har därför varit med i arbetet med åtgärdsvalsstudien. Emtunga Transport AB, Sanfridssons Åkeri och Herrljunga lager & logistik har varit inbjudna till workshops i arbetet med åtgärdsvalsstudien.

Indirekt påverkas även Vårgårda och Falköpings kommuner. Åtgärder längs väg 181, som används för genomfart av boende och näringslivet i dessa kommuner, innebär förbättrade resmöjligheter.

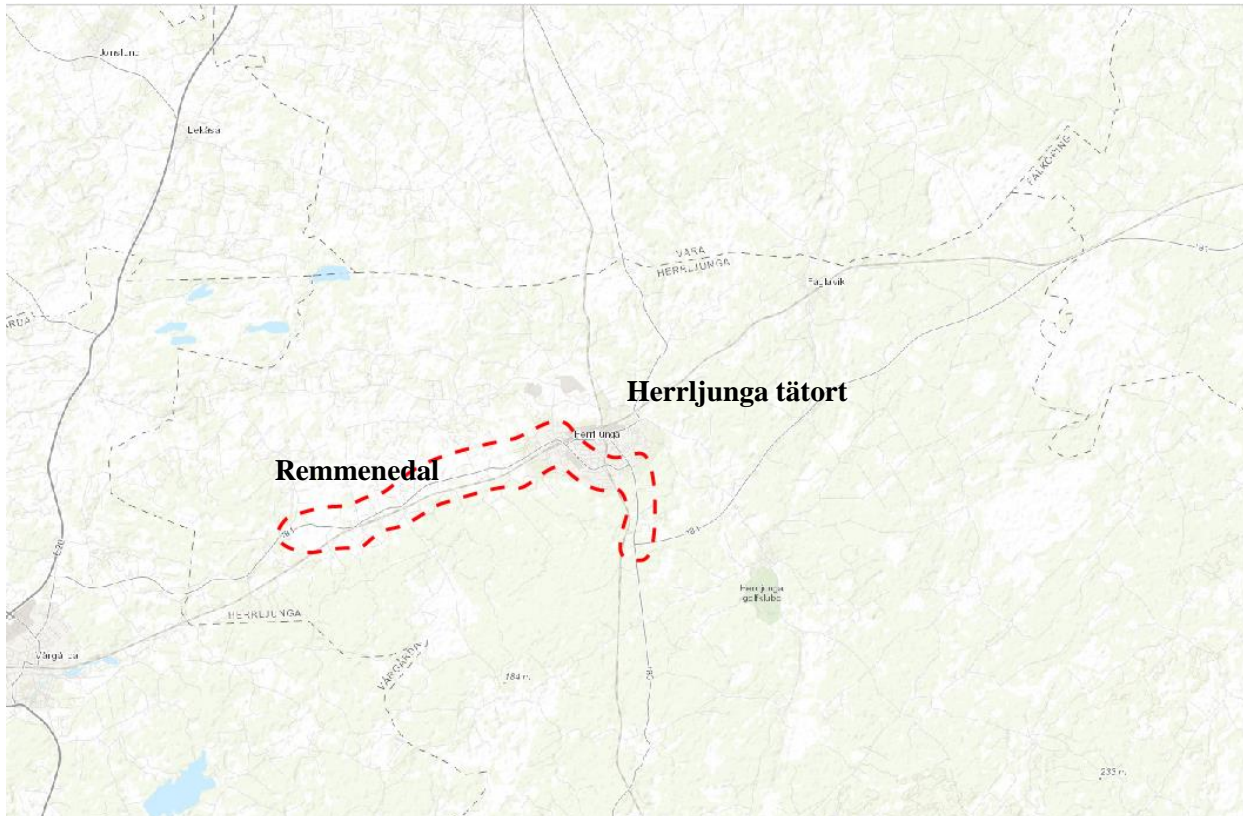
Försvarsmakten är också en intressent då de äger mark i området. Främst berörs deras mark sydväst om Herrljunga tätort. Försvarsmakten har ett skjutfält här vilket är klassat som riksintresse för Försvaret. Området har tidigare föreslagits som möjligt för ny sträckning av väg 181, något som Försvarsmakten ställt sig tveksamma till.

Räddningstjänsten är också en intressent då deras utryckningstider påverkas av åtgärder längs aktuell sträcka. Utryckningstiderna kan till exempel påverkas av sänkta hastigheter för utryckningsfordon och av åtgärder som påverkar trafikmängden, och därmed framkomligheten, på vägen.

Avgränsningar

Geografisk avgränsning

Den geografiska avgränsningen av utredningsområdet för denna åtgärdsvalsstudie är området kring Herrljunga tätort. Området sträcker sig via väg 181 och väg 183 via Stenunga, Bergagårde och Herrljunga. I figur 3 visas en karta med en ungefärlig avgränsning av utredningsområdet.

Figur 3. Geografiska avgränsning för åtgärdsvalsstudien.

Avgränsning av innehåll och omfattning

Åtgärdsvalsstudien behandlar markanvändning avseende gång-, cykel-, kollektiv- och motortrafik. Detaljeringsnivån innebär i huvudsak att de brister och behov som studeras påverkar hela eller större delar av transportsystemet inom och i anslutning till utredningsområdet. Brister och behov som har hög detaljeringsgrad och lokal påverkan behandlas i liten utsträckning. Åtgärder och lösningar kommer i första hand att omfatta övergripande strukturer och system eller vara generella för ett eller flera transportslag då syftet med åtgärdsvalsstudien handlar om att förbättra trafikmiljön i ett geografiskt stort område.

Tidshorisont för åtgärdernas genomförande

Som planeringshorisont för åtgärdsvalsstudien har året 2040 valts, vilket är Trafikverkets planeringsstyrande prognosår. Prognoserna redovisar trafikutvecklingen utifrån förväntad befolkningstillväxt till följd av planerade bostäder, tillkommande arbetstillfällen till följd av förväntad verksamhetsutveckling samt planerade (beslutade) åtgärder i transportsystemet.

Mål

Koppling till transportpolitiska mål

De övergripande transportpolitiska målen är framtagna av regeringen för att skapa god tillgänglighet, ökad trafiksäkerhet samt god miljö och hälsa.

Funktionsmålet handlar om tillgänglighet. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska möjliggöra tillgänglighet med god kvalitet för samtliga trafikanter oavsett trafikslag. Genom att förbättra väg 181 ökar tillgängligheten för boende och näringslivet i Herrljunga, Vårgårda och Falköpings kommuner. Detta genom eventuellt kortare restider, minskade barriäreffekter och ett mer jämställt transportsystem som främjar både mäns och kvinnors transportbehov.

Hänsynsmålet ska bidra till ökad säkerhet, miljö och hälsa. Transportsystemet ska anpassas så att ingen dödas eller skadas allvarligt samtidigt som det bidrar till att nå miljökvalitetsmålen och ökad hälsa. Hänsynsmålet inkluderar samtliga trafikanter. Trafiksäkerheten längs väg 181 är på vissa delar bristfällig. Förbättringar längs vägen kan bidra positivt till att hänsynsmålet uppnås, både genom ökad trafiksäkerhet och genom lägre trafikflöden genom Herrljunga tätort.

ÅVS:en kopplas också till Västra Götalandregionens vision om *Det goda livet*. Visionen behandlar bland annat infrastruktur och kommunikationer. Infrastrukturutbyggnad ska bidra till bättre bebyggelsemiljöer och beakta både mäns och kvinnors värderingar. Vidare ska de främja hållbar utveckling, god tillgänglighet, hög trafiksäkerhet och bidra till en positiv utveckling i hela regionen.

Viktiga regionala och lokala mål i sammanhanget

Västra Götalandsregionen

Västra Götalandsregionens vision *Det goda livet* har tagits fram gemensamt av i huvudsak Västra Götalandsregionen och de fyra kommunalförbunden i regionen. *Det goda livet* representerar ”en god hälsa, arbete och utbildning, trygghet, gemenskap och delaktighet i samhällslivet, en god miljö där vi värnar de förnybara systemen, [att] möta behoven hos barn och ungdomar, en uthållig tillväxt och ett rikt kulturliv”¹. Visionen antogs år 2005. Grundläggande för visionen är en hållbar utveckling, utifrån vilken fem fokusområden formulerats:

- Ett livskraftigt och hållbart näringsliv
- Ledande i kompetens och kunskapsutveckling
- Infrastruktur och kommunikationer med hög standard
- En ledande kulturregion
- En god hälsa

Utvecklingsarbetet mot visionens förverkligande ska genomsyras av fyra perspektiv: ett gemensamt Västra Götaland, jämställdhet, integration och internationalisering.

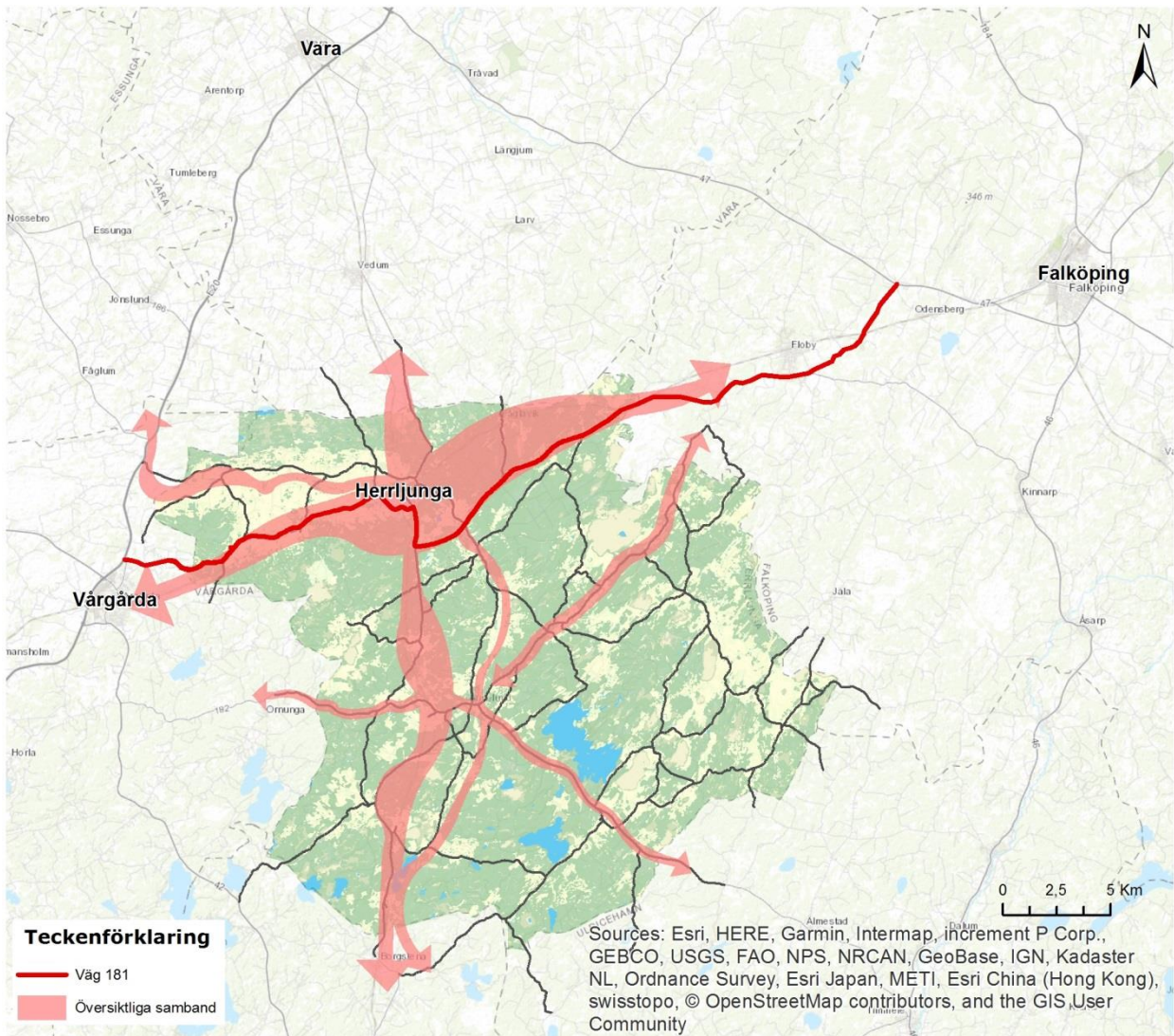
Översiktsplan 2017–2035

Herrljunga kommuns översiktsplan antogs av kommunfullmäktige 2017. Översiktsplanen ger en framtidsbild av hur stadens fysiska miljö ska utvecklas fram till år 2035. Översiktsplanen med dess vision och mål har varit ett vägledande dokument i åtgärdsvalsstudiens arbete.

Översiktsplanen pekar bland annat ut väg 181 som ett viktigt transportsamband av stor betydelse för kommunen. Att något pekas ut som ett transportsamband innebär att det är särskilt viktigt för att skapa,

¹ Vision Västra Götaland - *Det goda livet*. Västra Götalandsregionen, år 2005, sida 2.

förbättra eller upprätthålla en god tillgänglighet. Dit bör investeringar i transportinfrastrukturen riktas så att sambandet vidareutvecklas. I översiktsplanen finns även en utpekad infrastrukturkorridor söder om tätorten, vilket begränsar exploatering i denna riktning.

Figur 4. Strukturbild ur Herrljunga kommuns översiktsplan.

Mål för problemlösning

Våren 2019 formulerades mål för åtgärderna längs med väg 181. Målen togs fram i samarbete mellan representanter från Herrljunga kommun och lokalt näringsliv. Bland annat deltog representanter för åkerier och logistikföretag i målformuleringsarbetet.

Målen är:

- En mer trafiksäker vägsträcka
- Att ha en god utveckling av logistik- och näringslivstransporter i området
- Minskade utsläpp längs tätbebyggda områden
- Minskad mängd farliga godstransporter som passerar vattenskyddsområden och tätbebyggda bostadsområden
- Arbeta för att få jämnare hastigheter för att minska restider, utsläpp och buller
- Färre och mer trafiksäkra anslutningar till enskilda fastigheter
- Förbättra möjligheterna för oskyddade trafikanter att korsa vägen och minska vägens barriäreffekt
- Minskad genomfartstrafik i Herrljunga tätort
- Öka hållbart resande i Herrljunga tätort

Problembeskrivning, förhållanden, förutsättningar

Problembeskrivning

Väg 181 har god framkomlighet och tillgänglighet för fordonstrafik längs sträckan. Däremot är utsläpp och bullerstörningar påtagliga för boende och verksamheter längs vägen. Två vattenskyddsområden finns nära vägen, varav en vattentäkt som används av Herrljunga Cider AB. Transporter av farligt gods längs vägen skapar risker för vattentäkterna. Längs vägen finns även Horsbyskolan med cirka 330 elever och ett upptagningsområde som täcker Herrljunga tätort. Ett stort antal elever behöver varje dag passera väg 181 för att nå skolan. Detta riskerar öka andelen föräldrar som väljer att skjutsa sina barn till skolan med bil, vilket medför ett ökat antal korta bilresor i området.

Remmenedal tätort, som ligger strax väster om Herrljunga tätort, består av flera enskilda fastigheter med direktanslutning till väg 181. In- och utfarter längs sträckan är bristfälliga ur trafiksäkerhetssynpunkt och ökar olycksrisken för samtliga trafikanter.

Befintliga förhållanden och utveckling- referensalternativ

Herrljunga kommun gränsar till Vårgårda, Essunga, Vara, Falköpings, Ulricehamns kommuner och Borås Stad. Herrljunga kommun ingår i Västra Götalandsregionen. Västra Götalandsregionen beslutar bland annat i frågor som rör infrastrukturen.

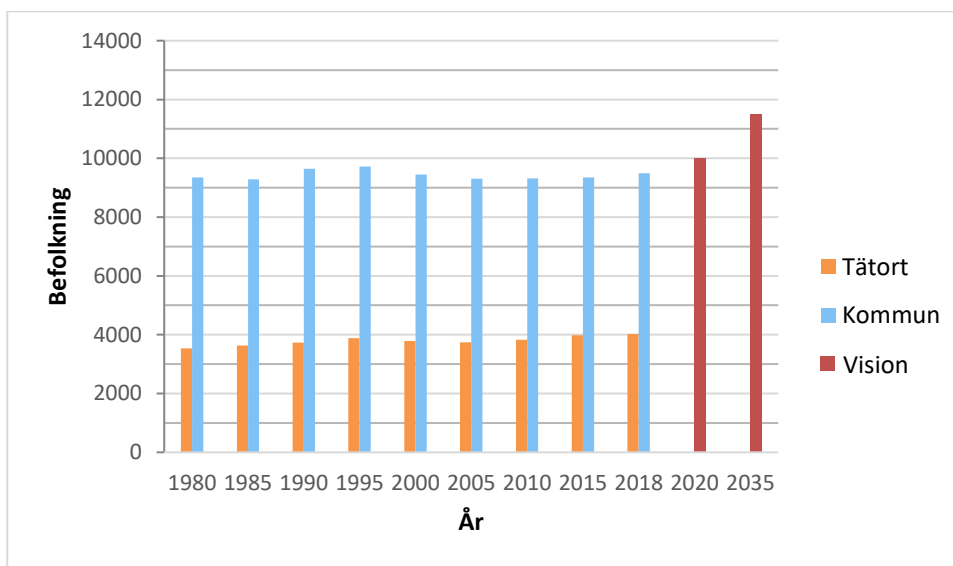
Väg 181

Väg 181 har sin sträckning mellan Falköping och Vårgårda via Herrljunga tätort. Vägen möjliggör även resande söderut till Borås via Herrljunga tätort. Hastighetsgränsen varierar mellan 50 kilometer per timme inom tätort och 70/90 kilometer per timme utanför tätort. Väg 181 ingår i Trafikverkets ”Strategiskt vägnät för tyngre transporter” och har stora volymer av tyngre transporter. Vägen är sekundär väg för transporter av farligt gods. Vägen är utpekad av Trafikverket som en del av funktionellt prioriterat vägnät och utgör en regionalt viktig länk.

Vägen har byggts om i olika etapper efter utredningar i början av 2000-talet. Väg 181 har god standard och tillräckligt god bredd med fria ytor på båda sidor av vägen inne i tätorten. Längs med väg 181 väster om tätorten finns flera direktanslutningar till enskilda fastigheter och i vissa fall finns staket och vegetation som skymmer sikten. Öster om tätorten sträcker sig vägen genom landsbygden till områden med till största delen obebyggd mark.

Befolkning och bebyggelse

År 2018 hade Herrljunga kommun cirka 9 500 invånare och en positiv befolkningsutveckling. Herrljunga kommun har goda kommunikationsmöjligheter och är centralt belägen i Västra Götaland med närhet till flera större städer. Inom regionen har Göteborg en stor dragningskraft som gör det attraktivt att bosätta sig i kranskommunerna vilket i sin tur medför en befolkningsökning där. Drygt hälften av Herrljunga kommuns invånare bor i de båda tätorterna Herrljunga och Ljung-Annelund, resterande del bor i mindre orter eller på landsbygden. Enligt Herrljungas översiktsplan är målet att bli 10 000 invånare år 2020. Med en befolkningsökning i samma takt efter år 2020 är det rimligt att anta att invånarantalet kommer uppgå till cirka 11 500 till år 2035. Den förväntade befolkningsutvecklingen medför att cirka 750 nya bostäder ska byggas fram till år 2035. Rekommendationen för bostadsförsörjning är att bostadsbyggande i huvudsak ska äga rum i kommunens tätorter och småorter. Bedömningen är att en tredjedel av bostäderna kan tillkomma genom förtätning i Herrljunga tätort.

Figur 5. Befolkningsutveckling och framtida prognoser för Herrljunga kommun (källa: SCB)

Arbetspendling

Största pendlingsrelationen för Herrljunga kommun är till Borås Stad. Cirka 470 människor arbetspendlar från Herrljunga till Borås. Vårgårda och Falköping utgör också viktiga pendlingsorter. Dessa pendlingsrelationer är, med bilen som transportmedel, beroende av framkomlighet och tillgänglighet längs väg 181.

En resa mellan Herrljunga och Göteborg tar i dagsläget cirka 50 minuter med tåg och 65 minuter med bil, vilket kan betraktas som rimligt pendlingsavstånd.

Tabell 1. Arbetspendling till och från Herrljunga kommun (källa: SCB, 2017)

Inpendling		Utpendling	
Vårgårda	224	Borås	467
Borås	209	Vårgårda	339
Vara	196	Alingsås	210
Alingsås	145	Göteborg	206
Falköping	125	Falköping	131

Näringsliv

De största näringarna inom kommunen är tillverkning och utvinning, vård och omsorg, utbildning, jordbruk och skogsbruk samt byggverksamhet. Tillverkning och utvinning har ett stort behov av tunga transporter som påverkar boende och samhällen med buller och otrygghet som följd.

Målpunkter

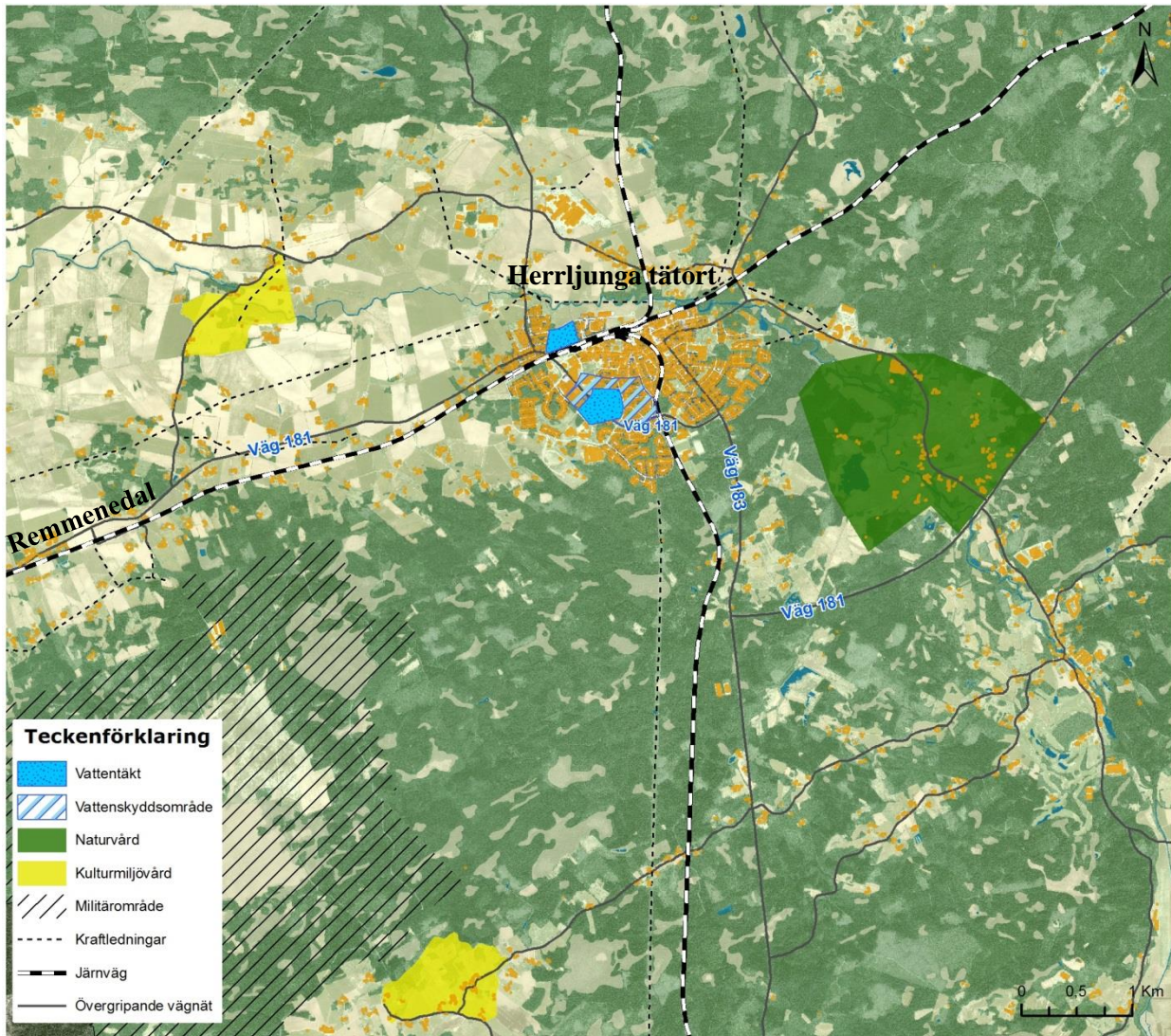
Längs väg 181 genom Herrljunga tätort finns bland annat Ugglans förskola, Herrljungas sim- och idrottshall, Altorpskolan för årskurs 7-9 och en matbutik. Målpunkterna är spridda på båda sidor av väg 181. Barn och ungdomar vistas frekvent invid väg 181 som oskyddade trafikanter och har ett behov av att passera vägen för att nå dessa målpunkter.

Hänsyn

Ett vattenskyddsområde finns längs med väg 181. Vattenskyddsområdet är en grundvattentäkt som försörjer en större del av tätorten med vatten. Vattenskyddsområdet sträcker sig över väg 181 vid Altorp.

Herrljunga Cider AB använder sig av en vattenbrunn i centrum, norr om järnvägsspåren, som inte är ett vattenskyddsområde i dagsläget.

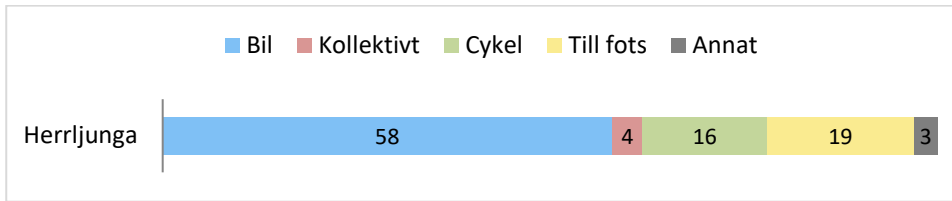
Utöver vattenskyddsområden behöver hänsyn tas till järnvägsspåren. Järnvägen är ett riksintresse och har i dagsläget planskilda korsningar med väg 181 för att skapa god framkomlighet och trafiksäkerhet.

Figur 6. Vattenskyddsområde i Herrljunga tätort.

Trafiksystemet

In- och utpendling till och från Herrljunga kommun sker genom resor med tåg, bil och buss. De viktigaste tågstråken ur pendlingsynpunkt är Västra Stambanan, Älvsborgsbanan och Kinnekullebanan. Särskilt viktiga stråk för in- och utpendling med bil, buss och för yrkestransporter är väg 181, E20, väg 183 och väg 2516. De allra flesta som arbetar inom Herrljunga kommun bor också i kommunen. Arbetspendlingen ut från kommunen är något större än arbetsinpendlingen. Den största utpendlingskommunen är Borås, men många pendlar även mot Vårgårda, Alingsås och Göteborg. Inpendling till Herrljunga sker främst från Göteborg, Alingsås och Vårgårda. I Herrljunga kommuns översiktsplan beskrivs bland annat Västra Stambanan, Älvsborgsbanan och väg 181 som viktiga transportstråk att bygga vidare på. Framförallt ska utvecklingen längs väg 181 prioriteras. Inom kommunen utförs majoriteten av resorna med bil och endast ett fåtal resor med kollektivtrafik. Andelen resor som görs till fots eller med cykel är relativt stor.

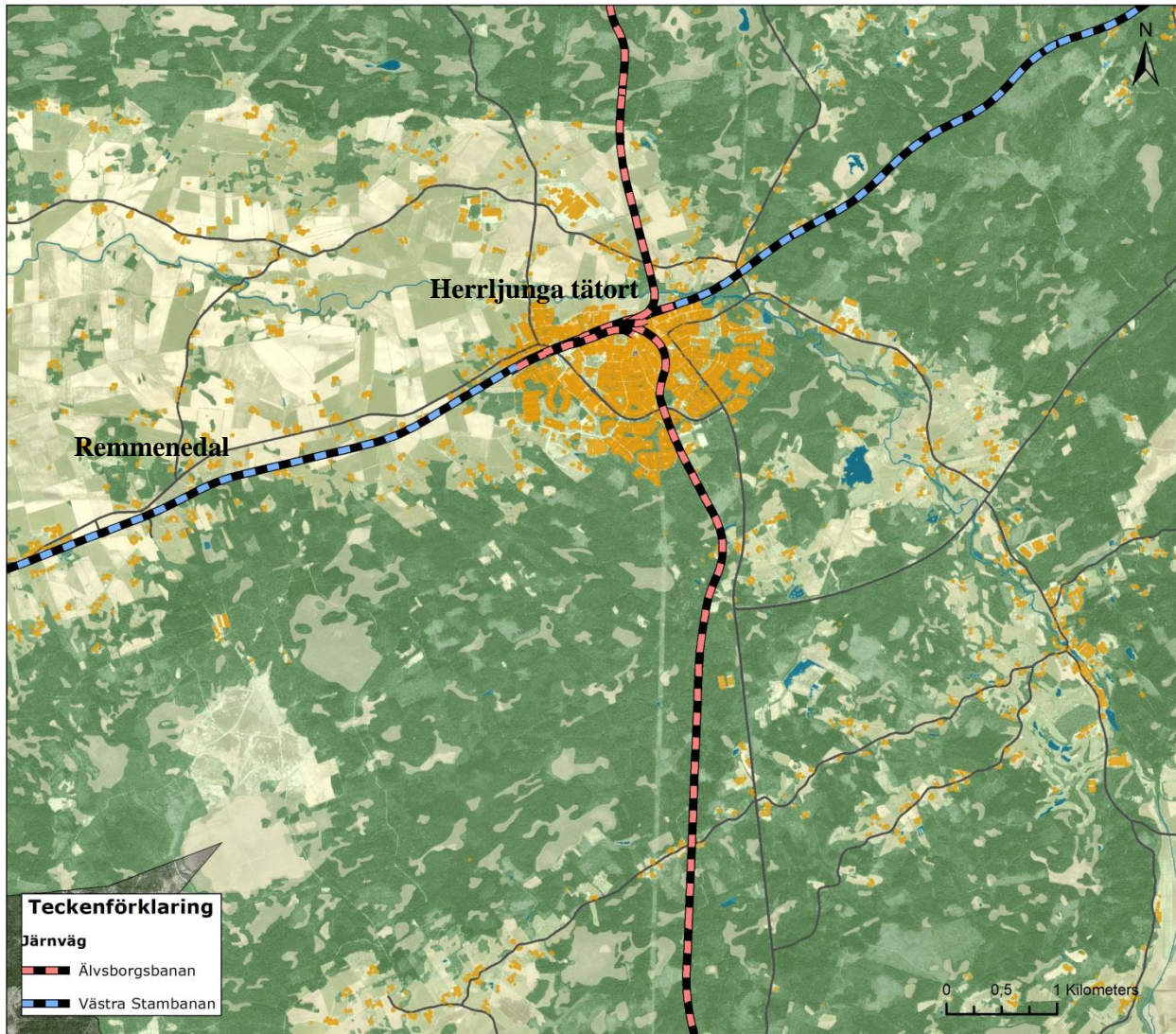
Figur 7. Färdmedelsandel enligt en resvaneundersökning som genomfördes år 2017 i samband med projektet Västsvenska Paketet.

Västra Stambanan och Älvsborgsbanan

Herrljunga station är en regional knutpunkt, en bytespunkt som också är av stor betydelse för grannkommunernas invånare. Via Herrljunga passerar både Västra Stambanan och Älvsborgsbanan vilka är viktiga för tillgängligheten till arbetsmarknaden och kompetensförsörjning inom regionen och mellan kommunerna. Västra Stambanan är den järnväg som förbinder Sveriges två största städer, Stockholm och Göteborg. På sträckan förbi Herrljunga trafikeras banan av snabbtåg, regionaltåg, fjärrtåg samt godståg. Det råder kapacitetsbrist på banan, särskilt på sträckan från Alingsås in till Göteborg där snabba tåg får hålla nere hastigheten eftersom pendeltåg utgör ett hinder. Genom Herrljunga går Västra Stambanan i öst-västlig riktning.

Älvsborgsbanan är järnvägen som går genom Herrljunga i nord-sydlig riktning. Banan sträcker sig från Borås, via Vänersborg, till Uddevalla. Älvsborgsbanans funktion omfattar att försörja regionen med fjärrtåg, regiontåg, godståg och möjlighet till omledning. Godstrafiken på Älvsborgsbanan har minskat kraftigt sedan avregleringen 1988. Älvsborgsbanan förbinder tåg från Borås via Herrljunga till Kinnekullebanan.

Det totala antalet på- och avstigande tågresenärer under ett vardagsdygn på linjen mellan Borås och Uddevalla uppgår till drygt 800 personer.

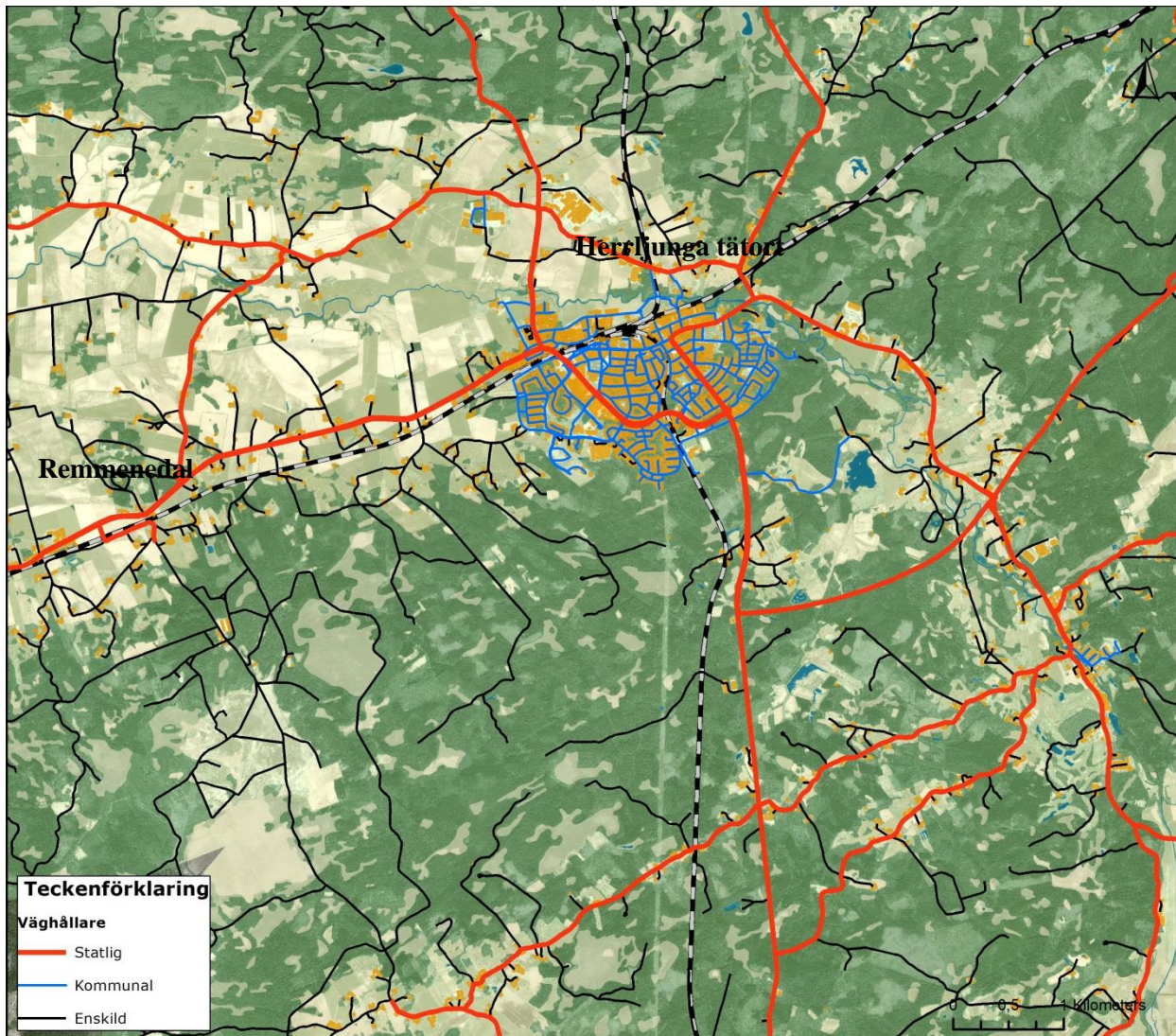
Figur 8. Älvsborgsbanan och Västra Stambanan med sträckning genom Herrljunga tätort.

Vägnätet

E20 går inte genom Herrljunga kommun, men förbinder kommunen med Stockholm och Göteborg via väg 181, som ansluter till väg E20 på cirka 13 km avstånd från Herrljunga centrum.

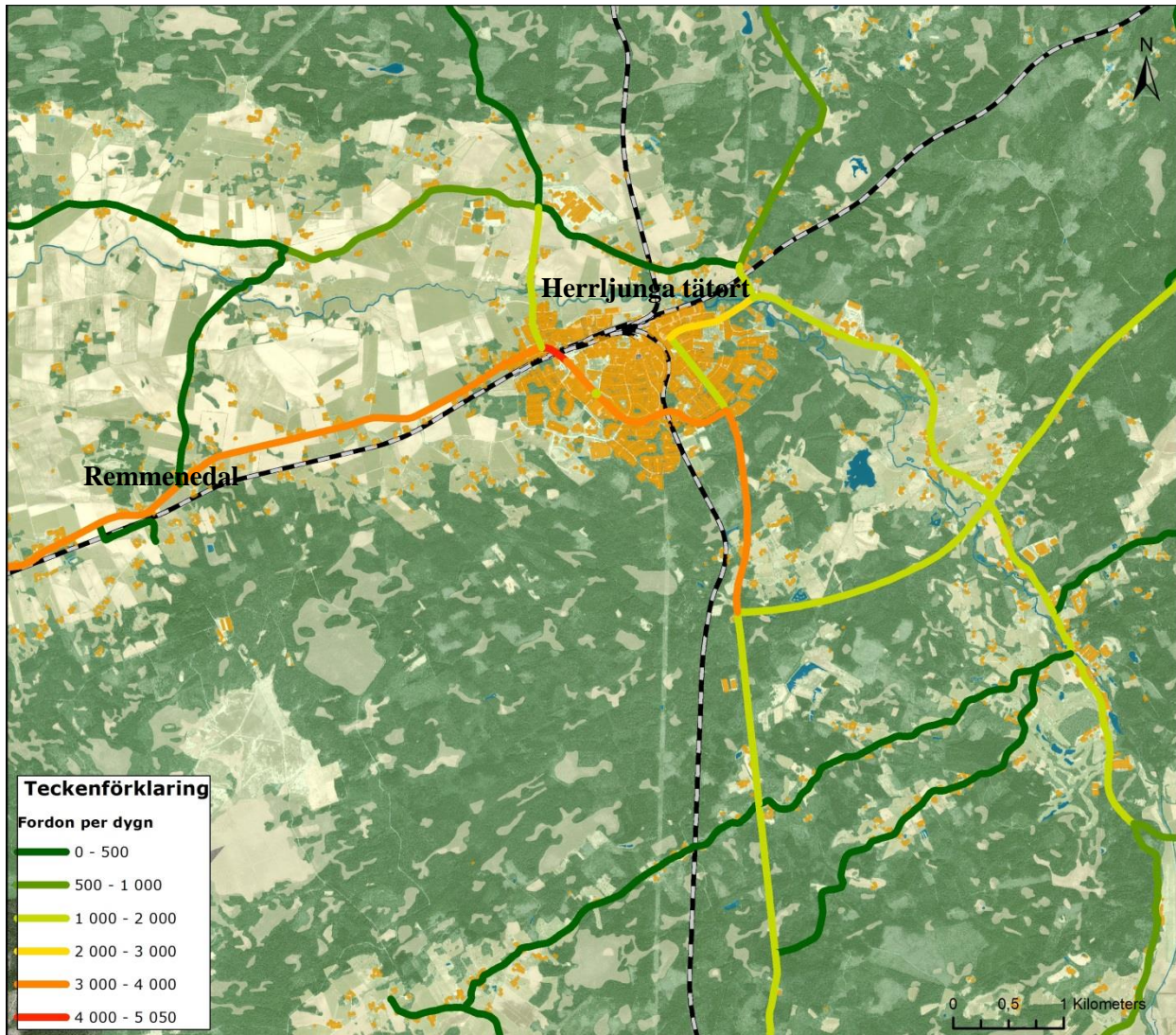
Väg 181 sträcker sig från Vårgårda till Falköping, rakt genom Herrljunga tätort. Vägen sammanlänkar därmed trakterna kring Falköping och Herrljunga med E20 och Göteborgsregionen på ett gent sätt. Vägen ansluter också i Herrljunga till länsväg 183 mot Borås. I Herrljunga kommuns översiktsplan 2017-2035 föreslås en ny lokalisering söder om Herrljunga tätort för förbättrad framkomlighet, trafikmiljö och trafiksäkerhet. Under 2000-talet har en etapp av väg 181 mellan Vårgårda och Bråttensby byggts ut till högre standard. Föreslagen ombyggnation berör etappen förbi samhället Remmenedal och Herrljunga tätort för anslutning vid Bergagärde, för vilken vägutredning med konsekvensbeskrivning finns framtagen. Väg 181 är sekundär transportled för farligt gods och befintlig sträckning korsar två vattentäcker.

Trafikverket är väghållare för det övergripande vägnätet, kommunen har ansvar för vägar som finns inom tätorterna. Utöver detta finns enskilda vägar med privata aktörer som väghållare.

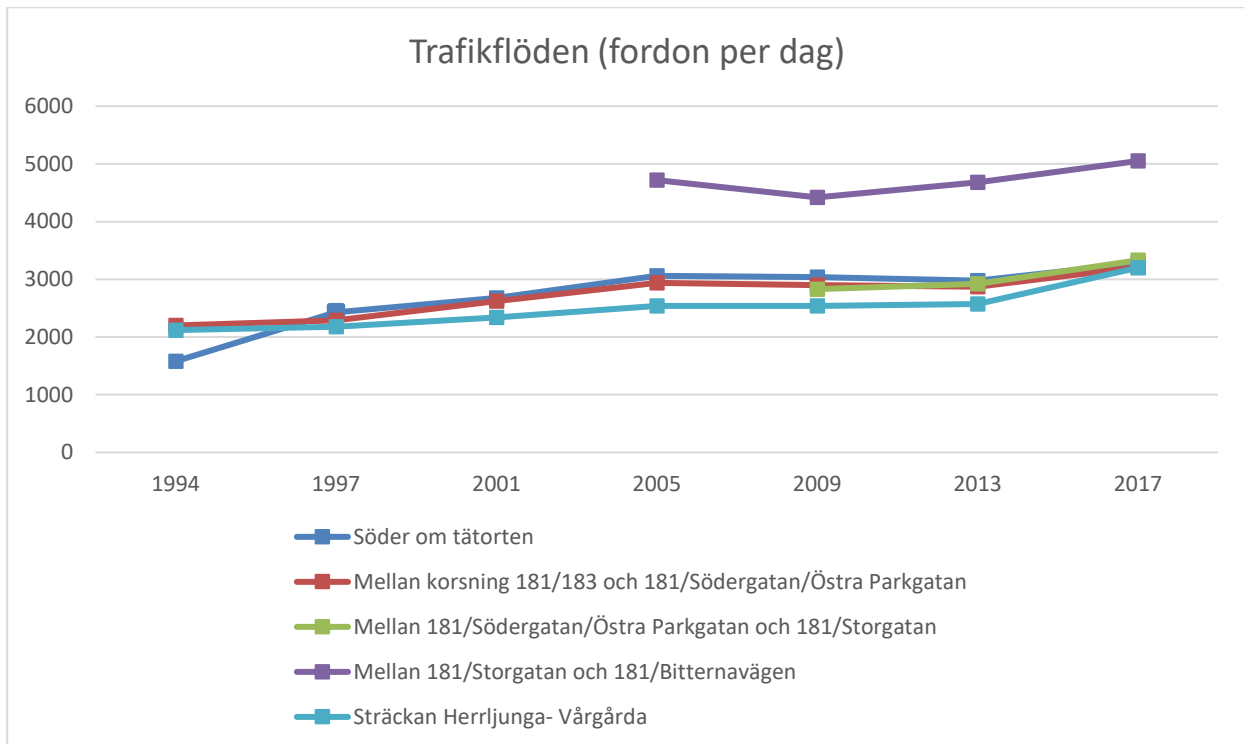
Figur 9. Väghållarskap inom Herrljunga kommun.

Väg 181 trafikeras av cirka 3 000–3 300 fordon per dag strax utanför tätorten, både söder och väster om tätorten. Trafikmängderna inom tätorten ligger på ungefär samma nivå, förutom närmast Herrljunga Cider AB där trafikflödet ligger på cirka 5 000 fordon per dag. Trafikflödet efter korsningen mellan väg 181 och väg 183 söder om tätorten och vidare mot Falköping ligger på cirka 1 700 fordon per dag.

Figur 10. Trafikflöden på det övergripande vägnätet i Herrljunga kommun.

En historisk tillbakablick visar att trafikflödet på vissa sträckor har fördubblats mellan mättillfällena år 1994 och 2017. Trafiken har ökat som mest på sträckan strax söder om tätorten med cirka 108 procent, medan det på resterande sträckor har ökat cirka 50 procent sedan 1994. De sträckor som har mätts år 2005 och 2009 visar på ökningarna mellan 10 och 20 procent.

Figur 11. Trafikflöden från 1994 och framåt. (källa: Trafikverket)

Vägval

Den regionala trafiken mellan Vårgårda och Falköping (och vice versa) nyttjar i hög utsträckning kopplingar genom Herrljunga. För att få en bild av fordonstrafikanternas vägval inom regionen har trafikdata inhämtats från företaget INRIX som tillhandahåller fordonsdata från nyare fordon och lastbilar uppkopplade mot mobilnätet. INRIX är ett företag som förser intressenter med data som beskriver människors resmönster med motorfordon. INRIX data är insamlad via anslutna fordon-

Fordonsdata har inhämtats avseende april månad år 2019 från fordon som har färdats längs väg E20, väg 47 och väg 181 på sträckorna mellan Vårgårda, Vara och Falköping. Erhållen data påvisar att ungefär 3,2 procent av fordonen i utredningsområdet är anslutna till INRIX, vilket är något lägre än riksgenomsnittet som är mellan 5 till 10 procent.

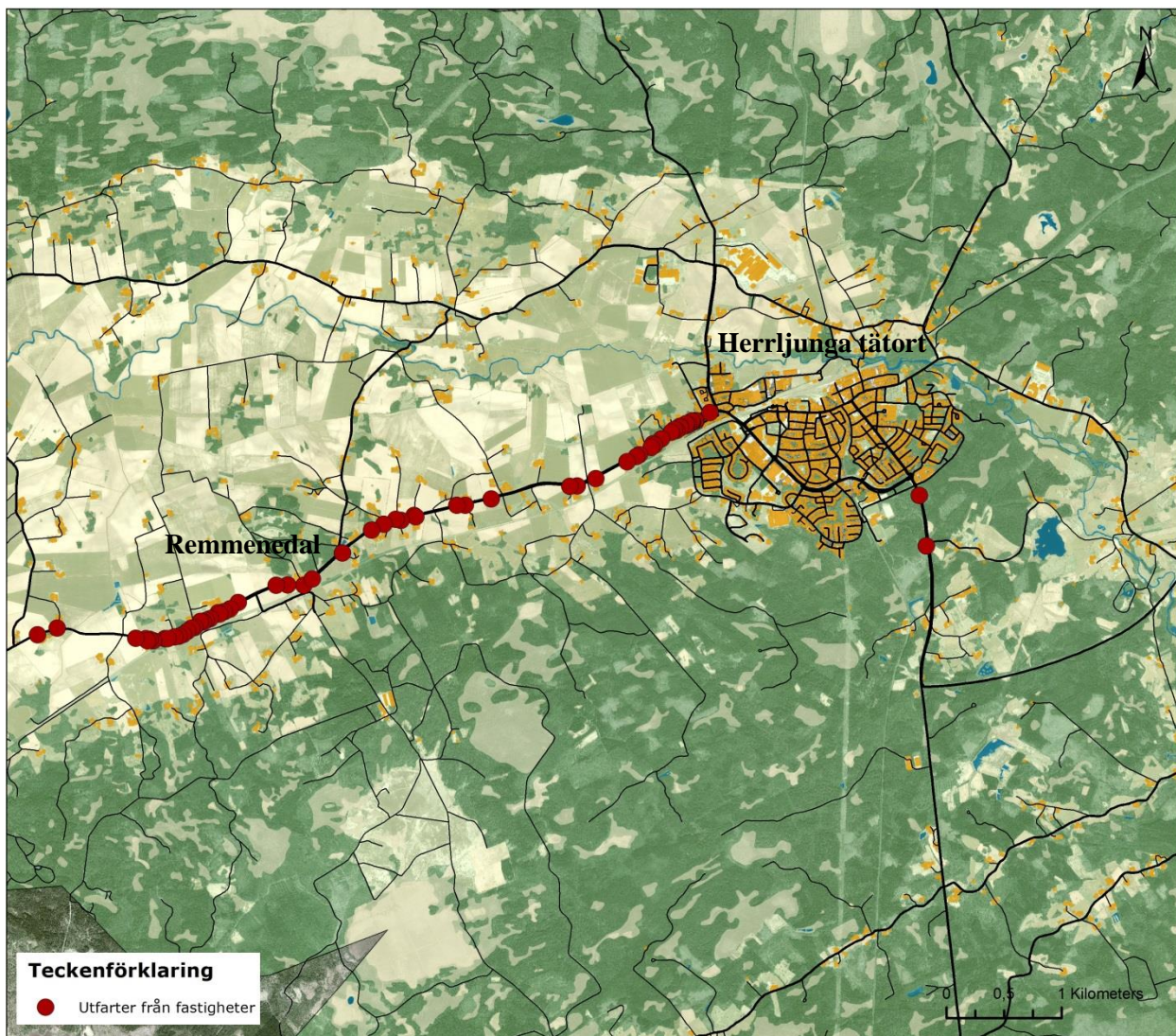
Vägen via Vara innebär en längre körsträcka och restid, ungefär fem minuter, jämfört med vägen via Herrljunga. Data erhållen från INRIX indikerar att ungefär 33 procent av det totala antalet resor mellan Vårgårda och Falköping sker via E20 och riksväg 47, ungefär 31 resor per dag i båda riktningar. En majoritet av det totala antalet resor genomförs alltså redan via Herrljunga, ungefär 64 per dag.

Detta kan dock inte likställas med genomfartstrafik då statistiken ovan endast beskriver trafikanter mellan tätorterna Falköping och Vårgårda medan trafikanter med start eller slutpunkt utanför tätorterna som åker igenom Herrljunga är betydligt fler. I den tidigare vägutredningen från 2004 visade sig genomfartstrafiken utgöra cirka 30 procent av trafiken på väg 181 inom tätorten. Ungefär 15 år senare

antas denna andel vara ungefär densamma. Med cirka 5 000 fordon per dag inom Herrljunga tätort och cirka 3 200 fordon strax utanför tätorten längs väg 181 innebär detta att cirka 1 000- 1 500 fordon färdas genom tätorten utan att ha en målpunkt där.

Trafiksäkerhet

Antalet in- och utfarter längs med Väg 181 är högt strax väster om tätorten samt vid Remmenedal. In- och utfarter sker främst från privata fastigheter med direktanslutning till vägen. En gång- och cykelväg längs vägens norra sida ger utrymme för biltrafik från fastigheter norr om vägen att stanna upp och se sig för innan de kör ut på väg 181. Utfarterna på vägens södra sida ansluter istället direkt till väg 181. Ofta är de kantade med staket och buskage vilket skymmer sikten. Förare kan alltså observera trafik på väg 181 först när de kör ut på vägen, vilket innebär en trafiksäkerhetsrisk. Vidare utgör det stora antalet direktutfarter längs väg 181 en trafiksäkerhetsrisk för alla trafikanter som vistas på och längs vägen.

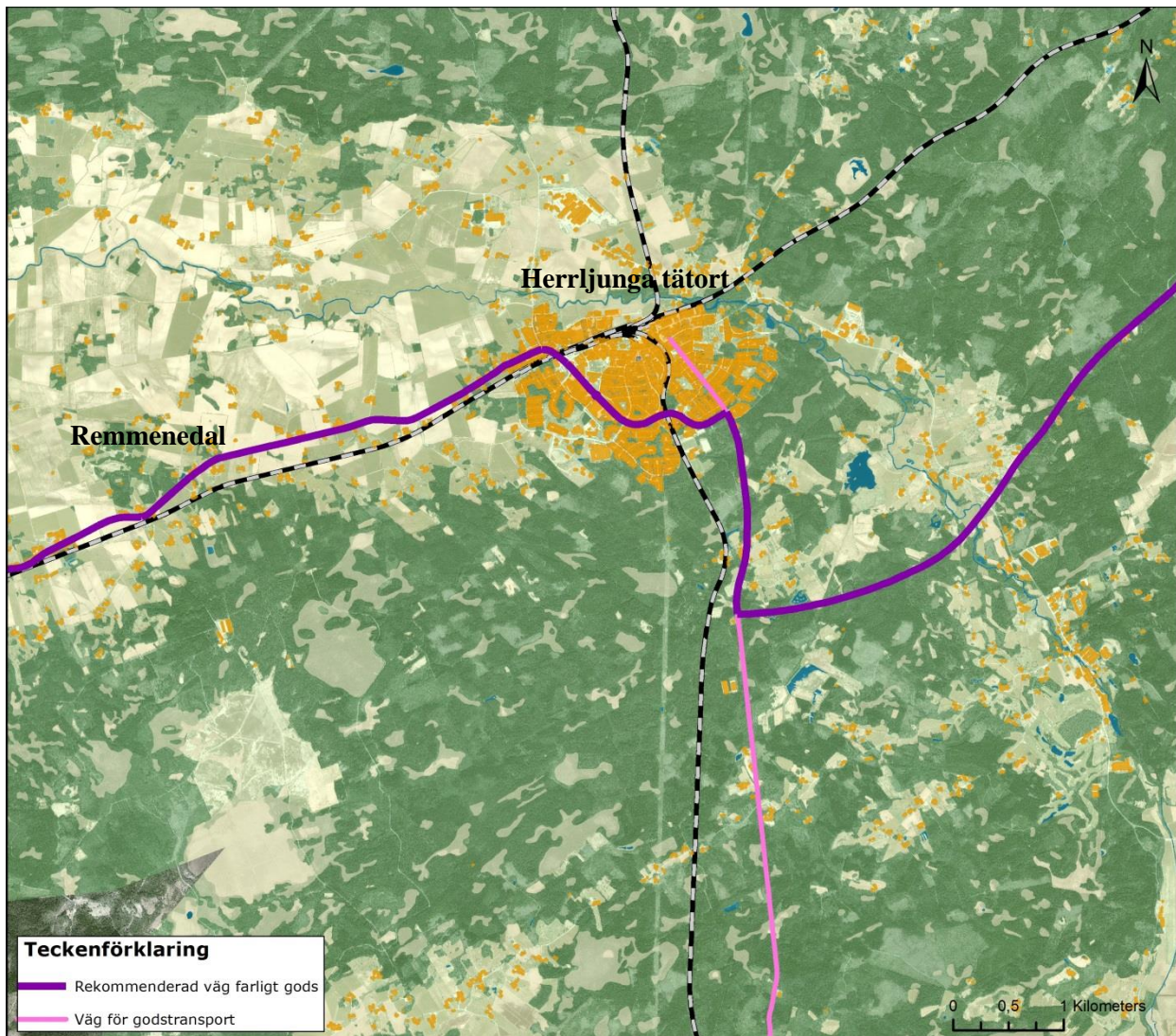

Figur 12. Förekomsten av direktutfarter från fastigheter mot väg 181.

Gods

Väg 181 är en viktig och strategisk väg för godstransporter från Falköping och Tidaholm på väg mot E20 och vidare söderut mot Vårgårda och Göteborg. Norrgående godstransporter har fler möjligheter att nå väg E20, genom exempelvis Vara och Skara. Godstransporter gör att andelen tung trafik är något högre inom tätorten.

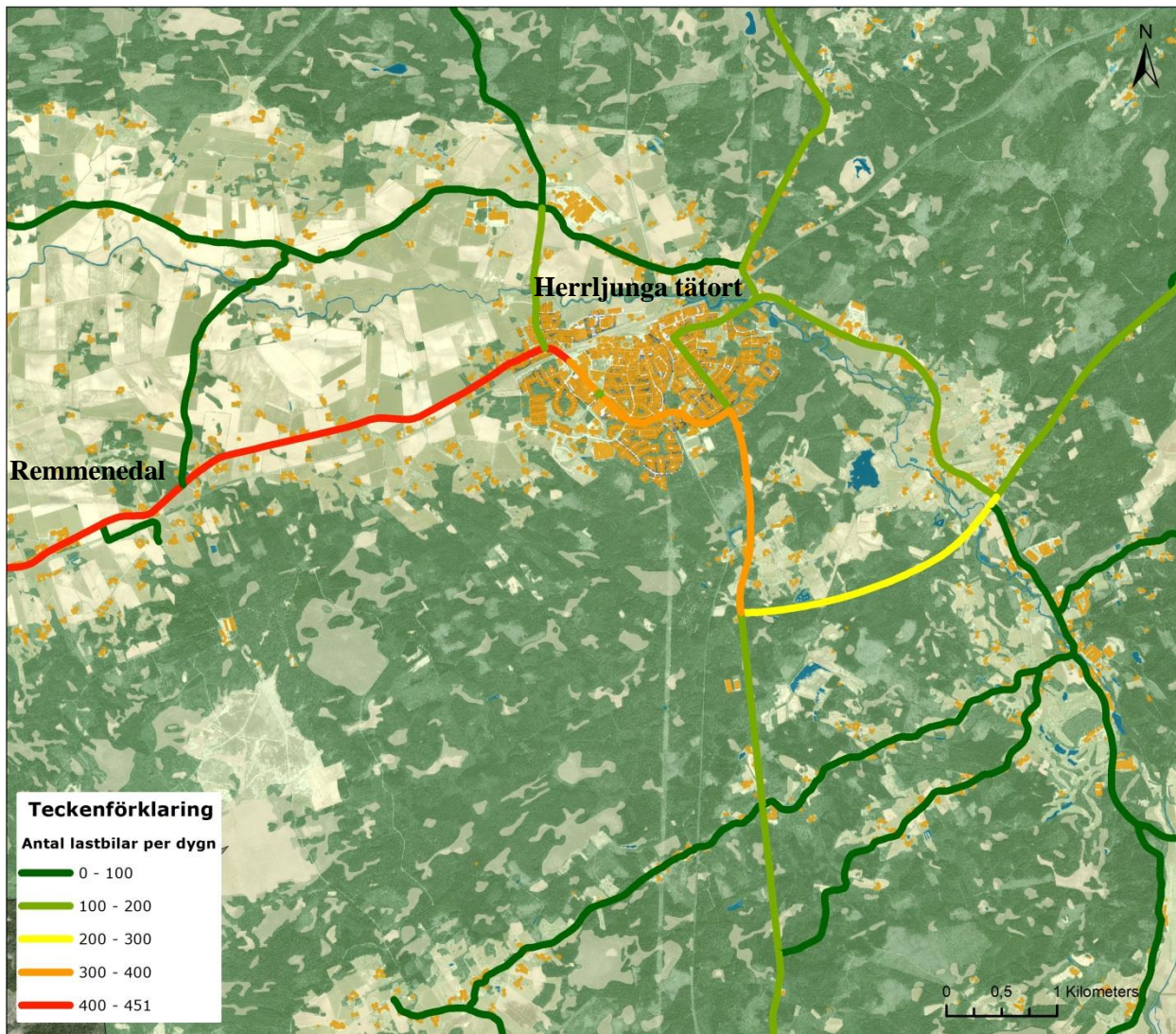
Väg 181 är dessutom en utpekad sekundär väg för farligt gods och är funktionellt prioriterad väg för tung trafik, utpekad av Trafikverket.

Figur 13. Rekommenderade vägar för farligt gods och godstransporter.

Ärende 1

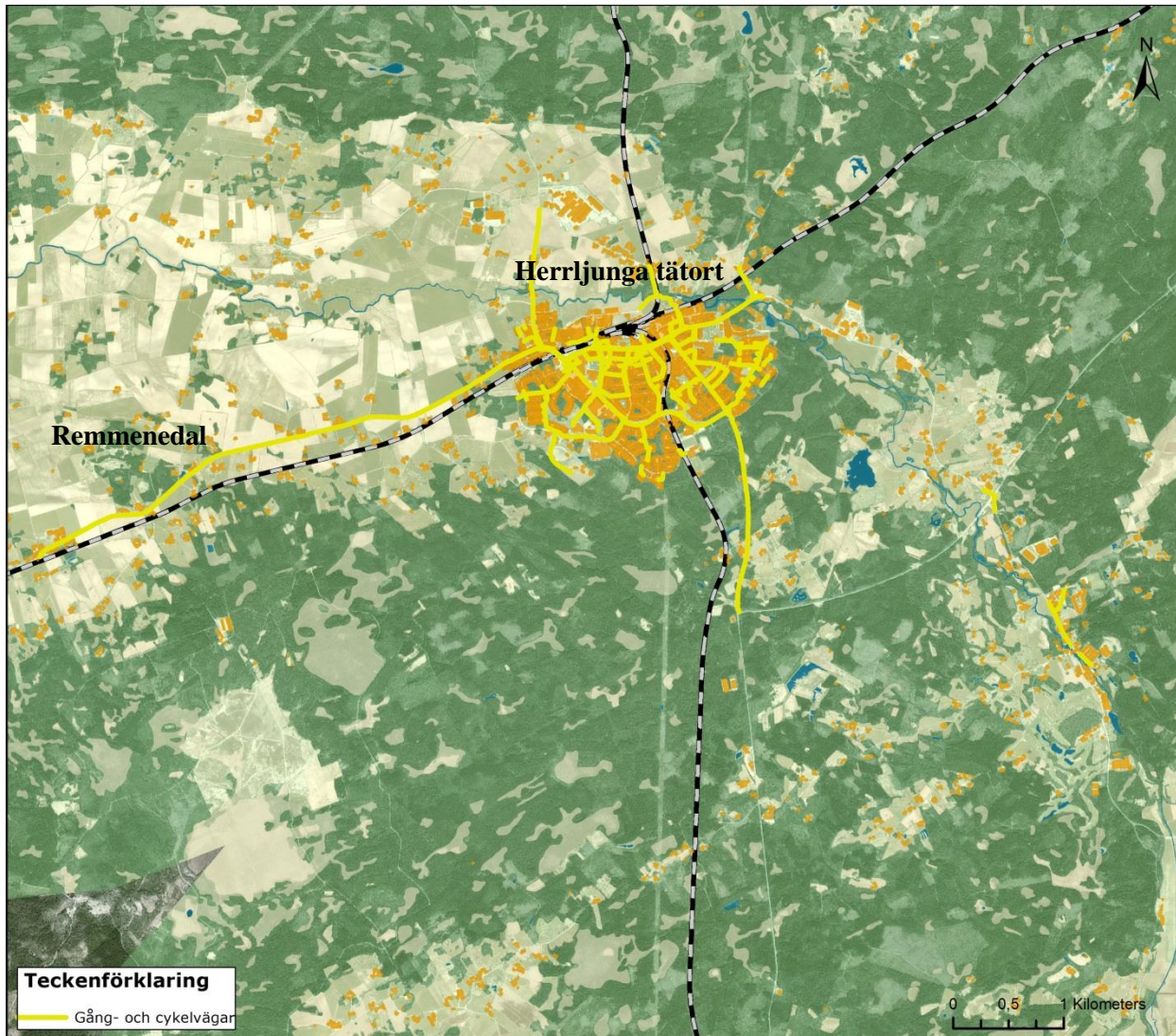
Andel tung trafik varierar mellan cirka 9 och 13 procent längs med sträckan, vilket betyder strax över 300 lastbilar per dag. Antal lastbilar är som högst mellan 420 och 450 fordon på sträckan väster om tätorten.

Figur 14. Trafikflöden på det övergripande vägnätet i Herrljunga kommun.

Gång- och cykel

I Herrljunga kommun finns det god framkomlighet i gång- och cykelnätet. Cykelvägnätet binder samman stora delar av tätorterna. Nya sträckor tillkommer årligen där framkomligheten, säkerheten och underlaget förbättras kontinuerligt.

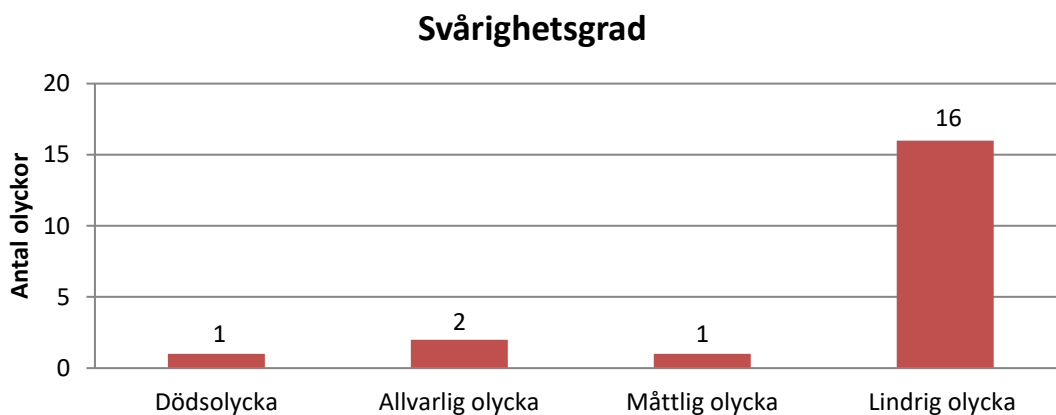
Figur 15. Gång- och cykelvägar inom Herrljunga tätort.

Olycksstatistik

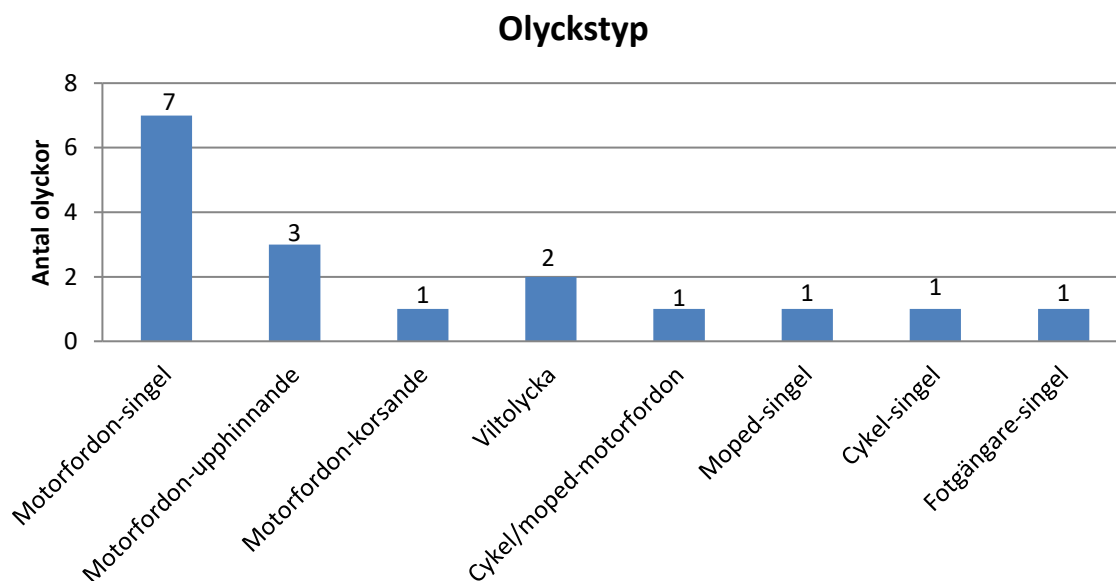
Under perioden 2014 – 2019 rapporterades det totalt in 20 trafikolyckor längs väg 181, mellan Remmenedal och korsningen vid väg 181/väg 183, till trafikolycksstatistikdatabasen STRADA (STRADA, uttag: 2019-05-0). Majoriteten av olyckorna var av lindrig karaktär. Under den studerade perioden inträffade en dödsolycka, i korsningen vid väg 181/väg183.

Av det totala antalet olyckor var majoriteten singelolyckor med motorfordon eller upphinnandeolyckor mellan motorfordon. En av olyckorna var mellan motorfordon och fotgängare eller cyklist. Få olyckor sker alltså där oskyddade trafikanter är inblandade.

Vad gäller godstrafik har en olycka inträffat där slam från oljeavskiljare har läckt ut längs sträckan genom vattenskyddsområdet.

Figur 16. Samtliga inrapporterade trafikolyckor längs väg 181 på sträckan mellan Remmenedal och korsningen vid väg 183/181. Olycksstatistiken visas för en femårsperiod (2014–2019) och kategoriseras efter olyckans svårighetsgrad.

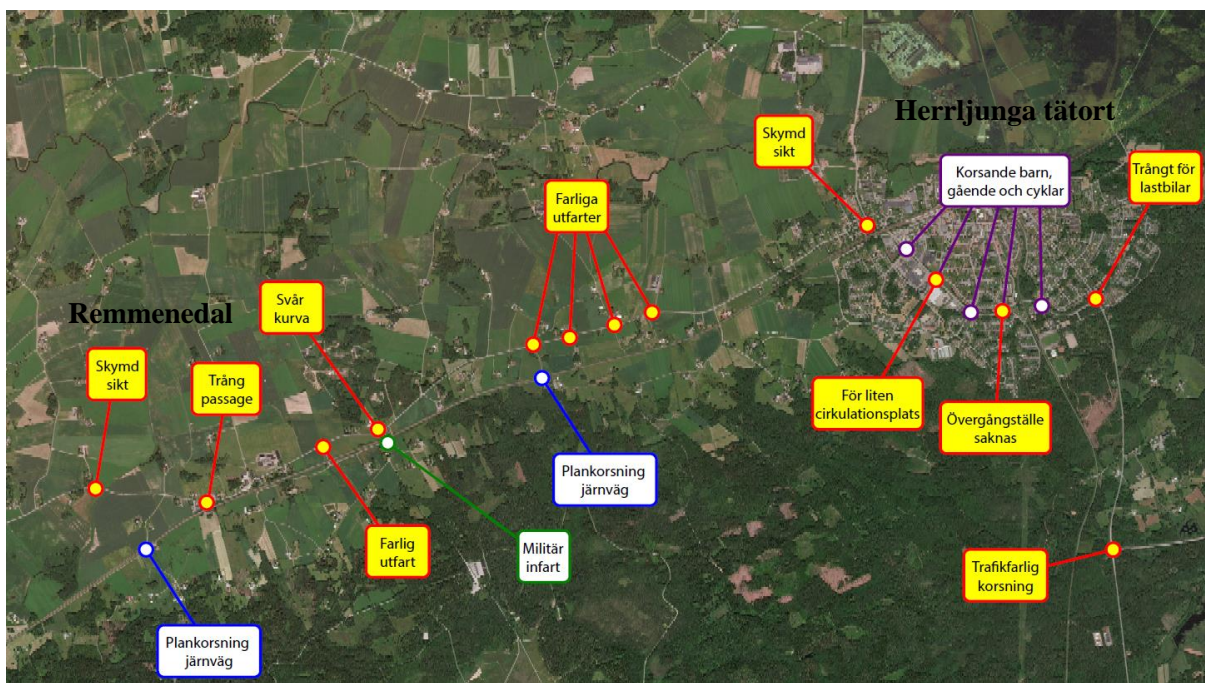
Figur 17. Samtliga inrapporterade trafikolyckor längs väg 181 på sträckan mellan Remmenedal och korsningen vid väg 183/181. Olycksstatistiken visas för en femårsperiod (2014-2019) och kategoriseras efter olyckans typ.

Workshop

Den 24 maj 2019 genomfördes en workshop på kommunhuset i Herrljunga. Syftet med workshopen var att identifiera problem och att ta fram förslag på åtgärder längs väg 181. Deltagare var kommunala politiker och specialister samt representanter från regionala verksamheter och företag. Workshopen genomfördes i två delar, den första delen handlade om att identifiera problem (Fas 2 Förstå situationen) och den andra om att ta fram åtgärdsförslag (Fas 3 Pröva tänkbara lösningar).

Problem

Under den första halvan av workshopen identifierades problem längs väg 181. I figur 18 presenteras några av de identifierade problemen. De problem som i första hand berör biltrafik har markerats med gult. Vidare diskuterades mer allmän problematik som riskerna med att köra farligt gods genom vattenskyddsområdet, problemen för tätorten att expandera söderut, de varierande hastighetsbegränsningarna väster om tätorten, dispensen för godstransporter, skolbarn som korsar väg 181 och problemen för lastbilstrafiken med många inbromsningar i tätorten.

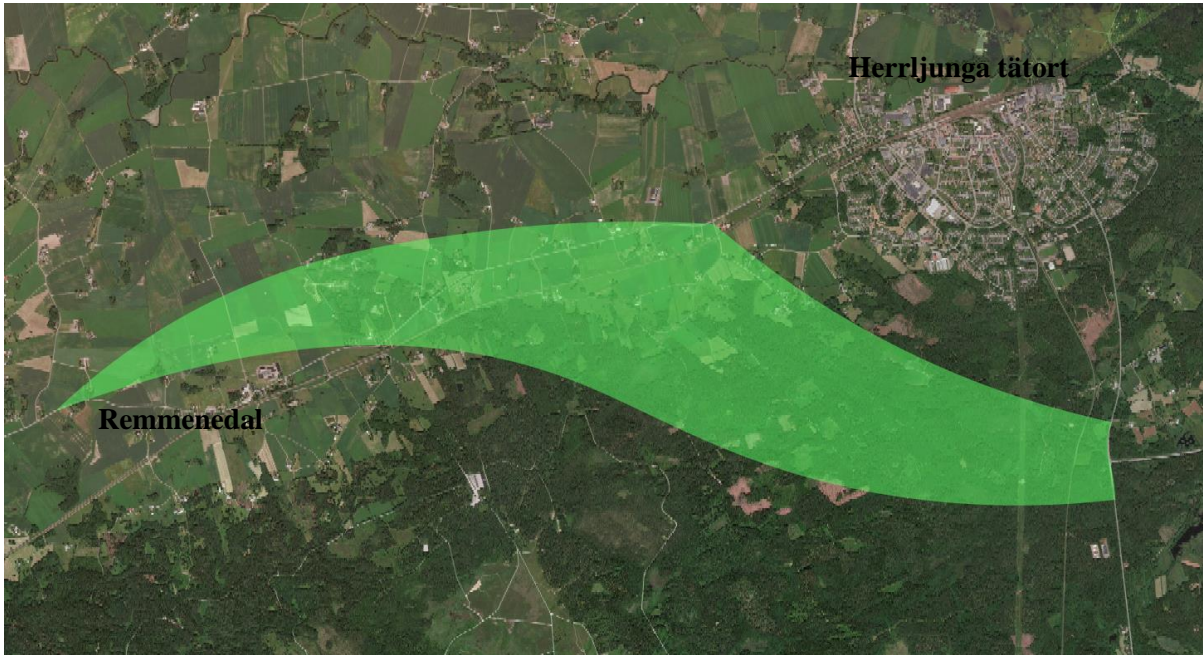
Figur 18. De under workshopen identifierade platsspecifika problemen längs väg 181.

Lösningar

Under den andra halvan av workshopen togs tänkbara lösningsförslag fram till de identifierade problemen. Förslag som togs upp var en hastighetssänkning längs väg 181 för att kunna hålla en jämnare hastighet, att förbjuda farliga godstransporter att färdas genom vattenskyddsområden, att flytta vattentäcker, en ny vägsträckning och att genomföra trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid de platser som identifierats som trafikfarliga.

Föreslagna trafiksäkerhetshöjande åtgärder var att räta ut skarpa kurvor, anlägga cirkulationsplatser vid trafikfarliga korsningar, ansluta vägarna söder om Västra stambanan så att endast de planskilda korsningarna med järnvägen används samt anläggande av planskilda gångpassager i Herrljunga tätort.

Under workshopen lyftes också att ett förslag om en ny vägsträckning med alternativa dragningar redan analyserats. En infrastrukturkorridor för de alternativa dragningarna visas i figur 19.

Figur 19. Infrastrukturkorridor för en ny vägsträckning vid Herrljunga tätort enligt översiktsplanen.

Under workshopen lyftes ett problem med att trafik mellan Vårgårda och Falköping väljer att köra vägen via Vara, E20 och riksväg 47, istället för väg 181 via Herrljunga. Vägen via Vara innebär en längre körsträcka och restid, ungefär fem minuter. En attraktivare vägsträckning av väg 181 skulle därför kunna få en del av trafiken att välja den kortare vägen via Herrljunga och på så sätt bidra till ett mer hållbart resande och mindre klimatpåverkan. Trafikanterers vägval har i ett senare skede analyserats med hjälp av statistik och underlag från trafikanter som har inhämtats från företaget INRIX. Statistiken tyder på att cirka två tredjedelar av trafikanterna väljer att köra via Herrljunga och en tredjedel via Vara, på sträckan Vårgårda- Falköping. Av alla fordon reser totalt mellan 90 och 100 fordon mellan Vårgårda och Falköping varje dag, i båda riktningar. Förare väljer att resa via Vara på grund av olika anledningar. Hastighetsbegränsningen på sträckan Falköping- Vara (väg 47) är jämn (80 kilometer i timmen) längs hela sträckan, medan den längs väg 181 varierar mellan 50, 70 och 90 kilometer i timmen. Sträckan Falköping- Vara har även bredare vägbana, som lägst cirka 7,5 meter, vilket är god standard för två mötande lastbilar. Längs väg 181 varierar bredden och som lägst är vägen cirka 6,5 meter bred, vilket förekommer på längre delar av sträckan. Den smalare bredden, cirka 6,5 meter, finns vid Västorp och Floby församling till korsningen väg 181/väg 47. Körytan är även 6,5 meter bred från strax väster om Herrljunga tätort till Bråttensby. Sträckan Falköping- Vara är dessutom en riksväg vilket gör att den syns tydligare och större i fordon med GPS vilket också kan påverka förarens val av färdväg. För yrkesförare utgör också sträckan Falköping- Vara primärväg för godstransporter.

Dessa faktorer är troligtvis bidragande orsaker till att en tredjedel av resande mellan Falköping och Vårgårda använder väg 47 istället för väg 181 även om vägen är längre. Åtgärder längs väg 181 innebär därför inte per automatik att fler som kör mellan Falköping och Vårgårda väljer att köra via Herrljunga.

Inom workshopen diskuterades även möjligheten att flytta på vattenskyddsområdet. Detta alternativ har dock inte undersökts då åtgärden visat sig väldigt kostsamt. I och med att det är vägen som stör vattenskyddsområdet, och inte tvärtom, blir också resonemanget orimligt ur ett hållbarhetsperspektiv.

Åtgärdsförslag

Tänkbara åtgärdstyper

Nedan presenteras de förslag på åtgärder som lyftes under workshopen och i diskussioner med kommunen. Alla uppkomna förslag presenteras här nedan och en sällning av åtgärderna görs först i kapitel *Förslag till inriktning och rekommenderade åtgärder*. Förslagen presenteras på en övergripande nivå med bedömningar och analyser. I slutet av kapitlet följer en tabell som beskriver måluppfyllelsen för respektive åtgärd för att studera hur väl åtgärderna överensstämmer med de uppsatta målen.

<i>Förbjud farligt gods att färdas genom vattenskyddsområdet</i>	
Beskrivning Farligt gods förbjuds att transporteras genom vattenskyddsområdet.	Kostnadsintervall <500 000 kr
Analys Då inga transporter med farligt gods tillåts färdas genom vattenskyddsområdet säkras det mot farliga föroreningar vid läckage i samband med olyckor. Förbud av transporter av farligt gods kan minska antal godstransporter genom Herrljunga tätort vilket även har en positiv effekt på människors upplevda trygghet. Det bör dock påpekas att farligt gods med målpunkter i Herrljunga tätort fortfarande kommer att tillåtas färdas på vägen för att nå sin destination. Detta kan innebära att åtgärden inte får dess önskade effekt. Näringslivet i Herrljunga tätort blir därmed även opåverkat av denna åtgärd. Eftersom väg 181 används som sekundär transportväg för farligt gods i regionen måste en alternativ vägsträcka för ändamålet utredas. En utredning med ändamålet kan komma att utgöra en kostnad för kommunen. Tänkbara sträckningar för farligt gods på sträckan Falköping- Vårgårda kan vara via väg 42, väg 182 och väg 181. Detta innebär dock en längre sträcka för trafiken med farligt gods och behöver utredas vidare. Åtgärden är främst en planeringsåtgärd och är därmed genomförbar så länge länsstyrelsen och Trafikverket är överens om att förbjuda farligt gods på denna sträcka.	Prioritet Hög
Bedömning Åtgärdsförslaget löser problemet med transporter av farligt gods genom vattenskyddsområdet.	

<i>Stäng befintliga plankorsningar mellan motortrafik och järnväg</i>	
<p>Beskrivning Plankorsningarna mellan motorfordon och järnväg väster om Herrljunga tätort reduceras genom att stänga av de befintliga plankorsningarna och låta motortrafiken använda de existerande planskilda korsningarna.</p>	<p>Kostnadsintervall <1 mkr</p>
<p>Analys När plankorsningarna mellan motortrafik och järnvägen tas bort medför det en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafiken. Järnvägstrafiken saktar ner vid plankorsningar vilket ökar restiderna men genom att ta bort plankorsningar kan hastigheten bibehållas. På sträckan Vårgårda-Herrljunga finns tre plankorsningar utanför tätorterna. Två av dessa ligger inom åtgärdsvalsstudiens utredningsområde. Den tredje plankorsningen behöver också tas bort för att få en positiv effekt för järnvägstrafiken.</p> <p>För motortrafik som idag färdas via plankorsningarna kommer framkomligheten att försämrans då trafiken behöver färdas en längre sträcka för att nå väg 181. Trafikflödet vid plankorsningarna är okänt. Genom att studera bebyggelsen söder om järnvägen bedöms trafikflödet som lågt. En samlad effektbedömning bör genomföras för att klargöra den samhällsekonomiska nyttan som erhålls genom borttagandet av berörda plankorsningar. En utredning för att klargöra hur motortrafiken kan omledas behöver också genomföras. Kostnaden kan variera kraftigt beroende på vilka vägar som väljs.</p> <p>Åtgärden är genomförbar men behöver ske i samarbete mellan Trafikverket och enskilda väghållare. Dessa aktörer behöver vara överens om avstängningen för att åtgärden ska vara genomförbar.</p>	<p>Prioritet Hög</p>
<p>Bedömning Trafiksäkerheten för motortrafik och tågtrafik ökar.</p> <p>Framkomligheten för tågtrafiken ökar. En förkortning av restiden för tågtrafiken kan medföra stor samhällsekonomisk nytta.</p> <p>Framkomligheten för motortrafiken vid plankorsningarna försämrans.</p>	

<i>Bygg om befintliga plankorsningar med järnvägen till planskilda</i>	
<p>Beskrivning Plankorsningarna mellan motortrafik och järnväg byggs om till planskilda korsningar.</p>	<p>Kostnadsintervall > 100 mkr per korsning</p> <p>Kostnadsbedömningen för att skapa planskilda korsningar är en grov uppskattning. För en bättre uppskattning krävs en mer detaljerad utredning av vilka korsningar som är lämpliga att bygga om samt vilken typ av planskild korsning som ska anläggas. I vissa fall kan kostnaden för att anlägga en planskild korsning uppgå till runt 100 mkr per korsning.</p>
<p>Analys När plankorsningarna mellan motortrafik och järnväg tas bort medför det en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafik. En samlad effektbedömning bör genomföras för att klargöra den samhällsekonomiska nytta som erhålls vid borttagandet av berörda plankorsningar. För den motortrafik som idag färdas över plankorsningarna kommer framkomligheten att öka då de inte längre behöver vänta in passerande tåg.</p> <p>Åtgärden förutsätter ytterligare utredningar för att bedöma dess genomförbarhet. Bland annat kan geotekniska undersökningar krävas.</p>	<p>Prioritet Låg, åtgärden bedöms vara dyr i förhållande till dess nytta och bör enbart ses som ett alternativ till att stänga plankorsningarna.</p>
<p>Bedömning Trafiksäkerheten för motortrafik och järnvägstrafik ökar. Trafikflödet vid plankorsningarna är okänt. Genom att studera bebyggelsen söder om järnvägen bedöms trafikflödet som lågt.</p> <p>Framkomligheten för tågtrafik och motortrafik ökar. En förbättring av restiden för tågtrafiken kan medföra större samhällsekonomisk nytta. En översiktlig bedömning är dock att åtgärden endast kommer att nyttjas av ett fåtal trafikanter per dag och därför inte är samhällsekonomiskt lönsam. Åtgärden tas därför inte med i det fortsatta arbetet.</p>	

<i>Sänkt hastighetsgräns</i>	
<p>Beskrivning Längs väg 181 väster om Herrljunga tätort mot Remmenedal införs en sänkning av skyltad hastighet.</p>	<p>Kostnadsintervall <500 000 kr</p>
<p>Analys En hastighetssänkning mellan Herrljunga tätort och Remmenedal medför en jämnare trafikrytm längs sträckan. Hastighetssänkningen sker på sträckor med många in- och utfarter till enskilda fastigheter. Detta kan medföra något säkrare trafikmiljö men det finns dessutom en risk för att detta ger en falsk trygghet om fordon inte sänker sin faktiska hastighet. För att påverka fordonens hastighet behöver fysiska åtgärder implementeras vilket denna åtgärd inte syftar till. Detta då fysiska åtgärder kan vara relativt kostsamma på denna sträcka. Hastighetsbegränsningen kan kännas omotiverad av förare vilka istället väljer att köra fortare än tillåtet.</p> <p>Hastighetssänkningen medför även att den totala färdtiden från Herrljunga och västerut kommer öka.</p> <p>Genomförbarheten för åtgärden begränsas av att det sannolikt inte är motiverat att sänka hastigheten på hela sträckan i dagsläget.</p>	<p>Prioritet Låg</p>
<p>Bedömning Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.</p>	

<i>Trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid korsningar</i>	
<p>Beskrivning Genomförande av trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid de platser som pekades ut som trafikfarliga under workshopen som genomfördes i maj 2019. Åtgärderna består av säkerhetshöjande åtgärder vid farliga korsningar och gångpassager längs väg 181. Åtgärderna är punktinsatser vid korsningar, övergångsställen och passager för att höja trafiksäkerheten främst för oskyddade trafikanter. Åtgärderna kan bland annat handla om att förbättra utformningen, med förbättrade/tydligare mittrefuger vid övergångsställen, och att anlägga vänstersvängskörfält vid korsningar.</p>	<p>Kostnadsintervall 1-10 mkr per korsning</p> <p>Kostnaden kommer att variera från korsning till korsning beroende på vilka åtgärder som behöver implementeras.</p>
<p>Analys Föreslagna ombyggnationer medför ökad trafiksäkerhet för gång-, cykel- och motortrafik. Vidare medför ökad trafiksäkerhet att risken för att olyckor med farligt gods inträffar reduceras.</p>	<p>Prioritet Medel</p>
<p>Bedömning Risken att olyckor med farlig gods sker reduceras.</p> <p>Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.</p>	

<i>Cirkulationsplatser vid viktiga korsningspunkter</i>	
<p>Beskrivning Cirkulationsplats vid korsningspunkterna väg 181/väg 183, Stora Skolgatan/Ringleden och Alingsåsvägen/Ringled.</p>	<p>Kostnadsintervall 10 till 20 mkr per cirkulationsplats</p> <p>Kostnadsbedömningen avseende en cirkulationsplats är något högre än en schablonmässig uppskattning. Detta beror på att cirkulationsplatserna vid korsningen väg 181/väg 183 och framförallt Stora Skolgatan/Ringleden är mer komplicerade att anlägga än cirkulationsplatser normalt sett är. Vid Stora Skolgatan/Ringleden beror detta på att det finns en gång- och cykeltunnel i närheten och med de stora nivåskillnader som föreligger behöver även detta beaktas vid ett anläggande.</p>
<p>Analys Generellt sett ökar cirkulationsplatser framkomligheten och trafiksäkerheten för samtliga trafikslag. Trafikflöden vid korsningarna bör vara så att den mindre vägen (sekundärvägen) har minst 25 procent av trafikflödet av huvudvägen (primärvägen). Detta gör att flöden i cirkulationsplatserna blir tillräckligt goda för att öka framkomligheten för samtliga motortrafikanter. I korsningen väg 181/väg 183 och Stora Skolgatan/Ringleden visar Trafikverkets mätningar att trafikflödena uppnår denna princip. Vid korsningen Ringleden/Storgatan saknas trafikmätningar på Storgatan för att göra en bedömning. Det är dock sannolikt att Storgatan har tillräckligt höga trafikflöden för att en cirkulationsplats ska fungera.</p> <p>Förutom att framkomligheten och kapaciteten ökas vid cirkulationsplatser så påverkas även trafiksäkerheten positivt. Låga hastigheter i cirkulationsplatserna gör att trafiksäkerheten ökar för samtliga trafikslag och risken för allvarliga olyckor minskar.</p> <p>Genomförbarheten försvåras dock vid korsningen Stora Skolgatan/Ringleden och till viss del vid korsningen väg 181/183 då terrängen är ojämn. Vid Stora Skolgatan/Ringleden är dessutom korsningen belägen strax intill en gång- och cykeltunnel. Dessa faktorer gör att kostnadsbedömningen är något högre för en cirkulationsplats här än vid ställen med mer gynnsamma förutsättningar.</p>	<p>Prioritet Medel</p>

<p>Bedömning Risken för olyckor med farligt gods reduceras. Framkomligheten för godstrafik ökar.</p>
--

<i>Flytta befintlig vattentäkt</i>	
<p>Beskrivning Befintlig vattentäkt för Herrljunga tätort flyttas.</p>	<p>Kostnadsintervall 20–80 mkr</p>
<p>Analys En flytt av befintlig vattentäkt minimerar risken för en olycka med farligt gods som förorenar vattentäkten. Å andra sidan är det mycket dyrt och en svår process att flytta en vattentäkt. Kostnadsintervallet är dessutom väldigt osäkert då ytterligare utredningar behövs för att fastställa storlek och förutsättningar för en eventuell flytt.</p>	<p>Prioritet Låg</p>
<p>Bedömning Risken för olyckor med farligt gods inom vattenskyddsområdet försvinner. Framkomligheten för godstrafik upprätthålls. Åtgärden bedöms som dyr och med osäkert slutresultat.</p>	

<i>Ny vägsträckning</i>	
<p>Beskrivning</p> <p>Under 1990-talet utreddes en ny vägsträckning mellan Bergagårde och Remmenedal. Möjligheten att använda tidigare utredningar för vägsträckningen ses över.</p> <p>Åtgärden syftar till att säkra vattenskyddsområdet från föroreningar, öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter samt förbättra framkomligheten för motortrafik.</p>	<p>Kostnadsintervall</p> <p>Cirka 250 mkr.</p> <p>Att kostnadsbedöma en ny vägsträckning försvåras av att ingen exakt vägsträcka har fastslagits ännu. Kostnadsbedömningen bygger dock på att det finns goda geotekniska förutsättningar samt fördelaktig terräng för att anlägga en ny väg. Två planskilda korsningar vid järnvägsspåren bedöms öka kostnaden för anläggandet av en ny väg. I en vägutredning från år 1998 gjordes en kostnadsbedömning till 110 mkr i 1996 års prisnivå.</p>
<p>Analys</p> <p>Den nya vägsträckningen för väg 181 i Herrljunga innebär en förflyttning av genomfartstrafiken i tätorten till den nya vägsträckningen. Förflyttningen reducerar trafikflödet genom Herrljunga tätort vilket leder till en ökad trafiksäkerhet vid tätortens gångpassager. Trafiksäkerheten vid utfarter längs nuvarande sträckning av väg 181 kommer att öka vid lägre trafikflöden.</p> <p>Trafikflödet på väg 181 ligger på runt 3 200 fordon per dag precis utanför tätorten och som högst 5 000 fordon inom tätorten (på sträckan mellan Storgatan och Bitternavägen). I den tidigare vägutredningen från 2004 analyserades genomfartstrafiken med resultatet att cirka 70 procent av trafiken hade målpunkter längs med den befintliga vägsträckningen av väg 181. Andelen genomfartstrafik på 30 procent bör vara ungefär lika hög idag då inga större strukturella förändringar har skett sen dess. Detta innebär att cirka 1 000 till 1 500 fordon (30 procent av 3 200 och 5 000 fordon) passerar Herrljunga tätort utan att ha en målpunkt längs den befintliga sträckan. En ny vägsträckning gynnar i första hand dessa resenärer då genomfarten underlättas men även samhället gynnas av mindre trafik inom tätorten.</p> <p>Farligt gods behöver inte längre transporteras genom vattenskyddsområdet vilket då säkras mot farliga föroreningar. Framkomligheten för motorfordon längs väg 181 främjas också då åtgärden gör det möjligt att hålla en jämnare hastighet längs den nya vägsträckningen.</p>	<p>Prioritet</p> <p>Medel</p>

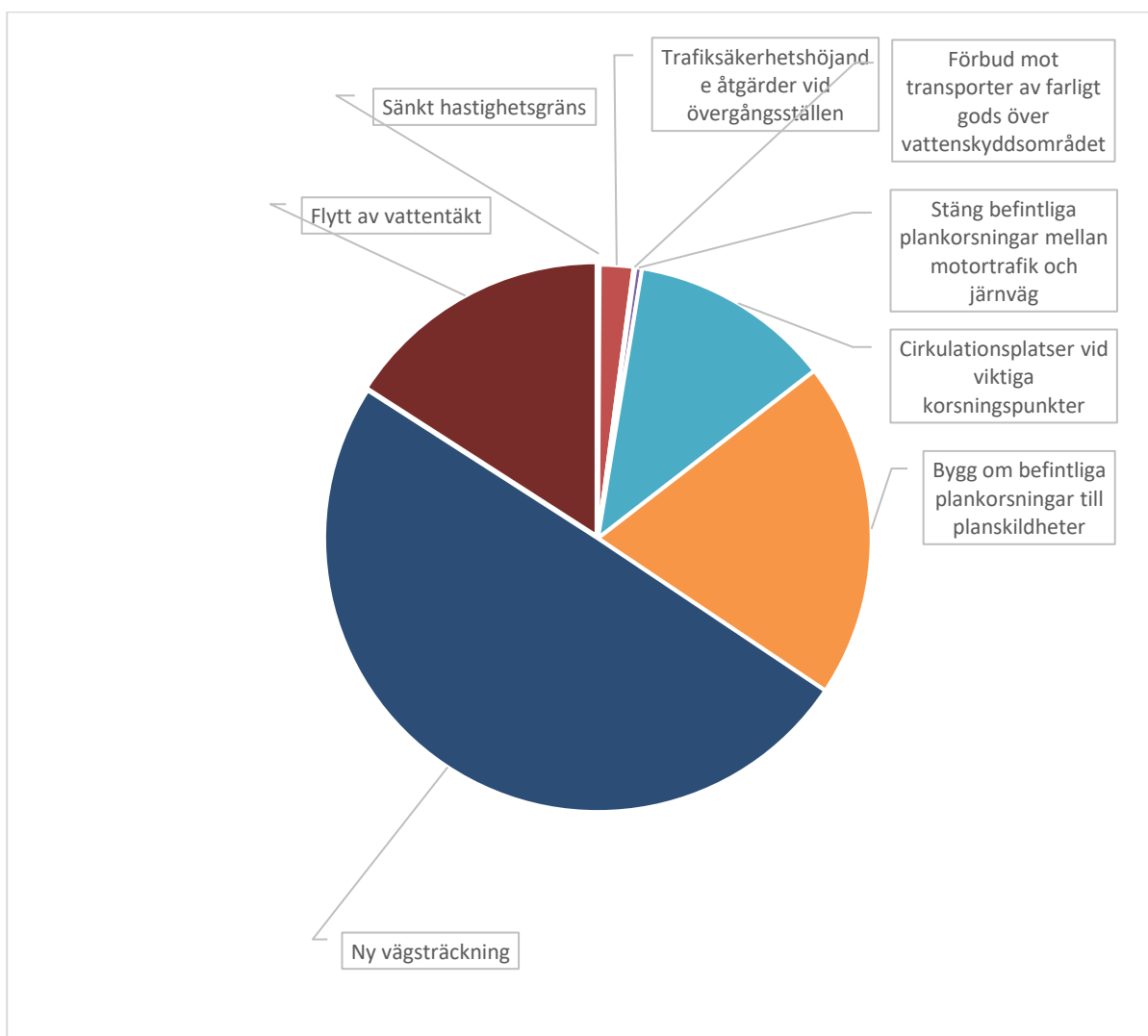
<p>En ny vägsträckning innebär också att de existerande plankorsningarna mellan väginfrastrukturen och Västra stambanan kan byggas bort genom att koppla vägnätet söder om järnvägen till den nya vägen. Borttagandet av plankorsningarna innebär en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafiken. Framkomligheten för den motortrafik som idag färdas över plankorsningarna kommer dock att reduceras då fordonen behöver färdas en längre sträcka för att nå väg 181. En samlad effektbedömning bör genomföras för att klargöra vilken samhällsekonomisk effekt som erhålls med borttagandet av plankorsningarna.</p> <p>En ny vägsträckning kommer kräva ombyggnationer vid de platser där ny väg ansluter till nuvarande sträckning av väg 181 och där befintlig infrastruktur korsas. Den föreslagna vägsträckningen korsar Västra stambanan, Älvsborgsbanan och nuvarande väg 181. Korsningarna med järnväg bör vara planskilda. I väst ansluter den nya vägen till väg 181 vid en T-korsning och i öst anläggs en cirkulationsplats mellan den nya vägen, väg 183 och befintliga delar av väg 181.</p> <p>Försvarmakten äger delar av det område där den nya vägens sträckning tidigare föreslagits. Försvarmakten driver här ett skjutfält vilket nyligen klassats som riksintresse för Försvaret. Arbetet med en ny väg kommer att kräva dialog med markägare om åtgärden ska genomföras. Ny vägsträckning kan vara beroende av att Försvarmakten släpper mark för vägen.</p>	
<p>Bedömning</p> <p>Transporter av farligt gods genom vattenskyddsområdet minskar.</p> <p>Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.</p> <p>Framkomligheten för tågtrafik ökar. En förbättring av restiden för tågtrafik kan medföra stor samhällsekonomisk nytta.</p> <p>Restiden längs väg 181 minskar med en ny vägsträckning vilket kan vara en viktig del av Västsveriges regionförstoring då den förkortar restiden från det aktuella området till Göteborg.</p> <p>Nuvarande trafikflöden på väg 181 bedöms inte som särskilt höga och då kostnaden för en ny väg är hög anses investeringen vara dyr för en relativt liten effekt.</p>	

Kostnader

Den sammanlagda summan för alla åtgärder bedöms till ungefär 500 miljoner kronor. Detta är en grov bedömning och kostnadsbedömningen för ett flertal åtgärder varierar, vilket även beskrivs ovan under respektive åtgärder. Fördelningen av bedömda kostnader per åtgärd visar på att en ny vägsträcka är mest kostsam och åtgärden utgör cirka 60 procent av den sammanlagda kostnaden för alla föreslagna åtgärder.

Kostnadsfördelningen visar även på att större delen av åtgärderna är riktade mot biltrafikanter, där cirka 90 procent av kostnaderna är direkt relaterade till åtgärder som förbättrar för biltrafiken. Cirka 10 procent av åtgärderna är riktade mot gång- och cykelåtgärder, detta är åtgärder för sänkt hastighet och trafiksäkerhetshöjande åtgärder vid övergångsställen.

Kostnadsfördelning

Figur 20. Kostnadsfördelning avseende åtgärdsförslagen.

Samlad bedömning inför fortsatt arbete

En samlad bedömning av åtgärderna har gjorts utifrån måluppfyllelse. Målen har i ett tidigt skede av åtgärdsvalsstudien tagits fram tillsammans med representanter för Herrljunga kommun och med aktörer inom näringslivet. Den samlade bedömningen presenteras i tabell 2 på nästa sida.

Av alla åtgärder är en ny vägsträckning den åtgärd som innebär största måluppfyllelse. Detta beror dock på att åtgärdsförslaget, till skillnad från exempelvis trafiksäkerhetshöjande åtgärd vid ett övergångsställe, är en mer genomgripande åtgärd som i högre utsträckning påverkar målen.

Åtgärdsförslagen har samlats i två åtgärdspaket, ett för befintlig vägsträcka och ett för ny vägsträckning. Paketerna är sammansatta utifrån bedömningarna i analysen och tar hänsyn till måluppfyllelse, kostnadsbedömning och nytta.

Teckenförklaring till tabell 2.

Ingen koppling till måluppfyllelse	
Motverkar måluppfyllelse	
Medverkar i begränsad omfattning till måluppfyllelse	
Medverkar i viss omfattning till måluppfyllelse	
Medverkar till god måluppfyllelse	

Ärende 1

Tabell 2. Färgtabell som beskriver åtgärdernas måluppfyllelse.

	Kostnadsbedömning (Låg, Medel, Hög)	Öka hållbart resande i Herrljunga tätort	Minskad genomfartstrafik i Herrljunga tätort	Minskade bullerstörningar och olycksrisk genom tätorten	Förbättra möjligheter för oskyddade trafikanter att korsas.	Färre och trafiksäkrare anslutningar till enskilda fastigheter	Minskade resor och utsläpp	Minskad mängd farliga godstransporter som passerar vattenskyddsområden och tätbebyggda bostadsområden	Minskade utsläpp längs tätbebyggda områden	En väg som stödjer kommunens näringslivsutveckling	Trafiksäkrare vägsträcka	Fyrstegsprincipen	Åtgärd
<i>Förbud för transporter av farligt gods att färdas över vattenskyddsområdet</i>	Låg											1	
<i>Stäng befintliga plankorsningar mellan trafik och järnväg</i>	Låg											2	
<i>Bygg om befintliga plankorsningar mellan motortrafik och järnväg till planskilda</i>	Medel											3	
<i>Sänkt hastighetsgräns</i>	Låg											1	
<i>Trafiksäkerhetsåtgärder vid korsningar</i>	Medel											3	
<i>Cirkulationsplatser vid korsningspunkter</i>	Medel											3	
<i>Flytta befintlig vattentäkt</i>	Hög											4	
<i>Ny vägsträckning</i>	Hög											4	

Förslag till inriktning och rekommenderade åtgärder

Beskrivning av övergripande inriktning

Nuvarande sträckning av väg 181 utgör idag en barriär genom tätorten Herrljunga. Vägsträckningen kantas genom tätorten av både villabebyggelse och skolor samt förskolor. Detta genererar oskyddade trafikanter med benägenhet att korsa väg 181 i tätorten. Herrljunga kommuns bebyggelseutveckling fokuserar på att expandera tätorten och flödet av oskyddade trafikanter kommer i framtiden troligtvis att öka. För att främja hållbart resande behöver trafiksituationen i tätorten förändras.

Vid framtagandet av åtgärder i denna åtgärdsvalsstudie har målsättningen därför varit att skapa en säker trafikmiljö för samtliga trafikgrupper genom att skapa bättre kopplingar mellan bostadsområden och målpunkter inom tätorter. Med tillskapande av trafiksäkra skolvägar kommer föräldrars behov av att skjutsa sina barn till och från skolan att minska, vilket i sin tur bidrar till att ytterligare förbättra trafikmiljön.

Vidare har hänsyn tagits till Västra Götalandsregionens mål kring regionförstoring och Göteborgs Stads lokala arbetsmarknads geografiska utbredning. Med förbättrade kommunikationer till Göteborg stärks attraktiviteten för att bosätta sig i Herrljunga med omnejd samtidigt som Göteborgsregionen förstärks med attraktiva boendemiljöer.

En del åtgärder har valts bort då de inte ansetts genomförbara eller relevanta. Följande åtgärder har valts bort och tas inte med i rekommendationerna:

- Ombyggnation av befintliga plankorsningar med järnvägen till planskilda korsningar
- Sänkt hastighetsbegränsning på sträckan Herrljunga tätort till Remmenedal
- Utppekade trafikfarliga korsningar har sållats bort
- Flytt av vattentäkt

Åtgärden med att flytta Herrljungas vattentäkt har valts bort då det vid en övergripande bedömning anses genomförbar. Hastighetssänkning på sträckan Herrljunga tätort till Remmenedal har valts bort för att åtgärden inte anses ge tillräckligt med effekt. Sänkningen kommer troligtvis inte påverka biltrafikanternas hastigheter. För att sänka hastigheterna bedöms fysiska åtgärder vara nödvändiga på denna sträcka och har därför valts bort. Att bygga om befintliga plankorsningar med järnvägen till planskilda bedöms vara en allt för dyr åtgärd relativt till dess måluppfyllelse. Vidare har många av de platser som under workshopen pekades ut som trafikfarliga i efterhand varit föremål för bedömning av Rambolls trafikspecialister. För ett flertal är bedömningen att de inte är trafikfarliga. Rambolls trafikspecialister anser bland annat att krav ställda i Vägar och gators utformning (VGU) på sikt och kurvradier uppfylls på många av platserna. Ytterligare utredningar kan dock vara nödvändigt för att säkerställa goda siktförhållanden längs sträckan.

Bedömning av genomförbarhet, effekter och måluppfyllelse

De åtgärder som föreslagits i denna åtgärdsvalsstudie har utvärderats med alternativstudier, effektbedömningar, kostnadskalkyler och måluppfyllelse. Åtgärdsförslagen har utvärderats övergripande och åtgärderna behöver därför utredas vidare för att kunna kartlägga deras exakta genomförbarhet, kostnad, effekter och konsekvenser.

Rekommenderade åtgärder

Systemlösning för Herrljunga

Åtgärderna föreslagna i denna åtgärdsvalsstudie bidrar alla till att förbättra trafiksituationen i Herrljunga tätort. Men för att skapa en långsiktigt hållbar trafiksituation bör flera åtgärder införas tillsammans. De åtgärder som diskuterades under workshopen har av Rambolls konsulter satts samman till två tänkbara åtgärds paket. Nedan presenteras de två åtgärds paketen för väg 181.

Åtgärds paket 1 – Åtgärder längs befintlig vägsträckning

Åtgärds paket 1 består av åtgärder längs befintlig sträckning av väg 181. Åtgärderna är dels av enklare karaktär och dels åtgärder som utgörs av olika trafikregler och kvalitetshöjande ombyggnationer av befintlig infrastruktur.

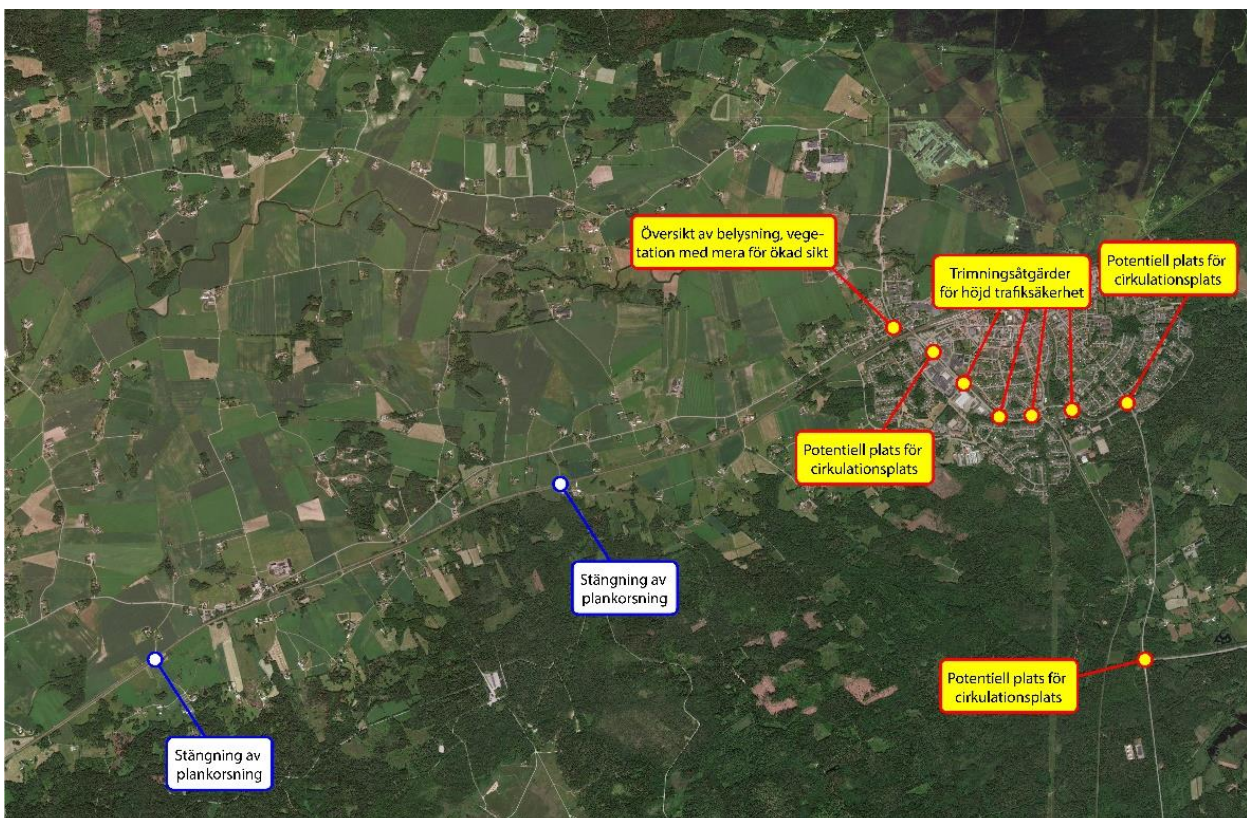
Beskrivning

Farligt gods förbjuds att transporteras genom vattenskyddsområdet.

Längs väg 181 väster om Herrljunga tätort mot Remmenedal föreslås en hastighetssänkning.

Plankorsningarna mellan motorfordon och järnväg väster om Herrljunga tätort stängs och motortrafiken leds om till de existerande planskilda korsningarna.

Åtgärds paketet innefattar även vissa kvalitetshöjande åtgärder vid de lägen som pekades ut som trafikfarliga under workshopen som genomfördes i maj 2019. Åtgärderna består av säkerhetshöjande åtgärder vid skarpa kurvor, krön och gångpassager längs väg 181. Vidare föreslås ombyggnation av de övergångsställen som pekats ut som trafikfarliga längs väg 181.

Figur 21. Platser där ombyggnationer kan komma att bli aktuella i åtgärds paket 1.

Analys

Då inga genomgående transporter med farligt gods tillåts inom vattenskyddsområdet skyddas området i högre grad mot läckage av farligt gods och föroreningar som följd. Eftersom väg 181 används som sekundär transportväg för farligt gods i regionen måste en alternativ vägsträcka pekas ut. En utredning med syfte att finna en ny väg för farliga godstransporter kommer att medföra en kostnad för kommunen.

En hastighetssänkning mellan Herrljunga tätort och Remmenedal medför en jämnare trafikrytm längs sträckan. Hastighetssänkningen kommer dock medföra att den totala färdtiden från Herrljunga och västerut kommer att öka. På så sätt reduceras attraktiviteten för att färdas via väg 181 mellan Falköping och Vårgårda. En sänkning av den skyltade hastigheten bedöms medföra ökad trafiksäkerhet längs väg 181 för gång-, cykel- och motortrafik. I och med att stora delar av sträckan är utanför tätort bedöms inte åtgärden vara helt förenlig med principerna för svensk bashastighet. För att göra åtgärden genomförbar krävs sannolikt relativt omfattande fysiska åtgärder för att förändra vägutformningen så att den ger incitament till förare att hålla en lägre hastighet. Detta kan innebära höga kostnader.

Då plankorsningarna mellan motortrafik och järnväg elimineras medför det en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafiken. För den motortrafik som idag färdas över plankorsningarna kommer framkomligheten dock att försämrans då den behöver färdas en längre sträcka för att nå väg 181. En samlad effektbedömning rekommenderas att genomföras för att klargöra vilken samhällsekonomisk nytta som erhålls genom borttagandet av plankorsningarna i fråga. Om plankorsningarna byggs om till planskildheter kommer framkomligheten att öka för motortrafik då den inte längre behöver vänta in passerande tåg.

Vidare bidrar föreslagna ombyggnationer till en ökad trafiksäkerhet för gång-, cykel- och motortrafik.

Kostnadsintervall

Cirka 13 mkr för åtgärder som sänkt hastighetsgräns, förbud mot farligt gods över vattenskyddsområden och trafiksäkerhetshöjande åtgärder samt cirka 20 mkr per cirkulationsplats (totalt har tre cirkulationsplatser rekommenderats). Det totala kostnaden uppskattas till cirka 70 miljoner kronor.

Bedömning

Åtgärdsförslaget löser problemet med farliga godstransporten genom vattenskyddsområdet.

Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.

Framkomligheten för tågtrafiken ökar. En förbättring av restiden för tågtrafiken kan medföra stor samhällsekonomisk nytta.

Prioritet

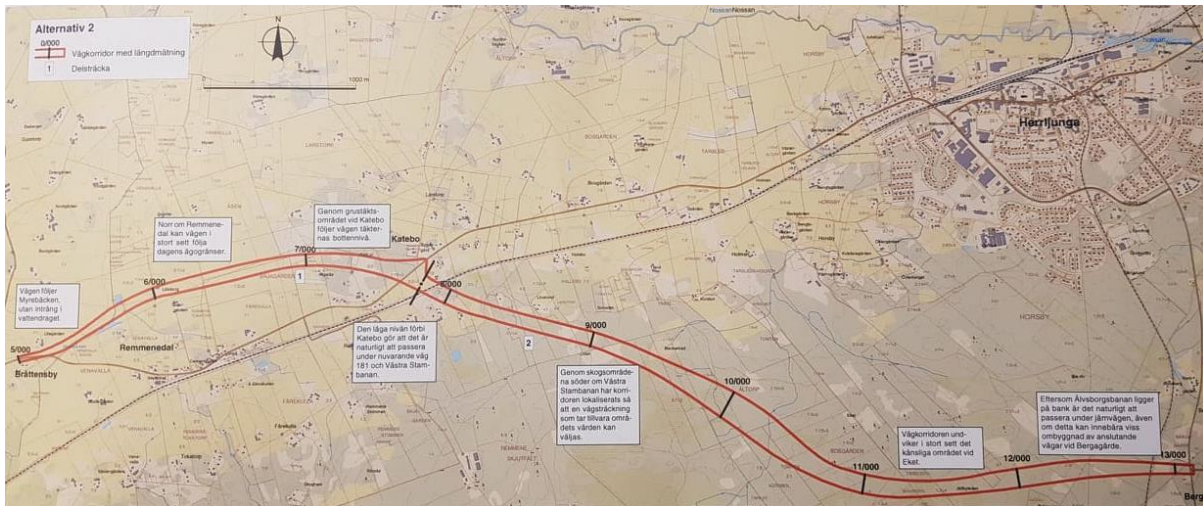
Hög

Åtgärds paket 2 – Ny vägsträckning

Åtgärds paket 2 syftar till att upprätta en ny väg lokaliserad mellan Bergagärde och Remmenedal.

Beskrivning

I förstudier och vägutredningar från 1990-talet samt 2000-talet utreddes en ny vägsträckning mellan Bergagärde och Remmenedal. Möjligheten att använda den utredda vägsträckningen från dessa utredningar bör ses över. Vägutredningen från 2004 visar följande vägsträckning.

Figur 22. Vägsträckning föreslagen i vägutredning från 2004.

En del förutsättningar har ändrats sedan 2004, inte minst en ökad trafikmängd längs med vägen. Det finns dock ett flertal analyser genomförda i utredningen som har viss relevans till detta åtgärdsförslag. I vägutredningen finns exempelvis samhällsekonomiska kalkyler framtagna som visar på att vägen är lönsam ur ett samhällsekonomisk perspektiv. De förändringar som har genomförts sedan utredningen är bland annat att skjutfältet som används av försvarsmakten har utökats till att bli en riksintresse vilket försvårar möjligheten att dra vägen på försvarsmaktens mark.

Åtgärden med en ny vägsträckning syftar till att säkra vattenskyddsområdet från föroreningar, öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter samt förbättra framkomligheten för motortrafik.

Analys

Den nya vägsträckningen för väg 181 i Herrljunga innebär en överflyttning av genomfartstrafiken i tätorten till den nya vägsträckningen. Tidigare utredningar pekar på att ungefär 30 procent av trafiken längs väg 181 består av genomfartstrafik. Dessa trafikanter har ingen målpunkt eller destination längs den befintliga vägsträckan och är de som gynnas mest av en ny vägsträckning. Det innebär att ungefär 1 000 till 1 500 fordon får förbättrade möjligheter att resa med högre trafiksäkerhet och jämnare hastigheter. Restiden för dessa trafikanter förbättras. Samtidigt skapar överflyttningen mindre trafik genom Herrljunga tätort och ökar då trafiksäkerheten vid tätortens gångpassager och övergångsställen.

Trafiksäkerheten vid utfarter längs väg 181 kommer öka vid lägre trafikflöden på sträckan. Vidare kommer farligt gods inte längre transporteras genom vattenskyddsområdet vilket då säkras från föroreningar från farligt gods. Framkomligheten för motorfordon längs väg 181 främjas också då en jämnare hastighet kan hållas längs den föreslagna vägsträckan.

En ny vägsträckning innebär också att de existerande plankorsningarna för motortrafiken och Västra stambanan kan byggas bort genom att koppla vägnätet söder om järnvägen till den nya vägen. Elimineringen av plankorsningar innebär en förbättrad framkomlighet för järnvägstrafiken. Framkomligheten för den motortrafik som idag färdas över plankorsningarna kommer dock att reduceras då de behöver färdas en längre sträcka för att nå väg 181. En samlad effektbedömning rekommenderas därför för att klargöra vilken samhällsekonomisk nytta som erhålls genom borttagandet av de berörda plankorsningarna.

En ny vägsträckning kommer kräva ombyggnationer vid de platser där den ansluter till nuvarande sträckning av väg 181 samt där den korsar befintlig infrastruktur. Den föreslagna vägsträckningen korsar Västra stambanan, Älvsborgsbanan och befintlig sträckning av väg 181. Korsningar med järnväg är tänkta att utformas som planskilda genom att leda den nya vägen under existerande infrastruktur. I väst ansluter den nya vägen till väg 181 vid en T-korsning och i öst anläggs en cirkulationsplats mellan den nya vägen, väg 183 och väg 181.

Ny vägsträckning kräver dialog med berörda markägare, bland annat Försvarmakten som äger delar av det område som är aktuellt. Skjutfältet är dessutom ett riksintresse för Försvaret vilket gör att större markintrång inte kommer kunna genomföras. Däremot kan en ny vägsträckning vara möjligt om sträckningen går utanför eller endast berör små områden i ytterkanten av riksintresset. Att utreda en lämplig vägsträckning är därför en viktig aspekt i det fortsatta planeringsarbetet om denna åtgärd ska genomföras. En ny väg kan förhoppningsvis, med rätt planering, utformas så att den inte stör riksintresset i högre utsträckning. En väg störs inte av buller från skjutfältet och skulle därför kunna bedömas som lämplig markanvändning i området. Försvaret har dock vetorätt.

Kostnadsintervall

Kostnaden för en ny vägsträckning har uppskattats till cirka 250 miljoner kronor. Osäkerhetsfaktorn är dock stor i denna kostnadsuppskattning. Två nya planskilda korsningar behöver anläggas vilket kommer antagligen kräva en större del av budgeten. Förutsättningar, så som geotekniska förhållanden och utformningen av planskildheten, behöver undersökas närmare för att fastställa en säkrare kostnad.

Bedömning

Åtgärdsförslaget löser problemet med farliga godstransporter genom vattenskyddsområdet.

Trafiksäkerheten för gång-, cykel- och motortrafik ökar.

Framkomligheten för tågtrafik ökar. En förbättring av restiden för tågtrafik kan medföra stor samhällsekonomisk nytta.

Restiden längs väg 181 minskar med en ny vägsträckning vilken kan vara en viktig del av regionförstoringen i Västsverige då den förkortar restiden från det aktuella området till Göteborg.

Nuvarande trafikflöden på väg 181 bedöms som låga och då kostnaden för en ny väg är hög anses investeringen kostsam för en begränsad effekt.

Prioritet

Medel

Bedömning av åtgärdspaket

Åtgärdspaket 1 och 2 har bedömts i sin helhet utifrån de uppsatta målen för åtgärdsvalsstudien. Måluppfyllelsen visar på att åtgärdspaket 2 är mer fördelaktigt men är också betydligt mer kostsam. Investeringskostnader behöver utredas vidare för att få en kostnadsnivå i dagens prisnivå.

Tabell 3. Färgtabell som beskriver åtgärdspaketens måluppfyllelse.

Åtgärd	Fyrstegsprincipen	Trafiksäkrare vägsträcka	En väg som stödjer kommunens näringslivsutveckling	Minskade utsläpp längs tätbebyggda områden	Minskad mängd farliga godstransporter som passerar vattenskyddsområden och tätbebyggda bostadsområden	Minskade resutider och utsläpp	Färre och trafiksäkrare anslutningar till enskilda fastigheter	Förbättra möjligheter för oskyddade trafikanter att korsa.	Minskade bullerstörningar och olycksrisk genom tätorten	Minskad genomfartstrafik i Herrljunga tätort	Öka hållbart resande i Herrljunga tätort	Kostnadsbedömning (Låg, Medel, Hög)
<i>Åtgärdspaket 1</i>	2-3											Låg
<i>Åtgärdspaket 2</i>	4											Hög

Bidrar inte till måluppfyllelse	
Motverkar måluppfyllelse	
Medverkar i begränsad omfattning till måluppfyllelse	
Medverkar i viss omfattning till måluppfyllelse	
Medverkar till god måluppfyllelse	

Fortsatt utredningsarbete

I det fortsatta arbetet med att hantera trafiksituationen i Herrljunga kommun behöver de föreslagna åtgärdsförslagen analyseras mer ingående.

Förslag till beslut om fortsatt hantering

Resultatet av arbetet med åtgärdsvalsstudien visar att det faktiska behovet av åtgärder är mindre än förväntat. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder bör dock genomföras i korsningarna inom tätorten där passager för oskyddade trafikanter ses om bristfälliga.

För att säkra kommunalt dricksvatten mot föroreningar bör transportvägen för farligt gods ses över.

Enbart trafikflödena inom tätorten bedöms som för låga för att motivera en ny vägsträckning. Däremot har kommunen lyft ett flertal andra faktorer som kan motivera en ny vägsträckning.

Kommunens inriktning

Herrljunga kommun har i ett 20-30-tal år arbetat med inställningen att en ny förbifart ska anläggas utanför Herrljunga tätort. Detta framgår i förstudier och vägutredningar som har genomförts av Trafikverket (tidigare Vägverket). Kommunens inriktning i den fortsatta planeringsprocessen (till exempel i översiktsplanen) är att en ny förbifart ska byggas.

Det finns ett flertal anledningar till att bygga en förbifart, vilka har lyfts från kommunens sida. Bland annat vill kommunen minska farliga godstransporter i känsliga områden förbi vattentäcker som inte bara tillgodoser kommunens dricksvattenbehov utan också förser Herrljunga Cider AB med vatten för att framställa sina produkter. Herrljunga Cider AB är en verksamhet som är mycket viktig för såväl kommunens näringsliv som för sysselsättning. Företagets produkter säljs över hela landet.

Godstransporter igenom tätorten innebär även en högre andel lastbilar än om trafiken skulle kunna ledas via en förbifart. Dessa transporter innebär även en högre olycksrisk då de kör förbi sträckor nära förskolor, skolor och fritidsverksamheter (exempelvis badhus och fotbollsplaner) med många barn och ungdomar, med behov att korsas vägen till fots eller med cykel.

En förbifart kan även minska behovet av antalet plankorsningar med Västra stambanan om den är rätt planerad. Färre plankorsningar har en tydlig samhällsekonomisk nytta för Sverige. Varje sekund som minskas i restid på sträckan Göteborg-Stockholm ökar den samhällsekonomiska nyttan.

Att dra väg 181 i en ny sträckning utanför tätorten är en viktig fråga för kommunen som drivit denna fråga i ett flertal decennier. Enligt kommunens långsiktiga strategiska styrdokument, bland annat översiktsplanen, är en ny vägsträckning en förutsättning i kommunens fortsatta planering. En ny vägsträckning bidrar till regionförstoring i området samt ett lägre trafikflöde genom Herrljunga tätort vilket skapar en mer levande stadsmiljö med bättre möjligheter att färdas med hållbara transportmedel.

Rapportering till vattenmyndigheterna av genomförda vattenskyddsåtgärder - Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Sammanfattning

Vattenmyndigheterna tar fram åtgärdsprogram med bindande administrativa åtgärder som myndigheter och kommuner ska genomföra för att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs. Alla kommuner ska, enligt åtgärdsprogrammets första punkt, senast i februari varje år rapportera föregående års genomförande av åtgärdsprogrammet till vattenmyndigheterna. Kommuner rapporterar genom att besvara frågor via ett webbformulär.

I Herrljunga kommun har samhällsutvecklare, Maja Sallander, sammanställt kommunens svar i samråd med övriga berörda tjänstemän på miljöförvaltningen samt på Herrljunga Vatten AB. Svaren baseras på arbete genomfört under 2019. Svaren skall förankras i kommunstyrelsen för att försäkra att kommunstyrelsen står bakom de svar som lämnas in.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-01-29

Enkät med förslag till svar: ”Frågor till kommunerna för rapportering av genomförda åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2019, Herrljunga kommun” daterad 2020-01-29

Förslag till beslut

Förslag till svar till rapporteringen godkänns och förvaltningen uppdras att skicka det till Vattenmyndigheterna.

Maja Sallander
Samhällsutvecklare

Expedieras till: Vattenmyndigheterna

Bakgrund

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har utsetts till vattenmyndighet för Västerhavets vattendistrikt, till vilket Herrljunga kommun hör. Vattenmyndigheterna tar fram åtgärdsprogram med bindande administrativa åtgärder som myndigheter och kommuner ska genomföra. Åtgärderna beskrivs i *Förvaltningsplan 2016-2021, Västerhavets vattendistrikt, del 4, Åtgärdsprogram 2016-2021 - Åtgärder riktade till myndigheter och kommuner samt konsekvensanalys* (utgiven av Länsstyrelsen i Västra Götaland med diarienummer 537-34925-2014, tillgänglig via www.vattenmyndigheterna.se). Alla kommuner ska, enligt åtgärdsprogrammets första punkt, senast i februari varje år rapportera föregående års genomförande av åtgärdsprogrammet till vattenmyndigheterna. Rapporteringens syfte är att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs. Kommuner rapporterar genom att besvara frågor via ett webbformulär. E-post med länk till webbformuläret har skickats till respektive kommuns officiella e-postbrevlåda den 2 december 2019. Svaret skall vara Vattenmyndigheten tillhanda senast den 28 februari 2020.

Enkätsvaren har sammanställts i samverkan mellan strategisk planering (Maja Sallander), Herrljunga Vatten AB (Tord Ottergren) och miljöenheten (Carola Adolfsson). Enkätfrågorna skickades till miljöenheten och Herrljunga Vatten den 2019-12-04. Svar från Herrljunga Vatten kom 2019-12-11 och från miljöenheten 2019-12-19. Svaren följdes även upp muntligen med Herrljunga Vatten AB den 2019-12-12, samt med miljöenheten 2020-01-23. Föregående samhällsutvecklare, Elaine Larsson, tillfrågades muntligen 2020-01-28 angående arbete som genomfördes under första delen av 2019.

Ekonomisk bedömning

Rapporteringen innebär ingen tillkommande ekonomisk belastning för kommunen.

Juridisk bedömning

6 kap. 1§ förordningen (2004:660) om förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön anger att vattenmyndigheten ansvarar för att fastställa ett åtgärdsprogram för vattendistriktet. Åtgärdsprogrammet riktas till myndigheter och kommuner. 5 kap. 8§ miljöbalken anger att kommunerna, inom sina ansvarsområden, skall vidta de åtgärder som åtgärdsprogrammet anger (inklusive rapportering av genomfört arbete). Kommunerna ansvarar också, enligt 5 kap. 3§ miljöbalken, för att miljö kvalitetsnormerna följs.

Miljökonsekvensbeskrivning

Rapporteringen är en viktig del i arbetet med att följa upp och utveckla arbetet med miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Motivering av förslag till beslut

De förslag till svar som sammanställts baseras på faktiskt genomfört arbete under 2019. Rapporteringen är obligatorisk i enlighet med åtgärdsprogrammet för Västerhavets Vattendistrikt, med hänvisning till miljöbalken.

Frågor till kommunerna för rapportering av genomförda åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2019

Instruktion

Vattenmyndigheterna önskar ett samlat svar från kommunen via kommunstyrelsen.

Rapporteringen är indelad i 4 delar där:

- Del 1 handlar om miljötillsyn och riktas i huvudsak till kommunens förvaltning för miljöfrågor
- Del 2 handlar om dricksvattenskydd och vattenuttag och riktas i huvudsak till kommunens dricksvattenproducent
- Del 3 handlar om fysisk planering och riktas i huvudsak till kommunens förvaltning för planeringsfrågor
- Del 4 handlar om dagvatten och vatten- och avloppsvattenplaner och riktas både till kommunens förvaltning för tekniska frågor samt förvaltningen för planeringsfrågor

För att underlätta för er finns samtliga frågor i detta dokument. Här kan ni se frågorna samt samarbeta mellan kommunens förvaltningar kring svaren innan ni slutligen registrerar dem i webbformuläret.

Förslag på arbetsgång:

1. Ansvarig handläggare för rapporteringen utses
2. Ansvarig handläggare skickar ut rapporteringsfrågorna till de förvaltningar som berörs (se indelning ovan)
3. Berörda förvaltningar svarar för sin del och skickar tillbaka till ansvarig handläggare som sammanställer svaren
4. Dragning för kommunstyrelsen
5. Registrera svaren i rapporteringsformuläret på webben

För att undvika dubbelrapporteringen kommer vattenmyndigheterna även att hämta underlag från följande rapporteringar:

- Naturvårdsverket. Enkät om Miljöbalkstillsyn 2019 (Åtgärd 1, 2, 3, 4, 5c)
- Boverket: Plan- och Byggenkäten 2019 (Åtgärd 6)
- Kemikalieinspektionen: Återrapporering av tillsyn hantering av växtskyddsmedel (Åtgärd 2)

Bakgrund och syfte med återrapporeringen

De fem vattenmyndigheterna har beslutat om åtgärdsprogram för vattenförvaltnings-cykeln 2016–2021 samt åtgärdsprogram för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten 2018–2021. Programmen riktar åtgärder till centrala myndigheter och till samtliga länsstyrelser och kommuner. Utöver att genomföra de myndighetsspecifika åtgärderna ska myndigheterna, länsstyrelserna och kommunerna årligen rapportera till de fem vattenmyndigheterna om genomförandet av åtgärderna, den så kallade återrapporeringen. Åtgärderna till myndigheter och kommuner är likalydande i de fem programmen och därför genomförs återrapporeringen gemensamt.

Ärende 2

Återrapporteringen omfattar de insatser som utförts i enlighet med de uppdrag som preciserats i vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 2016 – 2021, med syfte att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska följas. Rapporteringen möjliggör vattenmyndigheternas bedömning av åtgärdernas effekt i relation till de miljö kvalitetsnormer som ska följas. För att bättre följa framstegen i åtgärdsarbetet och för att förbättra kopplingen till effekter i miljön kommer både kvantitativa och kvalitativa underlag att behöva rapporteras in från åtgärdsmyndigheter och kommuner.

Återrapporteringen av genomförda åtgärder behövs även för att Sverige ska kunna genomföra rapporteringar av åtgärdsprogrammets genomförande till EU-kommissionen. Du hittar kommunåtgärderna på vattenmyndigheternas webbsida.

Har enkäten förankrats i kommunstyrelsen?

- Ja
 Nej

För vilken kommun svarar du på den här enkäten? *

Herrljunga kommun

Välj vilket/vilka vattendistrikt kommunen tillhör: *

- Bottenvikens vattendistrikt
 Bottenhavets vattendistrikt
 Norra Östersjöns vattendistrikt
 Södra Östersjöns vattendistrikt
 Västerhavets vattendistrikt
 Vet inte

Del 1. Miljö tillsyn (åtgärd 1, 2, 3, 4, 5c)

1. Har miljö kvalitetsnormerna för vatten använts som prioritering i kommunens behovsutredning?

- I behovsutredningen är miljö kvalitetsnormen för vatten en prioriteringsgrund för tillsynen
 I behovsutredningen är inte miljö kvalitetsnormen för vatten en prioriteringsgrund för tillsynen

Ärende 2

Kommunen har inte gjort någon behovsutredning

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

2. Har miljökvalitetsnormer för vatten använts som prioritering i planering av den egeninitierade tillsynen i kommunens tillsynsplan?

- I tillsynsplanen är miljökvalitetsnormen för vatten en prioriteringsgrund för tillsynen
- I tillsynsplanen är inte miljökvalitetsnormen för vatten en prioriteringsgrund för tillsynen
- Kommunen har inte gjort någon behovsutredning

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

3. Hur många tillsynsobjekt av nedanstående verksamheter har kommunen tillsyn över?

Hämta uppgifterna om tillsynsbehov från kommunens behovsutredning enligt §6 miljötillsynsförordningen (2011-13).

Tillståndspliktig (B) djurhållning

Ärende 2

Antal objekt:	<input type="text" value="0"/>
Årligt tillsynsbehov, antal dagar:	<input type="text" value="0"/>
Genomförd tillsyn, antal dagar:	<input type="text" value="0"/>

Anmälningspliktig djurhållning (C), uppskattat antal

Antal objekt:	<input type="text" value="19"/>
Årligt tillsynsbehov, antal dagar:	<input type="text" value="11"/>
Genomförd tillsyn, antal dagar:	<input type="text" value="5"/>

Djurhållning och/eller växtodling (U), uppskattat antal

Antal objekt:	<input type="text" value="180"/>
Årligt tillsynsbehov, antal dagar:	<input type="text" value="10"/>
Genomförd tillsyn, antal dagar:	<input type="text" value="6"/>

Hästgård* uppskattat antal

* Hästgårdar med mer än 10 hästar utanför känsligt område och mer än 2 hästar i känsligt område enligt kraven på tät lagring av gödsel.

Ärende 2

Antal objekt:

Årligt tillsynsbehov, antal dagar:

Genomförd tillsyn, antal dagar:

Avloppsreningsanläggning >2000 pe

Antal objekt:

Årligt tillsynsbehov, antal dagar:

Genomförd tillsyn, antal dagar:

Avloppsreningsanläggning >200 pe

Antal objekt:

Årligt tillsynsbehov, antal dagar:

Genomförd tillsyn, antal dagar:

Avloppsreningsanläggning 26-200 pe, uppskattat antal

Ärende 2

Antal objekt:

2

Årligt tillsyns-
behov, antal
dagar:

1

Genomförd till-
syn, antal da-
gar:

1

Avloppsledningsnät*

*Med avloppsledningsnät avses sådana som är allmänna enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och hörande till avloppsreningsanläggning. Verksamhetsutövare kan ha ett/flera avloppsledningsnät som leder till en/flera avloppsreningsanläggningar (se även Bilaga 1 i Naturvårdsverkets vägledning 2016:8).

Antal objekt:

3

Årligt tillsyns-
behov, antal
dagar:

1

Genomförd till-
syn, antal da-
gar:

1

Små avlopp <25 pe, uppskattat antal

Antal objekt:

2600

Årligt tillsyns-
behov, antal
dagar:

49

Genomförd till-
syn, antal da-
gar:

38

Vattenskyddsområde allmänna*

*Under förutsättning att kommunen har tagit över tillsynen från länsstyrelsen.

Ärende 2

Antal objekt:

6

Årligt tillsyns-
behov, antal
dagar:

5

Genomförd till-
syn, antal da-
gar:

0

Verksamhet (åtgärd 5) Vattenskyddsområde enskilda*

*Under förutsättning att kommunen har tagit över tillsynen från länsstyrelsen.

Antal objekt:

0

Årligt tillsyns-
behov, antal
dagar:

Genomförd till-
syn, antal da-
gar:

4. Tas hänsyn till miljö kvalitetsnormer för vatten vid tillsyn av:

a. jordbruksverksamheter enligt åtgärd 2?

Ja

Nej

Om ja, utveckla hur. Har tillsynen exempelvis medfört att åtgärder för att minska näringsläckage vidtagits?

Nästan all tillsyn fokuserar i någon mån på spridning av gödsel och lagring av gödsel. I år har tillsyn på c-gårdarna varit tillsyn ute i fält och spridning av gödsel vid vattendrag

Ärende 2

b. Avloppsledningsnät och avloppsreningsverk enligt åtgärd 3?

Ja

Nej

Om ja, utveckla hur. Har tillsynen exempelvis medfört att åtgärder för att begränsa utsläppen av näringsämnen, prioriterade och särskilt förorenade ämnen vidtagits?

Anmärkning som innebär att ARV måste se till att de senast
1 juni 2020 inte tar emot vatten från industri där
näringsinnehållet överstiger vad det är dimensionerat för.

c. Enskilda avlopp enligt åtgärd 3?

Ja

Nej

Om ja, utveckla hur. Har tillsynen exempelvis medfört att åtgärder för att begränsa utsläppen av kväve och fosfor vidtagits?

Herrljunga har under 2010-2019 genomfört tillsyn av nästan samtliga
enskilda avlopp enligt en tioårsplan. Av de som inte levat upp till krav
är majoriteten åtgärdade och de som hade tillsyn 2019 ska vara
åtgärdade senast 2026. 2021 kommer tillsynen börja om enligt
samma tioårsplan som gällt för 2010-2019.

5. Tillämpar kommunen krav på hög skyddsnivå, eller högre, där det behövs för att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten?

Ja

Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

Vi fastställer i normalfallet inte hög skyddsnivå. Det är en svår
bedömning eftersom avloppen i utgångsläget i princip inte har någon
rening alls, så därför blir en ny anläggning som uppnår normal
skyddsnivå en ganska stor förbättring för miljön.

Ärende 2

6. Hur många större enskilda vattentäkter (som försörjer >50 personer eller producerar >10 m³/dygn) finns det totalt inom kommunen?

Ange antal eller
ange "Vet ej":

2

7. Hur många av de större enskilda vattentäkterna har någon form av skydd?
(vattenskyddsområde enligt 7 kap miljöbalken, lokala skyddsföreskrifter, annat)

Ange antal:

0

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

De vattentäkter som saknar skydd tillhör livsmedelsproducerande verksamheter. Vi saknar lagstöd för att kräva att privata aktörer inrättar vattenskyddsområde, men upplyser årligen ansvariga företag om riskerna med att inte ha ett sådant skydd.

8. Pågår/planeras arbete för att skydda enskilda vattentäkter (som försörjer >50 personer eller har ett uttag på mer än 10 m³/dygn) till exempel genom vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter eller genom lokala hälsoskyddsföreskrifter?

Ja

Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

Herrljunga Cider planerar enligt egen utsägo införa vattenskyddsområde för sin vattentäkt.

Miljötillsyn

Nyttillkomna frågor för rapportering av åtgärdsprogram för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten 2018–2021.

9. Med avseende på PFOS i ytvatten och PFAS (summa 11) i grundvatten, har kommunen:

Påbörjat arbetet med att identifiera verksamheter och områden som bidrar till att miljökvalitetsnormen inte följs?

Ja

Nej

Genomfört åtgärder för att begränsa fortsatt spridning av PFAS och PFOS från dessa verksamheter och områden?

Ja

Nej

Tagit fram en långsiktig plan för att stoppa eller begränsa kommande utsläpp och spridning?

Ja

Nej

Utövat tillsyn på den kommunala räddningstjänstorganisationen och ställt krav på hantering av brandskum som innehåller något av ämnena i PFAS (summa 11) så att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas?

Ja

Nej

Beskriv kortfattat vad som har gjorts:

10. Har kommunen verkat för att minska utsläppen av dioxiner och dioxinlika föreningar från småskalig förbränning, genom till exempel:

Informationsinsatser, till exempel om hur fastbränsleledning kan påverka människors hälsa och miljön och vad som kan göras för att minska utsläppen av dioxiner och andra luftföroreningar?

- Ja
 Nej

Rådgivning som främjar lägre utsläpp av dioxiner och andra luftföroreningar?

- Ja
 Nej

Begränsningar för eldning av trädgårdsavfall inom detaljplanelagt och tätbebyggt område?

- Ja
 Nej

Erbjuda kostnadsfri borttransport av trädgårdsavfall inom detaljplanelagt och tätbebyggt område?

- Ja
 Nej

Verka för en omställning till värmeförsörjning som ger mindre utsläpp, till exempel centraliserade fjärrvärmesystem eller små kraftvärmeverk?

- Ja
 Nej
 På annat sätt, beskriv i kommentarsfältet:

Ärende 2

Beskriv kortfattat vad som har gjorts:

Information och rådgivning ges bland annat vid klagomål på personer som eldar i kamin eller eldar utomhus. Det finns även information på kommunens hemsida om hur man ska elda för att minska påverkan på människors hälsa eller miljö. Miljötillsynen har under två år för vissa verksamheter fokuserat på energifrågor (uppvärmning av lokaler har varit en del av detta).

Del 2. Dricksvattenskydd och vattenuttag (åtgärd 5a, 5b, 5e)

Åtgärd 5a

11. Hur många aktiva vattentäkter har kommunen huvudmannaskap för? Om kommunen saknar huvudmannaskap för vattentäkter ange 0.

Ange antal:

6

Av de vattentäkter som kommunen är huvudman för, hur många av dem har vattenskyddsområde?

Ange antal:

6

12. Hur många reservvattentäkter har kommunen huvudmannaskap för? Om kommunen saknar huvudmannaskap för vattentäkter ange 0.

Ange antal:

0

Av de reservvattentäkter som kommunen är huvudman för, hur många av dem har vattenskyddsområde?

Ange antal:

0

13. Finns utpekade framtida vattentäkter för kommunen, tex i regional vattenförsörjningsplan, vattenplan eller motsvarande?

Ärende 2

Ja

Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

VA-Plan antogs i maj 2019.

Om ja på fråga 8, arbetar kommunen med att skydda dem?

Lagstöd saknas för att kräva skydd, men kommunen
upplyser ärligen aktörerna om riskerna med att inte ha
vattenskyddsområde.

14. För de vattentäkter som saknar skydd, pågår eller planeras arbete med att ta fram vattenskyddsområde?

Ja

Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

Åtgärd 5b

15. Hur många av kommunens befintliga vattenskyddsområden är beslutade före miljöbalkens ikraftträdande (1 januari 1999)?

Ärende 2

Ange antal:

4

16. Med syfte att säkerställa att vattentäkter har ett erforderligt skydd, har kommunen gjort en översyn av vattenskyddsområdets föreskrifter och/eller avgränsningar för vattenskyddsområden som är beslutade före miljöbalkens ikraftträdande (1 januari 1999)?

Ja

Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

Underlag är framtaget men planerna är ännu inte fastställda. Arbetet fortlöper under 2020.

17. Hur många av de befintliga vattenskyddsområdena behöver revideras för att uppnå ett tillfredsställande skydd?

Ange antal:

4

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

Åtgärd 5e

18. Hur många av kommunens aktiva vattentäkter har tillstånd för vattenuttag?

Ange antal:

4

Ärende 2

Pågår eller planeras arbete med att säkerställa tillstånd till vattenuttag för kommunens vattentäkter?

Ja

Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

Del 3. Fysisk planering (åtgärd 5d, 6)

19. Har kommunen inarbetat den regionala vattenförsörjningsplanen i översiktsplanen enligt åtgärd 5d?

Ja

Nej

Regional vattenförsörjningsplan saknas

Hur används den regionala vattenförsörjningsplanen i kommunens översikts- och detaljplanering?

a. Som ett tematiskt tillägg till gällande översiktsplan

Ja

Nej

b. Som en fristående del som ger underlag till översiktsplanen

- Ja
 Nej

c. Som en ingående del av kommunens VA-plan

- Ja
 Nej

d. Som en fristående del som ger underlag till kommunens VA-plan

- Ja
 Nej

e. Genom en vattenöversikt

- Ja
 Nej

f. Genom en vattenplan

- Ja
 Nej

Annat:

20. Har kommunen genomfört en miljöbedömning av översiktsplanen där ni tagit med miljökvalitetsnormer för vatten?

Ärende 2

Ja

Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

ÖP beslutad 2017

21. Har kommunen tagit hänsyn till åtgärdsbehov som finns i VISS för de vattenförekomster som berörs av översiktsplanen?

Ja

Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

I nyligen framtagna VA-plan redovisas ekologisk status för samtliga aktuella vattendrag samt en bedömning av vilka åtgärder som kan förbättra denna. VISS ligger till grund för bedömning av var allmänt VA bör införas.

22. Har kommunen tagit hänsyn till miljökvalitetsnormerna för vatten för vattenförekomster och avrinningsområden som berörs av översiktsplanen?

Ja

Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

De vattenförekomster där miljökvalitetsnormerna riskerar att inte uppnås anges i översiktsplan och VA-plan. I VA-planen anges åtgärdsbehov för dagvatten systemet.

23. Har kommunen gjort andra insatser kopplade till arbetet med gällande översiktsplan för att följa miljökvalitetsnormerna för vatten?

- Ja
 Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

Under 2019 antogs en ny VA-plan med åtgärder på kort, medellång och lång sikt. Denna gäller som ett tematiskt tillägg till ÖP.

24. Har kommunen gjort andra insatser kopplade till detaljplanearbetet för att följa miljökvalitetsnormerna för vatten?

- Ja
 Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta:

Vid behov tas dagvattenutredning, med bedömning av påverkan på miljökvalitetsnormer, fram för ny detaljplan. Ett nytt verksamhetsområde för vatten och avlopp planeras kopplat till framtagande av ny detaljplan.

Del 4. Dagvatten och Vatten- och avloppsvattenplaner (åtgärd 7, 8)

25. Har kommunen en vatten- och avloppsvattenplan i enlighet med åtgärd 7?

- Ja
 Under framtagande
 Nej

Om ja (alternativt att planen är under framtagande), har kommunen tagit hänsyn till

Ärende 2

miljökvalitetsnormer för berörda vattenförekomster vid framtagandet av vatten- och avloppsvattenplanen?

- Ja
 Nej

Om ja, förklara kortfattat hur:

De ligger till grund för bedömning av var allmänt VA behöver införas.

Om ja, vilken omfattning har planen?

- Vattenförsörjning för hela kommunen
 Endast kommunal VA-försörjning enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412)
 Annat:

26. Har kommunen en plan, strategi, policy eller liknande för hantering av dagvatten i syfte att begränsa utsläpp till vattenmiljöer? Planen kan ingå i en VA-plan eller vara fristående.

- Ja
 Under framtagande
 Nej

Kommentera gärna hur ni arbetar med detta samt länka till planen/strategin/policyn:

I VA-planen anges åtgärdsbehov för dagvattensystemet, bland annat planeras en biodamm, fördröjningsmagasin och upprättande av en förnyelseplan för VA-systemet.

Om ja, har miljökvalitetsnormer för berörda vattenförekomster beaktats vid framtagandet av dagvattenplanen/strategin/policyn?

Ärende 2

Ja

Nej

Om ja, förklara kortfattat hur:

Verksamhetsberättelse 2019 för kommunstyrelsen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för omvärldsbevakning och utveckling av kommunal och regional verksamhet.

Kommunstyrelsen redovisar ett positivt resultat mot budget om 1 214 tkr för verksamhetsåret 2019. Utfallet summeras till 35 199 tkr mot en budget på 36 413 tkr. Överskottet om 1 214 tkr beror främst på minskade kostnader under gemensam servicenämnd för ekonomi och personal samt ej nyttjade kapitalkostnader under gemensam servicenämnd för IT, växel och telefoni.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-01-31
Verksamhetsberättelse 2019 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Verksamhetsberättelse för 2019 för kommunstyrelsen godkänns.

Jenny Nyberg
Controller

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

DIARIENUMMER: 2019-xx
FASTSTÄLLD/INSTANS: 2020-xx-xx
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: 2020-
GILTIG TILL: -----
DOKUMENTANSVAR: Kommundirektör

Verksamhets- berättelse 2019-12-31

Kommunstyrelsen

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Ansvar och uppdrag.....	2
Verksamhetsberättelse.....	3
Framtid	5
Mål.....	8
Inriktningsmål och prioriterade mål	8
Personal	10
Ekonomi	10
Drift	10
Fördelning på verksamhet	11
Investeringar	12
Utvecklingsmedel 2019	13
Bilaga målkriterier	14

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för omvärldsbevakning och utveckling av kommunal och regional verksamhet.

Kommunstyrelsen redovisar ett positivt resultat mot budget om 1 214 tkr för verksamhetsåret 2019. Utfallet summeras till 35 199 tkr mot en budget på 36 413 tkr. Överskottet om 1 214 tkr beror främst på minskade kostnader under Servicenämnden Ekonomi och Personal samt ej nyttjade kapitalkostnader under Servicenämnden IT, Växel och Telefoni.

Ansvar och uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen har samordningsansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning med uppdrag att övergripande leda och styra den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planeringen och uppföljningen av hela den kommunala verksamheten. Styrelsen avger kommunens yttranden till regeringen och andra myndigheter samt bereder kommunfullmäktiges ärenden.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för omvärldsbevakning och utveckling av kommunal och regional verksamhet.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för den ekonomiska förvaltningen och för samordning av övergripande ekonomisk planering. Kommunstyrelsen har genom sin uppsiktsplikt ansvar för den kommunövergripande uppföljningen under året och i bokslut.

Kommunstyrelsen ansvarar för ägarstyrningen av den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform. Ägarstyrningen bedrivs genom formella ägardialoger och informella möten med berörda bolagspresidier, ägardirektiv m.m.

Gemensamma servicenämnder

Gemensamma servicenämnder inrättades 1 januari 2015 mellan Herrljunga kommun och Vårgårda kommun. En servicenämnd innefattar verksamheterna ekonomi och personal med Vårgårda kommun som huvudman. Den andra servicenämnden består av verksamheterna IT, växel och telefoni med Herrljunga kommun som huvudman. 2019 var femte året med denna ansvarsfördelning och samverkansformen fortsätter att förbättras och utvecklas. Lärdomar och erfarenheter i detta arbete kan användas vid andra interkommunala samverkansområden.

Verksamhetsberättelse

Kommunledning

Verksamhet kommunledning har en övergripande roll att leda och styra kommunens verksamhet mot uppsatta mål. Kommunledning ansvarar för säkerhetsarbete och samordning genomförs i kommunen. Kommunledning ansvarar också för samarbetet med myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Kommunledning ansvarar för näringslivsutveckling som sker genom ett samarbete med Fokus Herrljunga. Under kommunledning bedrivs det lokala och gemensamma folkhälsoarbetet samt den översiktliga samhällsplaneringen.

Kommunledningens verksamhet har under året framförallt riktats till att leda och samordna förvaltningarnas gemensamma ansvarsområden och bistå i de förtroendevaldas kollektiva berednings- och beslutsprocesser.

Översiktlig planering

Den översiktliga samhällsplaneringen har genomförts under ansvar Samhällsutvecklare. Planeringsarbete har genomförts tillsammans med olika organisationer och myndigheter avseende förändringar och kvalitetsförbättringar för infrastruktur och kollektivtrafik. Samordningen av planutveckling har genomförts genom Plankommittén. Inom Horsbyområdet pågår husbyggnationer och nästan samtliga tomter inom Horsby etapp I är tecknade. Detaljplaner har antagits under året och flera planer har påbörjats. Åtgärdsvalsstudie för Älvsborgsbanan och projekt Västra Stambanan, fyrspårsbehovet Göteborg-Alingsås pågår. Kommunen har dessutom arbetat med att ta fram en egenfinansierad åtgärdsvalsstudie för väg 181

Folkhälsa

Arbetar med inriktning 'Utvecklingsplan Växtkraft 10 000' och antagna folkhälsomål som har tre målområden; Barn och unga - Andelen invånare som känner sig trygga ska öka - Jämställdhet/Integration.

Besöksnäring

Besöksnäring Herrljunga arbetar långsiktigt, kontinuerligt och fokuserat med tema, natur, kultur, mat, evenemang – upplevelshopping, möten och konferenser. Målgruppen är i korthet besöksnäringens målgrupper, turister och gäster till kommunen men också fokus på våra invånare och potentiella invånare.

I uppdraget ingår att aktivt marknadsföra besöksområdet och medverka i besöksnäring/turismutvecklingsarbetet för Herrljunga kommun, Boråsregionen och närliggande regioner.

I juni 2018 påbörjades en treårig satsning på besöksnäring inom Sjuhärads kommunalförbund. I destinationsprojektet ska Boråsregionens alla kommunerna utveckla en handlingsplan och strategi för hur Sjuhärad/Boråsregionen ska verka för att få fler besökare till regionen, med fokusområden som Natur, Mat, Kultur och Evenemang.

Arbete har gjorts med att göra kommunens vandringsleder sökbara och synliga på Google tillsammans med tips på cykelsträckor i vår kommun, och ambitionen är att dessa knyts samman med besöksmål och boende runt om i kommunen.

Under året har arbetet med LONA-projektet Nossanpromenaden fortsatt och avslutades vid årsskiftet. Detta har gjorts i samarbete mellan flertalet förvaltningar som Bygg och Miljö, Arbetsmarknadsenheten, såväl som Kunskapskällans Byggprogram och externa intressenter som Herrljunga Naturskyddsförening.

Administration och kommunikationsenheten

Enheten har det strategiska uppdraget kring utveckling av kommunikation, central registratur och demokratiprocesser samt ansvarar för övergripande informationssäkerhets- och arkivfrågor.

Under det gångna året har planering och genomförande av Europaparlamentsvalet utförts i nära samarbete med valnämnden. I samband med det har den ambulerande röstmottagningen fungerat väl för att tillgodose de röstberättigades möjligheter att lämna röster.

Informationssäkerhetsrådet har påbörjat sitt arbete och de informationssäkerhetsansvariga genomför en tillämpad informationssäkerhetsutbildning där en kommunövergripande informationssäkerhetsanalys genomförts för kommunens verksamhetsområden.

Medborgardialog har genomförts under december månad där kommuninvånare fått tycka till om Herrljunga kommun i syfte att framarbete kommande vision.

Samtliga verksamhetsmål har uppnåtts och det har lanserats e-tjänster för avdelningens samtliga tjänster. I samband med införandet av e-tjänster har kommuninvånare och intressenter erbjudits en information och utbildning i digital kompetens.

Under året har tidigare vakanser tillsatts. Sjukskrivningen har varit på en acceptabel nivå. Medelålder är 40 år och av de tillsvidareanställda är 71% kvinnor och 29% män. Jämte enskilda utbildningar har samtlig personal har utbildats i brandskydd, hjärt- och lungräddning, dataskyddsförordningen, informationssäkerhet samt återhämtning- och stressförebyggande.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni

Under 2019 har vi jobbat med slutfasen av projektering, design och installation av den nya IT-plattformen tillsammans med vår leverantör Advania.

Förhandling och uppsägning av Novel licenser samt licensupphandling av nya Microsoft plattformen är genomförd.

Vi har även jobbat med inventering, beställning och planering av utbytet av alla datorer i kommunerna.

Projektet Wifi/trådlöst nätverk är vi cirka 90% klara med att installera det nya trådlösa nätverket för skolorna i de båda kommunerna. Under året har det tillkommit ett antal nya projekt inom trådlösa nätverk Wifi, så som Lindbladsskolan och Kullingshemmet. Lindbladsskolan är klar och Kullingshemmet är i slutfasen.

Servicenämnd Ekonomi och Personal

Ekonomi

Riksdagen beslutade inför 2019 om en ny kommunal bokförings- och redovisningslag. Ekonomiavdelningen har under våren genomfört utbildningstillfällen i den nya lagen samt jobbat för att redovisningen ska följa de nya rekommendationerna kopplade till lagstiftningen.

Den 1 februari gick ansvaret för inköp- och upphandlingsfunktion över till servicenämnd för ekonomi och personal. Kommunen har i samband med beslutet valt att outsourca upphandlingsfunktionen och tecknade den 1/6 avtal med ett företag som ska sköta alla kommunens upphandlings- och inköpsfrågor. Avtalet med företaget löper under 4 år.

I början av 2019 startades arbetet upp med att fördjupa uppföljningen inom området personalekonomi. Varje tertial träffar alla enhetschefer och rektorer stödfunktionerna ekonomi och HR samt verksamhetschef för att bland annat följa upp sjukfrånvaro, arbetsmiljö och utveckling av kostnader förknippade med sjukfrånvaro. Det nya arbetssättet följdes upp under senare delen av 2019.

I övrigt har ekonomiavdelningen arbetat med målsättningar för att få en så effektiv inköps- och fakturahanteringsprocess som möjligt. Bland annat har information gått ut till alla kommunens leverantörer om att e-faktura fortsättningsvis skall skickas till kommunen istället för pappersfaktura. Kommunens inköpare och chefer har under hösten getts möjlighet till utbildning i inköpsrutiner och upphandlingsregler.

Personal

Personalavdelningens huvudsakliga fokus 2019 har varit att slutföra de två kommunövergripande projekten inriktade på kommunens politiska mål för personal – att sänka sjukfrånvaron samt att öka andel heltidsanställningar. Ett fortsatt samarbete med Sjuhärads Samordningsförbundet har pågått under 2019 där kommunerna har fått insatser inriktade på ökad hälsa på alla nivåer och inom alla verksamheter.

Under hösten startade Vårgårda kommun tillsammans med Samordningsförbundet upp ett pilotprojekt som bygger på Suntarbetslivs forskningsbaserade verktyg – chefskopet. I pilotprojektet ingick chefsgruppen inom Utbildning. HR-enheten har varit projektledare för projektet med stöd av en extern processledare. Representanter för Vårgårda presenterade sin erfarenhet vid ett seminarietillfälle vid konferensen ”Styra och Leda i framtidens välfärd 2020” som arrangeras av Handelshögskolan i Göteborg. Resultat av utvärderingen av pilotprojektet kan innebära en möjlighet att genomföra arbetsmetoden inom fler ledningsgrupper i Vårgårda kommun och Herrljunga kommun.

I övrigt har HR-enheten arbetat fram ett gemensamt fungerande system för det systematiska arbetsmiljöarbetet – SAM samt ett gemensamt system för personalekonomisk uppföljning på alla nivåer tillsammans med Ekonomienheten. 2019 har varit ett stort rekryteringsår av chefer där HR-enheten har varit ett självklart stöd till mellanchefer.

Framtid

Kommunledning

Den offentliga sektorn i hela landet står inför stora och komplexa utmaningar de närmaste åren med ökad efterfrågan på välfärdstjänster tillsammans med demografiska förändringar. För Herrljunga, precis som för många kommuner så innebär detta ett ökat fokus på prioritering och effektivisering tillsammans med kompetensförsörjning och verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering. Även om det finns likheter i dessa utmaningar så finns det inte universella lösningarna utan vi utgår ifrån Herrljungas specifika förutsättningar och möjligheter. Kommunen ligger strategiskt längs västra stambanan mellan Göteborg och Stockholm, men också inom regionen vad det gäller såväl vägar och spår, som ger tillgång till både arbetsmarknad och lärosäten. Herrljunga är en del av regionförstoringen och arbetsmarknadsutvecklingen och en viktig strategi är att arbeta för att bättre kommunicera alla de fördelar vi har att erbjuda.

En god inflyttning till kommunen är en förutsättning för att möta framtidens utmaningar. Detta gör vi bland annat genom att skapa bästa möjliga företagarklimat i kommunen i nära samarbete med både näringslivet samt Focus Herrljunga. Den goda kvaliteten och valfriheten inom förskola/skola ska fortsätta locka familjer att flytta till Herrljunga. Större fokus bör läggas på planering och genomförande av bostadsbyggande med syfte att långsiktigt skapa förutsättningar för både ökad inflyttning och möjligheten att göra bostadskarriär inom kommunen, där det är enkelt att finna ett boende som passar den livssituation som man är i. En sådan befolkningsökning kommer också i större grad kräva gemensam planering för att tillgodose det ökade kravet på kommunal service.

Centrumupplevelsen i Herrljunga behöver förbättras för att skapa en levande och attraktiv centralort med både upplevelser och näringsidkare.

En förutsättning för en fortsatt god samhällsutveckling är förbättrad och utvecklad infrastruktur, särskilt på våra huvudtrafikleder. Järnvägsknuten Herrljunga med Västra Stambanan och Älvsborgsbanan har hög utvecklingspotential, vilket kräver särskilda insatser och där Herrljunga bland annat är representerade i Västra Stambanegruppen, där kommuner längs hela Västra Stambanan är engagerade.

Under 2020 kommer fortsatt arbete med Vision och mål att ske, med fokus på effektiv målstyrning som tar sikte på ovan utmaningar för att implementeras under 2020.

Fortsatta insatser behövs inom integrationsarbetet och skapa boendemöjligheter för nyinflyttade. Som en del av den allmänna samhällsutvecklingen fortsätter trygghetsarbetet med insatser fokuserade på att förbättra den totala och upplevda säkerheten och tryggheten. En förnyad utmaning för kommunen är också arbetet med totalförsvaret och kris- och beredskapsarbete vilket kräver insatser, och som en del av det här arbetet kommer säkerhetsarbetet att ses över och revideras.

Översiktlig planering

En ny översiktsplan behöver tas fram för att ge förutsättningar för framtida fysisk planering som en del av kommunens vision. Bostadsbyggandet måste hålla en högre takt för att skapa förutsättningar för tillväxt och bostadsförsörjningsprogrammet kommer att behöva aktualiseras under mandatperioden. Det krävs även planering av ökad kapacitet för förskolor och skolor. Förberedande arbete med målsättningen att få fram bygglara detaljplaner för industri kommer fortsatt att vara högt prioriterat.

Samhällsutvecklingen underlättas av bättre standard avseende infrastrukturen i kommunen, särskilt på huvudtrafiklederna. Järnvägsknuten Herrljunga med Västra Stambanan och Älvsborgsbanan har hög utvecklingspotential. Kommunen har dessutom arbetat med att ta fram en egenfinansierad åtgärdsvalsstudie för väg 181.

På nationell och regional nivå pågår arbete med bland annat Agenda 2030 och Klimat 2030 och under 2020 kommer arbete ske med att uppdatera kommunens lokala miljömål.

Arbete med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi pågår inom VGR pågår och kommunen deltar aktivt i det arbetet som en del av Boråsregionens kommunalförbund.

Folkhälsa

Folkhälsoarbetet fokuserar på samverkansöverenskommelsen mellan kommun och polis. Skyndsamma och samordnade insatser ska riktas till barn och unga som far illa/riskerar att fara illa eller som bedöms vara i riskzon för att hamna i kriminalitet. Fortsätta arbeta gentemot målområdena, Barn och ungas uppväxtvillkor, Trygg i Herrljunga, Jämställdhet och Förening- och civilsamhället med syfte att integrera folkhälsooperspektivet, främja utvecklingen av och förutsättningarna för en jämlik hälsa samt främja och utveckla prioriterade grupper delaktighet i de insatser som görs.

Besöksnäring

Besöksnäringen arbetar med kvalitetsförbättringar med syfte att öka upplevelseföretagandet i Herrljunga.

Administration och kommunikationsenheten

Under 2020 ska arbetet med införande av nytt ärendehanteringssystem vara färdigt. I samband med detta färdigställs en ny dokument- och informationshanteringsplan för att kunna tillvarata digitaliseringens möjligheter.

Vidare ska den service som vi tillhandahåller bli mer tillgänglig och känd. Kommunen varumärkesarbete kommer att fortsätta under 2020 för att den externa och interna kommunikationen ska utvecklas i syfte att höja förtroendet, attraktiviteten och kännedomen om Herrljunga kommun som organisation och plats.

Ett arbete att höja kunskapsnivån inom offentlig förvaltning ska påbörjas för att ge en ökad service, förbättrad informationsförvaltning och rättssäkra processer

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni

Under februari 2020 kommer nya mail (Exchange/Outlook) implementeras till alla medarbetare och elever, detta är första delen av den ny IT plattformen som ger effekt ut till slutanvändare. Mailbytet innebär att alla inom kommunen kommer att ha xx.xx@herrljunga.se.

Utrullning av den nya IT plattformen sker under Q2 2020 och planeras at vara klar till halvårsskiftet 2020. Samtidigt som detta genomförs kommer vi att flytta in alla våra verksamhetssystem till den nya plattformen. Dessa delar kommer att påverka verksamheterna i form av vissa störningar i den befintliga IT miljön under implementationen.

Ett stort arbete i förändringen är information, kommunikation och delaktighet till alla berörda verksamheter och medborgare.

Under implementationen kommer den nya IT plattformen påverka driftsekonomin, i form av dubbla licenskostnader under 2020 till Microsoft och Novel, med flera.

Servicenämnd Ekonomi och Personal

Ekonomi

Ekonomiavdelningen kommer de kommande åren fortsätta arbetet med att vara en professionell avdelning som ger stöd och service till medborgare, politiker, chefer och medarbetare i kommunen inom ekonomi och upphandlingsfrågor. Ekonomiavdelningen kommer också att leda och styra inom ekonomi- och upphandlingsområdet så att lagar, regler, policys och andra styrdokument efterföljs. 2019 implementerades en ny inköps- och upphandlingsfunktion, vilken under 2020 kommer att vidareutvecklas och förstärkas. Uppföljning av upphandlingsverksamheten kommer att påbörjas under senare delen av 2020.

Personal

Under 2000 kommer arbetet med projekt Sänkt sjukfrånvaro 2017-2019 övergå i ett arbete för hela organisationen med stöd av projektledaren som samordnar projektet och arbetsmiljöarbetet. Utgångspunkten är att utifrån personalekonomiska uppföljningen fånga behov av fortsatta och specifika insatser. Under hösten 2019 har HR-enheten startat upp ett pilotprojekt inom ledningsgruppen för Utbildning som är inriktat på att undersöka och utveckla chefers organisatoriska förutsättningar utifrån ett forskningsbaserat verktyg – chefoskopet - tillsammans med Sjuhärads samordningsförbund och Suntarbetsliv. Pilotprojektet kommer sedan att utvärderas för en ev fortsättning för övriga ledningsgrupper i Vårgårda kommun och Herrljunga kommun under 2020. Löneenhetens inriktning 2020 är att fortsätta stärka och kvalitetssäkra processer och stödsystem för lönehantering.

Mål

Inriktningsmål och prioriterade mål

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 191231	Kommentar
1:1 Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka		Under 2019 har 16 st nya enbostadshus fått startbesked. 2 lägenheter och 18 enbostadshus har färdigställts (slutbesked).
1:2 Andel av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka		Ökning om 0,7 procentenheter mot föregående år.

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 191231	Kommentar
2:1 Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt		Antalet nybyggda bostäder uppgår till 90 stycken vilket är 20 stycken fler än målet för 2019. Ingen uppgift om installerad effekt per capita har tagits fram för 2019.
2:2 Verka för ungdomssysselsättning under lov och ferier		Uppfylld och en extra feriearbetare fick en plats. Få ansökningar inkom om Ferieentreprenörer.

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 191231	Kommentar
3.1 Andelen invånare som väljer bo i Herrljunga ska öka		Antal nettoflyttade inom Herrljunga kommun uppgår till nio stycken, vilket är tre färre än föregående år.
3:2 Förbättra förutsättningarna för mötesplatser i Herrljunga kommun		Antalet folkhälsoaktiviteter och besökare på fritidsgården har ökat mot 2019 mot 2018. Dock har antalet besökare på familjecentralen minskat.

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 191231	Kommentar
4:1 Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas		Att bli rankade som nummer 4 i Sverige av rikets 290 kommuner är en försämring jämfört med föregående år då Herrljunga legat 2. Utifrån Målvärdet är det dock fortfarande väldigt högt och det finns endast en marginell förbättringspotential.
4:2 Företagsklimatet ska förbättras		Varje år presenterar Svenskt Näringsliv en ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. 2019 placerar sig Herrljunga kommun på plats nummer 27, vilket är en förbättring med 9 placeringar jämfört med 2018.

Personal

Redovisning av sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid i procent	2018	2019
Total sjukfrånvaro	7,7	8,9
Total sjukfrånvarotid		
för kvinnor	10,3	10,8
för män	1,2	0,0
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar)	78,6	84,6
Total sjukfrånvarotid		
för kvinnor	82,3	84,6
för män	0,0	0,0
Andel heltid %	75,0	84,6
för kvinnor	85,7	90,9
för män	0,0	100,0

Då sjukfrånvarostatistiken bygger på ett fåtal medarbetare gör enskilda personers sjukfrånvaro stor påverkan på utfallet.

Ekonomi

Drift

RESULTATRÄKNING (tkr)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
1 Intäkter	-17 936	-14 742	-11 786	-13 215	1 429
Summa intäkter	-17 936	-14 742	-11 786	-13 215	1 429
3 Personalkostnader	19 898	18 124	18 359	19 456	-1 097
4 Lokalkostnader, energi, VA	2 619	1 930	2 193	2 208	-15
5 Övriga kostnader	28 252	26 426	24 689	25 408	-719
6 Kapitalkostnad	1 186	1 414	2 958	1 342	1 616
Summa kostnader	51 955	47 894	48 199	48 415	-215
Summa Nettokostnader	34 019	33 152	36 413	35 199	1 214
Kommunbidrag	33 723	35 410	36 413	36 413	0
Resultat	-296	2 258	0	1 214	1 214

Kommentar till resultaträkningen

Den 14 maj tog kommunfullmäktige beslut om att minska ramen för kommunstyrelsen med 217 tkr. Minskningen fördelades ut proportionellt på respektive verksamhet inom kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen redovisar ett positivt resultat mot budget om 1 214 tkr för verksamhetsåret 2019. Utfallet summeras till 35 199 tkr mot en budget på 36 413 tkr. Överskottet om 1 214 tkr beror främst på minskade kostnader under Servicenämnden Ekonomi och Personal samt ej nyttjade kapitalkostnader under Servicenämnden IT, Växel och Telefoni.

Fördelning på verksamhet

RESULTAT NETTO (tkr)	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
20 Kommunstyrelsen	4 145	4 330	4 283	4 967	-685
21 Kommunledning	9 571	7 882	8 586	8 474	112
22 Adm.- och kommunikationsenhet	3 919	4 237	4 504	4 334	170
23 IT/Växel/Telefoni	5 437	5 909	7 423	6 828	595
24 Reception	442	508	475	412	64
25 Ekonomi	3 902	3 816	4 844	4 359	485
26 Personal	6 602	6 470	6 298	5 825	473
Summa verksamhet	34 019	33 152	36 413	35 199	1 214

Kommentar till utfall drift

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett utfall på 4 967 tkr, vilket innebär en negativ avvikelse för budgetåret om 685 tkr. Underskottet härrör till den omställningsersättningsersättning på 766 tkr som under året betalats ut till den tidigare ordföranden för kommunstyrelsen.

Kommunledning

Kommunledning redovisar ett utfall på 8 474 tkr vilket innebär en positiv avvikelse om 112 tkr för budgetåret. Under kommunledningen ligger folkhälsa, strategisk planering samt säkerhet och krisberedskap. Den positiva avvikelser ses under strategisk planering och folkhälsa som redovisar positiv avvikelse mot budget om 150 tkr respektive 65 tkr. Den positiva avvikelser ses under övriga kostnader där budgetmedlen inte nyttjats.

Under kommunledning har kostnader inom överförmynderi/gode män ökat mot tidigare år och vid årets slut redovisas ett negativt utfall om 173 tkr mot budget. Efter kommunledningens genomlysning av överförmynderi/gode män och dess ökade kostnader, framgick det att det främst är arvodeskostnaden som ökar. Att det är svårt att rekrytera gode män ses som en anledning till höjda arvoden samt att kommunen i särskilda fall behöver ta in en extern part för hantering.

Administration och kommunikationsenheten

Administration och kommunikationsenheten redovisar ett utfall på 4 334 tkr vilket är en positiv avvikelse för budgetåret om 170 tkr. Det positiva resultatet härrör till största del personalkostnader, där tjänstledighet samt utlåning av medarbetare vid EU-valet genererade en positiv avvikelse mot budget.

Servicenämnd IT, Växel och Telefoni

Servicenämnd/IT/Växel/Telefoni redovisar ett utfall på 6 828 tkr vilket är en positiv avvikelse för budgetåret om 595 tkr. Att utfallet visar på en positiv avvikelse för budgetåret beror till största del på ej nyttjade kapitalkostnader om 1 513 tkr.

Under året har kostnaderna gällande inköp av IT-material hållits tillbaka i avvaktan på den nya plattformen. Då projektet försköts fram till 2020 har dock kostnaderna för bland annat licenser och virussydd ökat.

Service nämnd Ekonomi och Personal

Ekonomienheten redovisar ett utfall på 4 359 tkr, vilket är en positiv avvikelse för budgetåret med 485 tkr. Det positiva utfallet mot budget härrör främst till minskade personalkostnader till följd av tjänstledighet bland medarbetare samt minskade system-, och konsultkostnader. Funktionen för upphandling/inköp har dock haft ökade kostnader mot budget.

Personalenheten redovisar ett utfall på 5 825 tkr, vilket är en positiv avvikelse för budgetåret med 473 tkr. Det positiva utfallet mot budget härrör främst till minskade personalkostnader till följd av tjänstledighet bland medarbetare samt minskade fackliga kostnader. System-, och konsultkostnader har dock ökat mot budget.

Reception

Receptionen redovisar ett utfall om 412 tkr vilket är en positiv avvikelse om 64 tkr.

Investeringar

RESULTAT NETTO (tkr)	Ursprungsbudget 2019	Tillägg/ ombudg 2019	Summa Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
S:a investeringar gm TN	0	0	0	0	0
5200 Markköp	2 000	925	2 925	213	2 713
5201 Genomf IT-stategi	4 000	0	4 000	2 722	1 278
5209 ITstrategi + trådlöst ntv Hrja	2 000	144	2 144	1 932	212
5210 IT kapacitetsutökn. Hrja + VGA	0	71	71	11	60
5220 KL Teknik	475	75	550	538	12
5221 KL Brandstation	1 161	0	1 161	426	735
5222 KL Tillträdesskydd	125	0	125	166	-41
5223 KL IT-säkerhet	150	0	150	105	45
S:a investeringar egna	9 911	1 215	11 126	6 113	5 013
TOTALA INVESTERINGAR	9 911	1 215	11 126	6 113	5 013

Kommentar till utfall investeringar

Kommunstyrelsen har outnyttjade investeringsmedel på 2 713 tkr för markköp. Under 2019 har handpenning erlagts på industrimark i Herrljunga; Vreta, Ölltorp samt Ljung.

IT-investeringarna totalt uppgår till 4 665 tkr jämfört med budgeterade medel om 6 215 tkr. Att budgeterade investeringsmedel inte nyttjats fullt ut härrör till att delar av projekt ny plattform - Caterpillar försköts fram till 2020.

Säkerhet och krisberedskaps investeringar uppgår totalt till 1 235 tkr jämfört med budgeterade medel om 1 986 tkr. Att budgeterade investeringsmedel inte nyttjats fullt ut härrör till att det elverk som installeras hos Brandstationen inte är färdigställt.

Ärende 6

Utvecklingsmedel 2019

Utvecklingsmedel 2019 har en budget på totalt 2 000 tkr. Nedanstående tabell visar de utvecklingsmedel som KS tagit beslut om under perioden 2019-01-01 till 2019-12-31. Utfallet för de utvecklingsmedlen uppgår till 1 355 tkr, kvar att förfoga är 66 tkr.

Beslut		Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Nattkoll 2019	KS §209 2018	115	115	0
Marknadsföring Fokus	KS §229 2017	100	100	0
Besöksnäring	KS §86 2019	400	430	-30
Åtgärdsvalsstudie väg 181	KS §100/2017	450	450	0
Cykeltävling Vårgårda World Tour 2019	KS §110 2019	75	75	0
Firande av 6 juni 2019	KS §85 2019	75	45	30
Sponsring IK Frisco	KS §51 2019	20	20	0
Ung Företagsamhet i Älvsborg	KS §104	36	0	36
Amundehult 1:5 i Fåglavik	KS §31 2019	150	120	30
Summa		1 421	1 355	66
Budget		2 000	2 000	
Kvar av att förfoga över		579	645	

Bilaga målindikatorer

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2017	Boksl 2018	Mål 2019	Utfall 2019
1:1 Antal bostäder, lägenheter och småhus ska öka	Antalet nybyggda bostäder	18	25	30	20
1:2 Andel av befolkningen inom åldersgruppen 25-40 år ska öka	SCB-statistik inom åldersintervallet i procent	17,3%	17,4%	Förbättra	18,1%**

**) SCB per 2019-11-30

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2017	Boksl 2018	Mål 2019	Utfall 2019
2:1 Tätorter och byar planeras och bebyggs på ett sådant sätt att energi och bränslen kan användas effektivt	Installerad effekt per capita (watt/capita)	75	*	*	*
	Antalet planerade nybyggda bostäder i utpekade tätorter i ÖP. Herrljunga, Ljung/Annelund, Hudene, Molla, Od, Eggvena, Eriksberg.	10	25	70	90
2:2 Verka för ungdomssysselsättning under lov och ferier	Antal feriearbetare	44	42	37	38
	Antal sommarlovsentreprenörer	5	4	5	2

*) Information saknas

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande Vi-känsla!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2017	Boksl 2018	Mål 2019	Utfall 2019
3:1 Andel medborgare som rekommenderar andra att flytta till Herrljunga ska öka	Rekommenderar Du andra att flytta till kommunen	*	*	Förbättra	*
Andelen invånare som väljer bo i Herrljunga ska öka	Antal inflyttade/utflyttade	Ökning om 3 personer	Ökning om 12 personer	*	Ökning om 9 personer**
3:2 Förbättra förutsättningarna för mötesplatser i Herrljunga kommun	Antal folkhälsoaktiviteter som kommunen är delaktig i	24	25	*	71
	Antalet besökare familjecentralen	2813	3550	*	2964
	Antalet besökare fritidsgården	1750	1750	*	2500

*) Information saknas **) SCB per 2019-11-30

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2017	Boksl 2018	Mål 2019	Utfall 2019
4:1 Samarbetet gymnasieskola - näringsliv ska stärkas	Skolans attityd till företagande	2	2	Förbättra	4
4:2 Företagsklimatet ska förbättras	Rankingens sammanfattande omdöme	27	36	Förbättra	27
	Tillämpning av lagar och regler	24	34	Förbättra	20
	Tjänstemännens attityder till företagande	35	26	Förbättra	28
	Kommunpolitikernas attityder till företagande	50	26	Förbättra	56
	Allmänhetens attityder till företagande	10	33	Förbättra	33
	Service till företag	28	48	Förbättra	38

Ombudgetering av kommunstyrelsens investeringar för 2019 till 2020

Sammanfattning

För fler investeringsobjekt, som är beslutade om sedan tidigare, behöver investeringsmedel överföras till 2020. Projekten är ej avslutade utan fortlöper under nästkommande år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-01-30
Ombudgetering investeringar KS 2019-2020

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås godkänna ombudgetering av kommunstyrelsens investeringsmedel för 2019 till 2020.

Jenny Nyberg
Controller

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom
till:

DIARIENUMMER: KS 15/2020 942
FASTSTÄLLD/INSTANS: KF § XX/2020-03-09
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: -
GILTIG TILL: -
DOKUMENTANSVAR: Kommundirektör

Ombudgetering Investeringar 2019-12-31

Kommunstyrelsen

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Sammanställning	2
Projektbeskrivning.....	2
Projekt 5200 Markköp	2
Projekt 5201 Genomförande IT strategi	2
Projekt 5209 IT strategi + trådlöst nätverk Herrljunga	2
Projekt 5221 Kommunal Ledningsförmåga Brandstation	2

Sammanställning

Projekt (tkr)	Ursprungs budget 2019	Tillägg/ ombudg 2019	Summa Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse	Äskat till 2020
5200 Markköp	2 000	925	2 925	213	2 713	2 713
5201 Genomf IT-strategi	4 000	-	4 000	2 722	1 278	1 278
5209 ITstrategi + trådlöst ntv Hrja	2 000	144	2 144	1 932	212	212
5210 IT kapacitetsutökn. Hrja + VGA	-	71	71	11	60	-
5220 KL Teknik	475	75	550	538	12	-
5221 KL Brandstation	1 161	-	1 161	426	735	735
5222 KL Tillträdesskydd	125	-	125	166	- 41	-
5223 KL IT-säkerhet	150	-	150	105	45	-
TOTALA INVESTERINGAR	9 911	1 215	11 126	6 113	5 013	4 937

Projektbeskrivning

Projekt 5200 Markköp

Investeringsmedel för köp av strategisk mark.

Skäl för ombudgetering

Under 2019 har handpenning erlagts på industrimark i Herrljunga; Vreta, Ölltorp samt Ljung. Därav ses ett större investeringsbehov under 2020.

Projekt 5201 Genomförande IT strategi

Investeringsmedel för ny IT-plattform Caterpillar, byte från Novell till Microsoft.

Skäl för ombudgetering

Projektet är påbörjat men inte färdigställt. Projektet försköts fram till 2020 med plan om att vara färdigställt vid halvårsskiftet 2020.

Projekt 5209 IT strategi + trådlöst nätverk Herrljunga

Investeringsmedel för trådlöst nätverk.

Skäl för ombudgetering

Projektet är påbörjat men inte färdigställt.

Projekt 5221 Kommunal Ledningsförmåga Brandstation

Investeringsmedel för nytt elverk.

Skäl för ombudgetering

Projektet är påbörjat men inte färdigställt.

Driftsaskande 2021

Sammanfattning

Enligt tidplanen för budget och verksamhetsplanen för åren 2021-2023 ska nämnder och styrelse i februari månad 2020 besluta om följande:

- Driftsaskanden 2021
- Investeringsaskanden 2023 och eventuella förändringar i beslutad investeringsbudget för perioden 2021-2022.

Kommunens totala driftsaskanden för 2021 kommer att sammanställas av ekonomiavdelningen och presenteras som underlag i fortsatt budgetprocess.

Kommunstyrelsen driftsaskanden för budgetåret 2021 uppgår till 3 150 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-02-05

Kommunstyrelsens investeringsbehov 2021-2023

Kommunstyrelsens verksamhetsförändringar 2021-2023

Förslag till beslut

1. Förslag till driftsaskanden för budgetåret 2021 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige.

Ior Berglund
Kommundirektör

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom Ekonomivdelningen
till:

Ärende 8

Sammanställning Investeringsbehov 2021-2023

Herrljunga kommun

Nämnd	Benämning	Projekt-nummer	Ökade driftskostnader till följd av investeringsäskanden*	Beslutad investeringsutgift (tkr)			Förvaltningens/nämndens äskanden (tkr)			Årlig driftskostnad (tkr)
				2020	2021	2022	2021	2022	2023	
Kommunstyrelsen	Markköp	5200	Nej	2 000	2 000		2 000	1 500	1 500	
Kommunstyrelsen	Inventaier kommunhus	5213	Nej				100	50	50	
Kommunstyrelsen	Genomförande IT-strategi	5201	Ja	1 500	1 500		1 500			1 200
Kommunstyrelsen	Reinvestering trådlöst nätverk Hlj	5209	Nej				1 200	500	500	
Kommunstyrelsen	Digitalisering Hlj	5214	Ja				1 000	1 000	-	1 500
Kommunstyrelsen	Ombyggnation Wifi Herrljunga bildning	5211	Nej	300	300		300			
Kommunstyrelsen	Nytt ärendesystem och e-arkiv	5212	Ja	600						
Summa Kommunstyrelsen				4 400	3 800	-	6 100	3 050	2 050	2 700

2021	2022	2023
-	1 500	1 500
100	50	50
-	-	-
1 200	500	500
1 000	1 000	-
-	-	-
-	-	-
2 300	3 050	2 050

*) Om svar ja, ska bilaga 'verksamhetsförändringar' kompletteras med.

Verksamhetsförändringar

Kommunstyrelsen

Underlag till budget och verksamhetsplan 2021-2023

Nämnd: Kommunstyrelsen

Verksamhetsförändringar till följd av investeringar 2021, 2022 samt 2023

1. Nytt ärendesystem och e-arkiv

Beskriv förändringen: Införande av nytt ärendesystem

Förändring kan härledas till projekt nr: 5212

Orsak till förändringen: Byte av ärendesystem då det nuvarande inte är kompatibelt med övriga system eller processer.

From när sker förändringen: Upphandling 2020.

Uppskatta kostnaden för förändringen: Då upphandling kommer ske under 2020 är det för tidigt idag att kunna uppskatta kostnaden. Den kan bli oförändrad eller ökad.

Hur finansieras förändringen? Del finansieras av befintliga medel. Vid eventuella ökande kostnader kommer driftbudgeten behöva utökas.

2. Digitalisering

Beskriv förändringen: Utveckling och effektivisering av förvaltningarna/verksamheterna och medborgarnytta inom kommunerna med stöd av digitalisering/IT stöd.

Utredning och prioritering kommer att genomföras utifrån förvaltningarna/verksamheternas behov och önskemål under 2020.

Förändring kan härledas till projekt nr: 5214/5223

Orsak till förändringen: Digitalisering.

From när sker förändringen: 2021-06-01

Uppskatta kostnaden för förändringen: 1 500 tkr.

Hur finansieras förändringen? Tillfällig ramförstärkning under år 1-2 (2021-2022).
Effekthemtagningar och effektiviseringar till följd av digitalisering ger en kostnadsbesparing i framtida verksamhet.

1. Microsoft O365

Beskriv förändringen: Utökade årliga licenskostnader på grund av bytet av Novell till Microsoft (IT plattformen/Caterpillar).

Förändring kan härledas till projekt nr: 5201.

Orsak till förändringen: Bytet av IT plattform (Caterpillar).

From när sker förändringen: 2021-01-01.

Uppskatta kostnaden för förändringen: 1 200 tkr.

Hur finansieras förändringen? Via ökat kommunbidrag.

Övriga Verksamhetsförändringar

2021, 2022 samt 2023

1. Överförmynderi

Beskriv förändringen: Under åren 2018-2019 har en ökad kostnad avseende Överförmynderi setts. Under budgetår 2019 redovisade kommunstyrelsen ett negativt utfall mot budget om 173 tkr och beräknat underskott för budgetåret 2020 uppgår till 211 tkr. Inget tyder på i dagsläget att kostnaderna kommer att minska framöver.

Orsak till förändringen: Efter kommunledningens genomlysning av överförmynderi/gode män och dess ökade kostnader, framgick det att det främst är arvodeskostnaden som ökar. Svårigheten med att rekrytera gode män och behovet att justera arvodet i nivå med omkringliggande kommuner har varit den största anledningen till de höjda arvoden samt att kommunen i särskilda fall behöver ta in en extern part för hantering på grund av ärendets svårighetsgrad.

From när sker förändringen: 2021-01-01.

Uppskatta kostnaden för förändringen: 200 tkr.

Hur finansieras förändringen? Via ökat kommunbidrag.

2. Försäkringspremier

Beskriv förändringen: Under budgetåren 2017-2019 har kommunstyrelsen haft en oförändrad budgetram avseende försäkringspremier om ca 90 tkr.

År 2017 redovisade kommunstyrelsen ett negativt utfall mot budget om 183 tkr. Åren 2018-2019 redovisade kommunstyrelsen ett negativt utfall mot budget om 223 tkr per år. Beräknat underskott för budgetåret 2020 beräknas att uppgå till 233 tkr.

Orsak till förändringen: Marknadsanpassade försäkringspremier.

From när sker förändringen: 2021-01-01.

Uppskatta kostnaden för förändringen: 200-250 tkr.

Hur finansieras förändringen? Via ökat kommunbidrag.

Investeringsäskande 2021-2023

Sammanfattning

Enligt tidplanen för budget och verksamhetsplanen för åren 2021-2023 ska nämnder och styrelse i februari månad 2020 besluta om följande:

- Driftsäskanden 2021
- Investeringsäskanden 2023 och eventuella förändringar i beslutad investeringsbudget för perioden 2021-2022.

Kommunens totala investeringsäskanden kommer att sammanställas av ekonomiavdelningen och presenteras som underlag i fortsatt budgetprocess.

Kommunstyrelsen investeringsäskanden för budgetåret 2023 uppgår till 2 050 tkr. Kommunstyrelsens förändringar i beslutad investeringsbudget för budgetåren 2021-2022 uppgår till 5 350 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-02-05
Kommunstyrelsens investeringsbehov 2021-2023
Kommunstyrelsens verksamhetsförändringar 2021-2023

Förslag till beslut

1. Förslag till investeringsäskanden för budgetåren 2021-2023 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige.

Ior Berglund
Kommundirektör

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom: Ekonomiavdelningen
till:

Ärende 9

Sammanställning Investeringsbehov 2021-2023

Herrljunga kommun

Nämnd	Benämning	Projekt-nummer	Ökade driftskostnader till följd av investeringsäskanden*	Beslutad investeringsutgift (tkr)			Förvaltningens/nämndens äskanden (tkr)			Årlig driftskostnad (tkr)
				2020	2021	2022	2021	2022	2023	
Kommunstyrelsen	Markköp	5200	Nej	2 000	2 000		2 000	1 500	1 500	
Kommunstyrelsen	Inventaier kommunhus	5213	Nej				100	50	50	
Kommunstyrelsen	Genomförande IT-strategi	5201	Ja	1 500	1 500		1 500			1 200
Kommunstyrelsen	Reinvestering trådlöst nätverk Hlj	5209	Nej				1 200	500	500	
Kommunstyrelsen	Digitalisering Hlj	5214	Ja				1 000	1 000	-	1 500
Kommunstyrelsen	Ombyggnation Wifi Herrljunga bildning	5211	Nej	300	300		300			
Kommunstyrelsen	Nytt ärendesystem och e-arkiv	5212	Ja	600						
Summa Kommunstyrelsen				4 400	3 800	-	6 100	3 050	2 050	2 700

	2021	2022	2023
	-	1 500	1 500
	100	50	50
	-	-	-
	1 200	500	500
	1 000	1 000	-
	-	-	-
	-	-	-
	2 300	3 050	2 050

*) Om svar ja, ska bilaga 'verksamhetsförändringar' kompletteras med.

Verksamhetsförändringar

Kommunstyrelsen

Underlag till budget och verksamhetsplan 2021-2023

Nämnd: Kommunstyrelsen

Verksamhetsförändringar till följd av investeringar 2021, 2022 samt 2023

1. Nytt ärendesystem och e-arkiv

Beskriv förändringen: Införande av nytt ärendesystem

Förändring kan härledas till projekt nr: 5212

Orsak till förändringen: Byte av ärendesystem då det nuvarande inte är kompatibelt med övriga system eller processer.

From när sker förändringen: Upphandling 2020.

Uppskatta kostnaden för förändringen: Då upphandling kommer ske under 2020 är det för tidigt idag att kunna uppskatta kostnaden. Den kan bli oförändrad eller ökad.

Hur finansieras förändringen? Del finansieras av befintliga medel. Vid eventuella ökande kostnader kommer driftbudgeten behöva utökas.

2. Digitalisering

Beskriv förändringen: Utveckling och effektivisering av förvaltningarna/verksamheterna och medborgarnytta inom kommunerna med stöd av digitalisering/IT stöd.

Utredning och prioritering kommer att genomföras utifrån förvaltningarna/verksamheternas behov och önskemål under 2020.

Förändring kan härledas till projekt nr: 5214/5223

Orsak till förändringen: Digitalisering.

From när sker förändringen: 2021-06-01

Uppskatta kostnaden för förändringen: 1 500 tkr.

Hur finansieras förändringen? Tillfällig ramförstärkning under år 1-2 (2021-2022).
Effekthemtagningar och effektiviseringar till följd av digitalisering ger en kostnadsbesparing i framtida verksamhet.

1. Microsoft O365

Beskriv förändringen: Utökade årliga licenskostnader på grund av bytet av Novell till Microsoft (IT plattformen/Caterpillar).

Förändring kan härledas till projekt nr: 5201.

Orsak till förändringen: Bytet av IT plattform (Caterpillar).

From när sker förändringen: 2021-01-01.

Uppskatta kostnaden för förändringen: 1 200 tkr.

Hur finansieras förändringen? Via ökat kommunbidrag.

Övriga Verksamhetsförändringar

2021, 2022 samt 2023

1. Överförmynderi

Beskriv förändringen: Under åren 2018-2019 har en ökad kostnad avseende Överförmynderi setts. Under budgetår 2019 redovisade kommunstyrelsen ett negativt utfall mot budget om 173 tkr och beräknat underskott för budgetåret 2020 uppgår till 211 tkr. Inget tyder på i dagsläget att kostnaderna kommer att minska framöver.

Orsak till förändringen: Efter kommunledningens genomlysning av överförmynderi/gode män och dess ökade kostnader, framgick det att det främst är arvodeskostnaden som ökar. Svårigheten med att rekrytera gode män och behovet att justera arvodet i nivå med omkringliggande kommuner har varit den största anledningen till de höjda arvoden samt att kommunen i särskilda fall behöver ta in en extern part för hantering på grund av ärendets svårighetsgrad.

From när sker förändringen: 2021-01-01.

Uppskatta kostnaden för förändringen: 200 tkr.

Hur finansieras förändringen? Via ökat kommunbidrag.

2. Försäkringspremier

Beskriv förändringen: Under budgetåren 2017-2019 har kommunstyrelsen haft en oförändrad budgetram avseende försäkringspremier om ca 90 tkr.

År 2017 redovisade kommunstyrelsen ett negativt utfall mot budget om 183 tkr. Åren 2018-2019 redovisade kommunstyrelsen ett negativt utfall mot budget om 223 tkr per år. Beräknat underskott för budgetåret 2020 beräknas att uppgå till 233 tkr.

Orsak till förändringen: Marknadsanpassade försäkringspremier.

From när sker förändringen: 2021-01-01.

Uppskatta kostnaden för förändringen: 200-250 tkr.

Hur finansieras förändringen? Via ökat kommunbidrag.

Svar på motion om principbeslut angående kommunens byskolor

Sammanfattning

Jacob Brendelius (SD) har i motion daterad 2019-08-28 föreslagit att Herrljunga kommunfullmäktige ska anta ett principbeslut för att bibehålla och utveckla kommunens samtliga byskolor samt uppdra kommunstyrelsen att marknadsföra konceptet och binda det till en del av Herrljungas varumärke. Kommunfullmäktige överlämnade 2019-09-16 (§ 146) motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Den 6 september 2005 fattade kommunfullmäktige beslut i ärendet ”Skolan i framtiden”, som innebär följande:

1. Kommunfullmäktige beslutar att befintlig skolstruktur ska behållas.
2. Eggvena skola införlivas inte med Horsbyskolan.
3. Personaltätheten i Herrljunga ska närma sig riksgenomsnittet både med avseende på skola och förskola.
4. Förskolan ska byggas ut så att den motsvarar efterfrågan.
5. Utbildningsnämnden ska tillföras ekonomiska medel för att kunna bedriva den skolstruktur som beslutats.

I Herrljunga kommuns senaste skolplan 2012-2015 (kommunfullmäktige § 167/2012-12-11) finns inga vägledande beslut om skolstruktur i planen. Däremot slås det fast i planen att förskola och skola ska finnas med geografisk spridning.

Förvaltningens bedömning är att kommunfullmäktiges beslut 2005 är vägledande för kommunens skolstruktur. Förvaltningen kan vidare konstatera att de investeringsbeslut som följt efter 2005 i stora drag legat i linje med beslutet. I övrigt anser förvaltningen att det i grunden måste vara kommunens befolkningsunderlag som styr vilka enheter som kommunen har.

Bildningsförvaltningen tog 2018 fram en folder som beskriver och marknadsför kommunens samtliga skolor. Foldern används reglerbundet och finns vid bland annat kommunens samtliga skolenheter och Fokus Herrljungas lokaler. Herrljunga kommun arbetar just nu med en varumärkesplattform, en plattform som preliminärt kommer behandlas politiskt under 2020. Huruvida kommunens byskolor ska marknadsföras som konceptet föreslår förvaltningen att politiken behandlar inom ramen för beslutet om varumärkesplattformen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-01-31

Kommunfullmäktige § 167/2012-12-11

Kommunfullmäktige § 84/2005-09-06

Kommunfullmäktige § 146/2019-09-16
Motion, 2019-2019-08-28

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås anse motionen besvarad i den delen som handlar om att Herrljunga kommunfullmäktige föreslås anta ett principbeslut för att bibehålla och utveckla kommunens samtliga byskolor.
2. Kommunfullmäktige föreslås avslå motionen i den delen som handlar om att kommunstyrelsen föreslås få i uppdrag att marknadsföra konceptet och binda det till en del av Herrljungas varumärke.

Annica Steneld
Bildningschef

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom
till:

KF § 146

DNR KS 170/2019 610

Motion om principbeslut angående kommunens byskolor**Sammanfattning**

Följande motion inkom 2019-08-28 från Jacob Brendelius (SD):

” **Våga Vilja Växa** är de ledord som Herrljunga kommunfullmäktige för ett antal år sedan valde för att beskriva kommunens tillväxtstrategi.

Tyvär har tillväxtstrategin, ännu så länge, inte lett till vare sig någon nämnvärt ökad inflyttning eller till någon befolkningsökning. Istället minskade folkmängden i kommunen under 2018. En bekymmersam utveckling som måste vändas genom en offensiv tillväxtstrategi med betoning på ledordet ”**våga**”.

Sverigedemokraternas uppfattning är att den inflyttning och därmed befolkningsökning som kommunen kan hoppas på i första hand måste komma genom inflyttning av arbetspendlare tillsammans med sina familjer.

Den fråga kommunfullmäktige bör ställa sig är vilken samhällsservice och hur lokalt förankrad denna service bör vara i kommunen för att barnfamiljer ska välja att flytta till just Herrljunga. Vad kan kommunen erbjuda i form av samhällsservice som är unikt just för Herrljunga? Det bör rimligen vara samhällsservice som är viktig för barnfamiljer samtidigt som den inte lika lätt kan erbjudas av andra kommuner i vår närhet.

Herrljunga är en till ytan relativt stor, men glest befolkad, kommun. Med tanke på kommunens stora yta är det därför viktigt att skola och barnomsorg kan erbjudas alla kommunens invånare inom ett inte allt för långt transportavstånd. Det är sverigedemokraternas uppfattning att närhet till skola och barnomsorg är en av de absolut viktigaste förutsättningarna för att en bygd ska utvecklas och upplevas som attraktiv för att barnfamiljer.

Herrljunga kommuns byskolor erbjuder kvalificerade lärare, små elevgrupper, kompetent barnomsorgspersonal och inte minst en lokal förankring och trygghet för barnen i sin hemmiljö. Alltså en skolmiljö där alla barn kan känna sig trygga och sedda.

Sverigedemokraterna verkar för småskalighet och lokal förankring i vår social- och skolpolitik. Därmed tror vi att närhet till skola och barnomsorg är mycket starka och avgörande faktorer för de barnfamiljer som överväger att flytta till någon av byarna i Herrljunga kommun.

Som en del i kommunens tillväxtstrategi anser sverigedemokraterna därmed att kommunens byskolor bör bibehållas och utvecklas. På så sätt görs de delar av kommunen med en lägre befolkningsdensitet attraktiv för barnfamiljer att vilja flytta till. Detta ställningstagande och principbeslut inför framtiden bör klargöras och kommuniceras ut till kommuninvånarna.”

Fortsättning KF § 145

Sverigedemokraterna yrkar att:

- Herrljunga kommunfullmäktige antar ett principbeslut för att bibehålla och utveckla kommunens samtliga byskolor.
- Herrljunga kommunstyrelse uppdras marknadsföra konceptet och binda det till en del av Herrljungas varumärke.

Beslutsgång

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Motion

2019-08-19

Principbeslut angående kommunens byskolor

Våga Vilja Växa är de ledord som Herrljunga kommunfullmäktige för ett antal år sedan valde för att beskriva kommunens tillväxtstrategi.

Tyvärr har tillväxtstrategin, ännu så länge, inte lett till vare sig någon nämnvärt ökad inflyttning eller till någon befolkningsökning. Istället minskade folkmängden i kommunen under 2018.... En bekymmersam utveckling som måste vändas genom en offensiv tillväxtstrategi med betoning på ledordet "**våga**".

Sverigedemokraternas uppfattning är att den inflyttning och därmed befolkningsökning som kommunen kan hoppas på i första hand måste komma genom inflyttning av arbetspendlare tillsammans med sina familjer.

Den fråga kommunfullmäktige bör ställa sig är vilken samhällsservice och hur lokalt förankrad denna service bör vara i kommunen för att barnfamiljer ska välja att flytta till just Herrljunga. Vad kan kommunen erbjuda i form av samhällsservice som är unikt just för Herrljunga? Det bör rimligen vara samhällsservice som är viktig för barnfamiljer samtidigt som den inte lika lätt kan erbjudas av andra kommuner i vår närhet.

Herrljunga är en till ytan relativt stor, men glest befolkad, kommun. Med tanke på kommunens stora yta är det därför viktigt att skola och barnomsorg kan erbjudas alla kommunens invånare inom ett inte allt för långt transportavstånd. Det är Sverigedemokraternas uppfattning att närhet till skola och barnomsorg är en av de absolut viktigaste förutsättningarna för att en bygd ska utvecklas och upplevas som attraktiv för att barnfamiljer.

Herrljunga kommuns byskolor erbjuder kvalificerade lärare, små elevgrupper, kompetent barnomsorgspersonal och inte minst en lokal förankring och trygghet för barnen i sin hemmiljö. Alltså en skolmiljö där alla barn kan känna sig trygga och sedda.

Sverigedemokraterna verkar för småskalighet och lokal förankring i vår social- och skolpolitik. Därmed tror vi att närhet till skola och barnomsorg är mycket starka och avgörande faktorer för de barnfamiljer som överväger att flytta till någon av byarna i Herrljunga kommun.

Som en del i kommunens tillväxtstrategi anser Sverigedemokraterna därmed att kommunens byskolor bör bibehållas och utvecklas. På så sätt görs de delar av kommunen med en lägre befolkningsdensitet attraktiv för barnfamiljer att vilja flytta till. Detta ställningstagande och principbeslut inför framtiden bör klargöras och kommuniceras ut till kommuninvånarna.

Sverigedemokraterna yrkar att:

- Herrljunga kommunfullmäktige antar ett principbeslut för att bibehålla och utveckla kommunens samtliga byskolor.
- Herrljunga kommunstyrelse uppdras marknadsföra konceptet och binda det till en del av Herrljungas varumärke.

Jacob Brendelius (Sd)

Uppdrag till Herrljungabostäder AB att analysera konsekvenser för bolagets ekonomi vid nybyggnation av tre flerfamiljshus under 2020-2029

Sammanfattning

Herrljunga kommuns vision lyder ”Växtkraft 10 000 – Våga, vilja, växa” med ett övergripande mål om att ha ett invånarantal om 10 000. För att nå 10 000 invånare behöver kommunen öka inflyttningen och/eller minska utflyttningen. Genom att erbjuda både potentiella och befintliga invånare tilltalande bostäder i attraktiva lägen med trevliga omgivningar, ökar sannolikheten för att invånarantalet ökar.

Tillgänglighet, närhet och energieffektivitet är några begrepp som finns att läsa om i kommunens riktlinjer och analys för bostadspolitik. Ytterligare faktorer som är viktiga för invånaren är god skolgång, god tillgång till barnomsorg och äldreomsorg samt ett levande kultur- och föreningsliv. Herrljunga kan erbjuda närhet och småskalighet med småstadskvaliteter till låga boendekostnader med ett centralt läge i regionen, som genom järnvägen ger möjlighet att nå en stor del av regionens arbetsmarknad inom en timme.

Herrljunga kommun har en god planberedskap med beslutade detaljplaner som ger förutsättningar för nybyggnation av flerfamiljshus. De detaljplaner som idag ger bra förutsättningar för nybyggnation av flerbostadshus är Ljung 1:19, Horsby del II och Tallen. Detaljplanerna ger olika förutsättningar, Ljung 1:19 och Horsby del II ger möjlighet till något mindre hyreshus på 2-4 våningar medan Tallen medger ett hus på 8 våningar, dvs 32 lägenheter. Ytterligare planer som framöver är aktuella för bostadsbyggnation är Herrljunga 6:3 (Hagen 50 lägenheter och Lyckan 25 lägenheter).

Utifrån Herrljunga kommuns vision om tillväxt föreslås nu kommunfullmäktige att skicka ett uppdrag till kommunens bostadsbolag Herrljungabostäder AB om att genomföra en ekonomisk analys vid simulering av nya flerfamiljshus. En långsiktig ekonomisk analys behöver göras för att kunna bedöma om kommande investeringar ska genomföras. Analysen ger också ett bra diskussionsunderlag mellan kommunens styrande politiker och bolagets styrelse.

Uppdragsbeskrivning

Uppdraget är att utifrån nedanstående uppgifter simulera och göra en ekonomisk analys som visar påverkan på resultatet, balansräkning och nyckeltal över en tioårsperiod från och med 2020-12-31.

- Under 2020-2021 bygga ett flerfamiljshus med totalt 32 lägenheter, aktivering 2022-01-01.

- Under 2023-2024 bygga ett flerfamiljshus med totalt 16 lägenheter, aktivering 2025-01-01.
- Under 2026-2027 bygga ett flerfamiljshus med totalt 16 lägenheter, aktivering 2028-01-01.

Balansräkning för vart och ett av åren över en tioårsperiod ska finnas i underlaget. Perioden ska vara 2020-12-31 till 2029-12-31. Nyckeltal och uppgifter som ska finnas med i analysen är resultat i kronor efter avskrivningar och finansnetto, avkastning i procent (enligt ägardirektivet), soliditet i procent (enligt ägardirektivet) samt kassalikviditet. Ytterligare nyckeltal som Herrljungabostäder finner viktiga att lyfta fram kan läggas till i underlaget.

- Schablonberäkningar gör Herrljungabostäder utifrån gällande byggkostnad för projekten.
- Olika ränteantaganden ska göras för att se effekterna vid olika räntesatser.
- Eventuella nedskrivningsbehov ska bedömas.
- Löpande verksamheten inklusive hyresintäkter bedömer Herrljungabostäder utifrån kända fakta och nuläge.
- Eventuella ägartillskott ska bedömas

Alla gjorda antaganden ska redogöras för i analysen.

Nossan Förvaltningsaktiebolag finns som ett stöd i arbetet med simuleringen.

Svaret ska vara kommunfullmäktige till handa senast den 17 april 2020.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2020-02-05

Förslag till uppdragsbeskrivning daterad 2020-02-05

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås ge Herrljungabostäder AB i uppdrag att analysera konsekvenser för bolagets ekonomi vid nybyggnation av tre flerfamiljshus under 2020-2029.
2. Uppdraget ska genomföras i enlighet med bifogad uppdragsbeskrivning.

Linda Rudenwall
Ekonomichef

Expedieras till: Herrljungabostäder AB, Nossan Förvaltningsaktiebolag
För kännedom
till:

Ärende 11

DIARIENUMMER: KS 44/2020 993
FASTSTÄLLD: KF § XX/2020-03-09
DOKUMENTANSVAR: Ekonomichef

Uppdragsbeskrivning

Dokumentet beskriver Herrljunga kommuns uppdrag till Herrljungabostäder AB, som beslutades av kommunfullmäktige 2020-03-09 (KF § XX).

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Bakgrund

Herrljunga kommuns vision lyder ”Växtkraft 10 000 – Våga, vilja, växa” med ett övergripande mål om att ha ett invånarantal om 10 000. För att nå 10 000 invånare behöver kommunen öka inflyttningen och/eller minska utflyttningen. Genom att erbjuda både potentiella och befintliga invånare tilltalande bostäder i attraktiva lägen med trevliga omgivningar, ökar sannolikheten för att invånarantalet ökar.

Tillgänglighet, närhet och energieffektivitet är några begrepp som finns att läsa om i kommunens riktlinjer och analys för bostadspolitik. Ytterligare faktorer som är viktiga för invånaren är god skolgång, god tillgång till barnomsorg och äldreomsorg samt ett levande kultur- och föreningsliv. Herrljunga kan erbjuda närhet och småskalighet med småstadskvaliteter till låga boendekostnader med ett centralt läge i regionen, som genom järnvägen ger möjlighet att nå en stor del av regionens arbetsmarknad inom en timme.

Herrljunga kommun har en god planberedskap med beslutade detaljplaner som ger förutsättningar för nybyggnation av flerfamiljshus. De detaljplaner som idag ger bra förutsättningar för nybyggnation av flerbostadshus är Ljung 1:19, Horsby del II och Tallen. Detaljplanerna ger olika förutsättningar, Ljung 1:19 och Horsby del II ger möjlighet till något mindre hyreshus på 2-4 våningar medan Tallen medger ett hus på 8 våningar, dvs 32 lägenheter. Ytterligare planer som framöver är aktuella för bostadsbyggnation är Herrljunga 6:3 (Hagen 50 lägenheter och Lyckan 25 lägenheter).

Uppdragsbeskrivning

Uppdraget är att utifrån nedanstående uppgifter simulera och göra en ekonomisk analys som visar påverkan på resultatet, balansräkning och nyckeltal över en tioårsperiod från och med 2020-12-31.

- Under 2020-2021 bygga ett flerfamiljshus med totalt 32 lägenheter, aktivering 2022-01-01.
- Under 2023-2024 bygga ett flerfamiljshus med totalt 16 lägenheter, aktivering 2025-01-01.
- Under 2026-2027 bygga ett flerfamiljshus med totalt 16 lägenheter, aktivering 2028-01-01.

Balansräkning för vart och ett av åren över en tioårsperiod ska finnas i underlaget. Perioden ska vara 2020-12-31 till 2029-12-31. Nyckeltal och uppgifter som ska finnas med i analysen är resultat i kronor efter avskrivningar och finansnetto, avkastning i procent (enligt ägardirektivet), soliditet i procent (enligt ägardirektivet) samt kassalikviditet. Ytterligare nyckeltal som Herrljungabostäder finner viktiga att lyfta fram kan läggas till i underlaget.

- Schablonberäkningar för Herrljungabostäder utifrån gällande byggkostnad för projekten.
- Olika ränteantaganden ska göras för att se effekterna vid olika räntesatser.
- Eventuella nedskrivningsbehov ska bedömas.

- Löpande verksamheten inklusive hyresintäkter bedömer Herrljungabostäder utifrån kända fakta och nuläge.
- Eventuella ägartillskott ska bedömas

Alla gjorda antaganden ska redogöras för i analysen.

Nossan Förvaltningsaktiebolag finns som ett stöd i arbetet med simuleringen.

Svaret ska vara kommunkansliet (herrljunga.kommun@admin.herrljunga.se) och ekonomichefen (linda.rudenwall@vargarda.se) till handa senast den 17 april 2020.

Ansökan från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler om tillstånd att sälja fastigheten Ölltorp 1:18

Sammanfattning

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler har den 3 februari 2020 ansökt om tillstånd av kommunfullmäktige att sälja fastigheten Ölltorp 1:18. Fastigheten är belägen på Ölltorps industriområde och är 10251 kvadratmeter stor. Herrljunga Industrilokaler äger fastigheten, men av stiftelsens stadgar framgår att fastigheter som ägs av stiftelsen inte får säljas utan medgivande från kommunfullmäktige.

Den nuvarande hyresgästen flyttar från fastigheten den 31 mars 2020. Herrljunga Industrilokaler har under en period sökt andra hyresgäster och fastigheten har visats för några intressenter. Ett av företagen har visat intresse av att köpa fastigheten för 9,7 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2020-02-04

Ansökan från Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler om tillstånd att sälja fastigheten Ölltorp 1:18 daterad 2020-02-03

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås bevilja Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler (org.nr. 864000-0892) tillstånd att sälja fastigheten Ölltorp 1:18 för 9,7 miljoner kronor.

Gunnar Andersson (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Kommunfullmäktige, Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler
Ekonomiavdelningen

2020-02-03

Stiftelsen Herrljunga Industrilokaler
Box 31, 524 21 Herrljunga
(Org. nr. 864000-0892)
0703 313 062

Kommunfullmäktige i Herrljunga

Tillstånds ansökan!

Mobitec flyttar från fastigheten Öltorp 1:18 den 31 Mars 2020 och fastigheten blir då tom. Vi har försökt att hitta andra hyresgäster, och visat den för några företag. Ett av företagen vill köpa fastigheten till ett pris av 9 700 000 (nio miljoner sju hundra tusen kronor.) Då stadgarna säger att vi skall ha tillstånd av fullmäktige för att avyttra en fastighet, ansöker vi om att få sälja fastigheten Öltorp 1:18 för 9,7 miljoner.

Herrljunga 20200203
Bengt Ottosson
Ordförande

HERRLJUNGA KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2020-02-03	
Dnr	Beteckning
36/2020	Z-11

BMN § 4

DNR M 5/2020

Revidering av bygg- och miljönämndens reglemente

Sammanfattning

Enlig lag om sprängämnesprekursorer (2014:799) ska kommunerna utöva tillsyn över verksamheter där försäljning av sprängämnesprekursorer över vissa koncentrationsgränser sker. Sprängämnesprekursorer är kemiska ämnen som finns tillgängliga på marknaden och som tillsammans med andra kemiska ämnen kan användas för tillverkning av hemgjorda sprängämnen. Kommunen ska kontrollera att försäljningen endast sker till personer med tillstånd. I tillsynen ingår även att kontrollera att de förpackningar som innehåller sprängämnesprekursorer, och som omfattas av restriktioner, är märkta på ett korrekt sätt.

I Herrljunga kommun ingår inte tillsynen enligt denna lagstiftning i någon nämnds reglemente. I propositionen till lagen anges att kontrollen lämpligen ska ske tillsammans med tillsynen över kemikalielagstiftningen. Det är idag inom bygg- och miljönämnden ansvar att bedriva tillsyn inom kemikalielagstiftningen. Förvaltningens förslag är att reglementet för bygg- och miljönämnden revideras så att tillsyn enligt lag om sprängämnesprekursorer (2014:799) ingår i nämndens ansvarsområde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-01-15
Lag om sprängämnesprekursorer
Bilaga SKL Cirkulär sprängämnesprekursorer
Förslag till revidering av reglemente för bygg- och miljönämnden

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås godkänna revidering av bygg- och miljönämndens reglemente i enlighet med upprättat förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Bygg- och miljönämndens förslag till kommunfullmäktige

1. Föreslagen revidering av bygg- och miljönämndens reglemente godkänns (bilaga 1, BMN § 4/2020-01-29).

Expedieras till: Kommunfullmäktige

DIARIENUMMER: KS XX/2020 101
FASTSTÄLLD: 2015-09-08
VERSION: 42
SENAST REVIDERAD: 2020-XX-XX
GILTIG TILL: Till vidare
DOKUMENTANSVAR: Kommunstyrelsen

Reglemente

*Reglementsbestämmelser för bygg- och
miljönämnden, Herrljunga kommun*

Dokumentet gäller för bygg- och miljönämnd

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

M B

Inriktning

Kommunfullmäktige har fastställt vision, övergripande mål och inriktningsmål för styrelse, bolag, stiftelse och samtliga nämnder i Herrljunga kommun.

Herrljunga kommuns vision är: **VÅGA-VILJA-VÄXA.**

Kommunens övergripande strategiska mål är det ska finnas 10 000 invånare i kommunen år 2020.

Herrljunga kommun har antagit följande inriktningsmål:

Herrljunga kommun

- är en kommun där det är gott att leva!
- är en långsiktigt hållbar kommun!
- har en tydlig och välkomnande VI-känsla!
- har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!
- har en välskött kommunal ekonomi!
- arbetar i enlighet med det personalpolitiska programmet

Den kommunala verksamheten utgör en gemensam organisation för medborgarna och ska vara behjälpliga för dem som bor och verkar i vår kommun. Detta förutsätter att en god samverkan sker såväl mellan nämnder som mellan förvaltningar. Denna inställning skall genomsyra all verksamhet.

Inledande bestämmelser

Kommunfullmäktige fastställer reglemente för kommunstyrelse och nämnder.

Kommunstyrelsens reglemente avseende övergripande styr- och ledningsfunktioner gäller för samtliga nämnder.

Gemensamt antaget grundreglemente för nämnderna, gäller lika för samtliga nämnder.

Respektive facknämnd har därtill särskilt reglemente avseende verksamhetsansvaret.

Bygg- och miljönämnden har att i samverkan med övriga nämnder och kommunala bolag, samordna den fysiska-, sociala-, miljö- och folkhälsomässiga samhällsplaneringen.

I kommunstyrelsens ansvar ingår övergripande ansvar, strategiskt ansvar och fastställda funktionsansvar.

Kommunstyrelsens roll ska i första hand utgöra de övergripande ansvarsområdena och strategiskt planerings- och uppföljningsansvar.

Krisledningsnämnd kan vid särskild händelse aktivera krisledningsplan och då komma att fatta beslut inom nämnds verksamhetsområde.

Reglementets roll

1 § Reglementets roll

Utöver vad som föreskrivs om övriga nämnder i kommunallagen och dels föreskrivs i speciallagstiftning, i reglemente för kommunstyrelse och berörda nämnder samt gemensamt reglemente för nämnder, gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Om ett reglemente eller särskilt kommunfullmäktigebeslut innehåller någon bestämmelse som avviker från detta reglemente gäller den bestämmelsen.

Nämnden skall inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, föreskrifter i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Nämndens ansvar omfattar inte sådan verksamhet, som inom i detta reglemente angivna verksamhetsområde, särskilt ålagts annan.

Bygg- och miljönämndens ansvarsområden

2 § Bygg- och miljönämndens ansvarsområden

Bygg- och miljönämnden fullgör;

- kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har den närmaste tillsynen över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen
- kommunens tillsynsuppgifter inom ramen för miljöbalken, smittskyddslagen och livsmedelslagen
- kommunens uppgifter enligt lag om skydd mot olyckor, LSO
- kommunens uppgifter enligt lag om sprängämnesprekursorer
- övriga uppgifter som enligt annan lag skall fullgöras av den kommunala nämnd som svarar för plan- och byggväsendet, miljö- och hälsoskyddsområdet eller räddningstjänsten
- övriga uppgifter som enligt annan tillsynslagstiftning skall fullgöras av kommunal nämnd och där kommunfullmäktige lägger tillsynsansvaret på nämnden

Bygg- och miljönämnden har i övrigt följande uppgifter;

- upprättar detaljplaner med enkelt planförfarande
- upprättar på kommunstyrelsens uppdrag övriga detaljplaner
- medverkar inom sina fackområden i kommunens översiktsplanering
- ansvarar för kommunens adressregister samt att hålla de statliga byggnads- och lägenhetsregistren uppdaterade.
- bedriver utbildning i förebyggande brandskyddsarbete
- geografiskt informationssystem (GIS)
- energi- och klimatrådgivning inom ramen för tilldelade medel för detta ändamål.

Bygg- och miljönämnden svarar för myndighetsutövning och tillsyn enligt;

- Miljöbalken
- Livsmedelslagen
- Smittskyddslagen
- Plan- och bygglagen (ej översiktlig planering)
- Lagen om skydd mot olyckor
- Lagen om brandfarlig och explosiv vara
- Tobakslagen, - Tillsyn av rökfria miljöer i offentliga lokaler
- Lagen om sprängämnesprekursorer

Kommunens ansvar inom Tobakslagen ligger under socialnämndens ansvar.

Kommunens ansvar inom Tobakslagen avseende tillsyn av rökfria miljöer i offentliga lokaler, åligger bygg- och miljönämnden.

Bygg- och miljönämnden beslutar om

- antagande, ändring eller upphävande av detaljplan samt områdesbestämmelser, då bestämmelserna om enkelt planförfarande får tillämpas. Förutsättning för nämndens befogenhet är att kommunstyrelsen inte har någon erinran mot åtgärden och att planen inte reglerar exploateringssamverkan. Befogenheten innefattar också rätt att förlänga eller förnya detaljplanens genomförandetid.
- Nämnden har däremot inte rätt att ändra eller upphäva detaljplan före genomförandetidens utgång mot fastighetsägarens bestridande
- i ärenden som rör adresser samt namn på gator, kvarter och liknande
- om dispenser från bestämmelser i kommunens renhållningsordning och lokala föreskrifter till skydd för människors hälsa och miljö.

Svar på medborgarförslag om Rör inte min kompis-pris

Sammanfattning

Medborgarförslaget om Rör inte min kompis-pris inkom 2019-09-23 från Ronny Norrman. Enligt förslaget är det "lätt för barn/ungdom och vuxna att hamna i utanförskap, råka ut för kränkande särbehandling eller möta rasism. Resultatet kan bli långa sjukskrivningar, vilket på sikt drabbar hela samhället". För att vara med att motverka sådant beteende mot våra medmänniskor så vill Ronny Norrman att Herrljunga kommun ska införa ett årligt pris Rör inte min kompis där kommuninvånarna kan nominera en person som de tycker uppfyller fem kriterier, som redovisas under rubriken "Bakgrund". Ronny Norrman föreslår att priset bör ligga på 7 500 kr samt ett fint diplom från kommunen. Initiativet från Ronny Norrman visar på en medmänsklig värdegrund som är vällovlig.

Arbetsgivaren har det huvudsakliga ansvaret för arbetsmiljön och ska enligt arbetsmiljölagen "vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagare utsätts för ohälsa eller olycksfall". Inte bara den fysiska arbetsmiljön utan lagen omfattar även den psykiska hälsan och välmåendet, så kallad psykosocial arbetsmiljö. Även skolan berörs genom arbetet med mobbing och mångfaldsplaner. Diskrimineringslagsstiftningen innefattar alla sju diskrimineringsgrunderna där "Rör inte min kompis"-kriterierna ingår.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2019-11-26

Kommunfullmäktige § 169/2019-10-21

Medborgarförslag, om instiftande av ett "Rör inte min kompis-pris", daterat 2019-09-23

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås avslå medborgarförslaget.

Viveca Lundahl

Folkhälsoutvecklare

Expedieras till: Kommunfullmäktige
För kännedom
till:

Bakgrund

Medborgarförslag om "Rör inte min kompispris från Ronny Norrman, ordförande LO Herrljunga-Vårgårda.

"Rasism, diskriminering och mobbing är tyvärr idag en vardag för många i Sverige. Det är så vanligt idag att vi knappt reagerar när någon blir utsatt på sin arbetsplats eller skola. På dessa ställen borde man verkligen få vara den man är och känna trygghet. Rapporter visar tydligt att inte är så på våra arbetsplatser/skolor i Sverige.

Som barn/ungdom är man som mest sårbar för att bli utsatt för sådana kränkningar. Det kan utlösa svåra depressioner, självskaðebeteende eller självmord i unga åldrar. Även som vuxen är det lätt att hamna i utanförskap, råka ut för kränkande särbehandling eller möta rasism. Resultatet kan bli långa sjukskrivningar, vilket på sikt drabbar hela samhället.

För att vara med att motverka sådant beteende mot våra medmänniskor så tycker jag att Herrljunga kommun ska införa ett årligt pris "Rör inte min kompis" där kommuninvånarna kan nominera en person som dom tycker uppfyller följande kriterier:

- skapa ökad tolerans och ömsesidig förståelse för människor av olika kulturell bakgrund
- motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasism
- motverka rasistiska och främlingsfientliga våldshandlingar
- motverka kränkande särbehandling och mobbing
- motverka utanförskap

Priset bör ligga på 7 500 kr samt ett fint diplom från kommunen".

"Rör inte min kompis" kampanjen startades i Frankrike av nätverket SOS Racisme och kom till Sverige 1985. Den klassiska knappen (handen) spreds som en löpeld över landet och med den även budskapet om alla människors lika värde. Kampanjen blev en blocköverskridande rörelse och alla, oavsett partifärg, kunde visa att de tog avstånd från rasism och främlingsfientlighet att bära knappen.

"Rör inte min kompis" administreras idag av ungdomsförbundet SSU. De ser positivt på medborgarförslaget, och om Herrljunga kommun instiftar priset, och i samband med marknadsföringen "Rör inte min kompis-pris" använder loggan (handen) då den är den ursprungliga kampanjens varumärke.

Ekonomisk bedömning

Medborgarförslagets införande medför:

- "Rör inte min kompis-pris" 7 500 kr
- Administrativa kostnader i samband med genomförandet av kampanjen "Rör inte min kompispris" i form av arbetstid, annonsering/marknadsföring, avtal med SSU om användningen av "handen".
- Juryarvoden

Juridisk bedömning

Avtal med SSU om användningen av "Rör inte min kompis" handen

Motivering av förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att medborgarförslaget avslås då Herrljunga kommun, kommunens övriga arbetsgivare, skolor, föreningar och organisationer alltid arbetar med ”Rör inte min kompis”-kriterierna, bland annat utifrån arbetsmiljölagen och diskrimineringslagstiftningen. Ett pris som ska instiftas till *en* person som uppfyller kriterierna blir därför svårt.

KF § 169

DNR KS 186/2019 990

Medborgarförslag om Rör inte min kompis pris**Sammanfattning**

Följande medborgarförslag inkom 2019-09-23 från Ronny Norrman;

”Rasism ,diskriminering och mobbning är tyvärr idag en vardag för många i Sverige. Det är så vanlig idag att vi knappt reagerar när någon blir utsatt på sin arbetsplats eller skola. På dessa ställen borde man verkligen få vara den man är och känna trygghet. Rapporter visar tydligt att inte är så på våra arbetsplatser/skolor i Sverige. Som barn/ungdom är man som mest sårbar för att bli utsatt för sådana kränkningar”

Priset bör ligga på 7500kr samt ett fint diplom från kommunen”.

Mitt förslag är följande:

Att kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att införa ett **Rör inte min kompis pris**.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om medborgarförslaget överlämnas till kommunstyrelsen för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

LO-facken i Herrljunga-Vårgårda

Rör inte min kompis-pris

Rasism ,diskriminering och mobbning är tyvärr idag en vardag för många i Sverige. Det är så vanlig idag att vi knappt reagerar när någon blir utsatt på sin arbetsplats eller skola. På dessa ställen borde man verkligen få vara den man är och känna trygghet. Rapporter visar tydligt att inte är så på våra arbetsplatser/skolor i Sverige.

Som barn/ungdom är man som mest sårbar för att bli utsatt för sådana kränkningar. Det kan utlösa svåra depressioner, självskadebeteende eller självmord i unga åldrar. Även som vuxen är det lätt att hamna i utanförskap ,råka ut för kränkande särbehandling eller möta rasism. Resultatet kan bli långa sjukskrivningar, vilket på sikt drabbar hela samhället.

För att vara med att motverka sånt beteende mot våra medmänniskor så tycker jag att **Herrljunga kommun** ska införa ett årligt pris ”**Rör inte min kompis**” där kommuninvånarna kan nominera en person som dom tycker uppfyller följande kriterier.

- skapa ökad tolerans och ömsesidig förståelse för människor av olika kulturell bakgrund
- motverka diskriminering, främlingsfientlighet och rasism
- motverka rasistiska och främlingsfientliga våldshandlingar
- motverka kränkande särbehandling och mobbing
- motverka utanförskap

Priset bör ligga på 7500kr samt ett fint diplom från kommunen.

Mitt förslag är följande:

Att kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att införa ett **Rör inte min kompis pris**.

Ronny Norrman

Ronny Norrman

Ordförande LO Herrljunga-vårgårda

Svar på motion om digital debattsida

Sammanfattning

Mats Palm (S) har i en motion inkommen 2019-05-22 föreslagit att:

- *”Kommunen inför en digital debattsida på Herrljunga kommuns hemsida.”*

Herrljunga.se är kommunens externa webbplats vars syfte är att modernisera och göra information samt kommunal service tillgänglig för så många som möjligt. Den primära målgruppen för Herrljunga kommuns hemsida är de som söker samhällsviktig information och de som behöver utträta sina kommunala ärenden. Den syftar också till att ge kommuninvånarna större insyn i sina kommunala ärenden.

Vi behandlar personuppgifter på webbplatsen enligt Dataskyddsförordningen (GDPR), det betyder att en kontroll av texter, ljud, bilder och rörlig media ska göras innan materialet publiceras. Eftersom politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse och integritetskänslig information klassas som extra känsliga enligt dataskyddsförordningen och därmed inte får publiceras utan samtycke.

En digital debattsida faller utanför ramarna för hemsidans syfte. Är den dessutom oövervakad skulle den utgöra en risk för att personuppgifter okontrollerat sprids och att den enskilde därmed förlorar kontroll över sina personuppgifter. Politiska diskussioner hänvisas dessutom, enligt Herrljunga kommuns policy för sociala medier, till andra forum än kommunens kanaler. Därmed föreslås att motionen avslås.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2020-02-07

Kommunfullmäktige § 115/2019-06-18

Motion inkommen 2019-05-22

Webbriktlinjer för Herrljunga kommuns externa webbplats

Herrljunga kommuns riktlinje för personuppgiftshantering

Herrljunga kommuns policy för sociala medier

Förslag till beslut

Motionen avslås

Emelie Cergic Boberg
Kanslichef

Expedieras till:
För kännedom till:

Kommunfullmäktige, Mats Palm (S)

Bakgrund

Mats Palm (S) har i en motion inkommen 2019-05-22 föreslagit att:

- *”Kommunen inför en digital debattsida på Herrljunga kommuns hemsida.”*

Herrljunga.se är kommunens externa webbplats vars syfte är att modernisera och göra information samt kommunal service tillgänglig för så många som möjligt. Den primära målgruppen för Herrljunga kommuns hemsida är de som söker samhällsviktig information och de som behöver utträtta sina kommunala ärenden. Den syftar också till att ge kommuninvånarna större insyn i sina kommunala ärenden.

Vi behandlar personuppgifter på webbplatsen enligt Dataskyddsförordningen (GDPR), det betyder att en kontroll av texter, ljud, bilder och rörlig media ska göras innan materialet publiceras. Eftersom politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse och integritetskänslig information klassas som extra känsliga enligt dataskyddsförordningen och därmed inte får publiceras utan samtycke.

Enligt Herrljunga kommuns policy för sociala medier står följande:

”Som administratör för en kanal inom sociala medier tar man inte ställning för eller emot företag eller politiska organisationer. Politiska diskussioner hänvisas till andra forum än kommunens kanaler. Istället lyfts de beslut som fattats demokratiskt och som organisationen ska verkställa fram.”

En digital debattsida faller utanför ramarna för vad Herrljunga kommuns webbplats syftar till. Är den dessutom oövervakad skulle den utgöra en risk för att personuppgifter sprids på hemsidan och att den enskilde därmed förlorar kontroll över sina personuppgifter. Den skulle bli svår att moderera utifrån ett objektivitetsperspektiv och kommunen skulle ta på sig ett stort ansvar.

Ekonomisk bedömning

Ett avslag på motionen genererar inga kostnader.

Ett beviljande skulle vara förenat med kostnader för moderering av hemsidan (personalkostnader motsvarande arbetstiden för det antal timmar debattsidan är öppen och behöver övervakas) samt inköp av modul för en funktion som möjliggör en digital debattsida.

Juridisk bedömning

Om motionen beviljas kommer särskild hänsyn behöva tas till bland annat dataskyddsförordningens (GDPR) krav på tillgängliggörande och spridning av personuppgifter samt tryckfrihetsförordningens krav på allmänna handlingar.

Samverkan

Ärenden är inte föremål för facklig samverkan.

Motivering av förslag till beslut

Hemsidan syftar till att opartiskt delge information och tillgängliggöra kommunal service. Herrljunga kommun har dock andra digitala kanaler. Dessa syftar till att informera om större förändringar, dela nyheter, ge god service, inspirera och skapa engagemang. I dessa kanaler kan enskild också lämna kommentarer och ställa frågor direkt.

Utöver dessa digitala kanaler har vi möjlighet att skapa engagemang och debatt genom medborgardialoger, kring vilka det finns särskilda riktlinjer och en policy. I policyn anges följande:

”Kommunstyrelsen sätter ramarna för medborgardialogen genom att varje år identifiera områden lämpliga för dialog och nämnder/styrelsen genomför dialogen beroende på vilket området är. Områdena identifieras i samband med budgetprocessen och genomförd medborgardialog återrapporteras vid bokslut.”

Det skulle vara en idé att i framtiden nyttja möjligheten till fler medborgardialoger i de ärenden där medborgarna har en reell chans att påverka. På så vis kan medborgare påverka utan att vara partipolitiskt engagerad, något som efterlystes i motionen.

KF § 115

DNR KS 132/2019 908

Motion om digital debattsida

Sammanfattning

Följande motion inkom 2019-05-22 från Mats Palm (S):

”För att föra och delta i en offentlig debatt som kommuninvånare i Herrljunga är man hänvisad till våra tidningar. Man kan besöka kommunfullmäktiges allmänna frågestund. Där kan hoppas på ett svar men knappast en debatt. På Kommunens hemsida finns några alternativ Digital anslagstavla. (ingen offentlig debattmöjlighet) Lämna en synpunkt. (Ingen offentlig debattmöjlighet) Kontakta politiker/tjänstemän. (Ingen offentlig debattmöjlighet)

Varför Herrljunga kommun inte har en egen aktiv digital debattsida kan man undra över. Man kan ju nästan tro att Herrljunga kommuns politiker inte vill ha dessa debatter.

Jag är övertygad att det finns kommuninvånare som skulle vilja starta och delta i debatter utan att vara partipolitiskt engagerad.”

Beslutsgång

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

HERRLJUNGA KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2019-05-22	
132/2019	Beslutning 908

Motion.

Digital debatt-sida

För att föra och delta i en offentlig debatt som kommuninvånare i Herrljunga är man hänvisad till våra tidningar.

Man kan besöka kommunfullmäktiges allmänna frågestund. Där kan hoppas på ett svar men knappast en debatt.

På Kommunens hemsida finns några alternativ

Digital anslagstavla. (ingen offentlig debattmöjlighet)

Lämna en synpunkt. (Ingen offentlig debattmöjlighet)

Kontakta politiker/tjänstemän. (Ingen offentlig debattmöjlighet)

Varför Herrljunga kommun inte har en egen aktiv digital debattsida kan man undra över.

Man kan ju nästan tro att Herrljunga kommuns politiker inte vill ha dessa debatter.

Jag är övertygad att det finns kommuninvånare som skulle vilja starta och delta i debatter utan att vara partipolitiskt engagerad.

Därför yrkar jag att:

Kommunen inför en digital debattsida på Herrljunga kommuns hemsida.

Mats Palm (S)

Herrljunga 2019-05-22

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 19:59
Diariernr: 19/01741
Handläggare: Mona Fridell m.fl.
Ämnesord: Ekonomi
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Extern medverkan:
Datum: 2019-12-20
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2019–2023
Ersätter:
Bilagor: Bilaga 1: Arbetsgivaravgifter och PO-pålägg för kommunerna år 2019 och 2020
”Prognosunderlag K-2019–2026-19059”, finns på vår webbplats via följande länk:
<http://www.skr.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>

Sammanfattning

Jämfört med den prognos vi presenterade i oktober (cirkulär19:40) är prognosen för skatteunderlagets ökning uppreviderad för 2019 och 2020 men nedreviderad för 2021 och 2022. Skillnaderna jämfört med förra prognosen är små för varje enskilt år. Justeringarna förklaras bland annat av Statistiska centralbyråns (SCB) revidering av arbetsmarknadsundersökningarna för perioden juli 2018–september 2019 och att vi nu utgår från en annorlunda utveckling av lönesumman än i föregående prognos.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

CIRKULÄR 19:59

Ekonomi och styrning
Mona Fridell m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2019–2023

I detta cirkulär presenterar vi:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Slutligt beskattningsutfall för inkomståret 2018
- Skattesatser 2020
- Ny länsvisa skattesatser (aktuellt vid skatteväxling)
- Befolkningsuppgifter per den 1 november 2019 och reviderad befolkningsprognos
- Utfall kostnadsutjämning 2020
- Utfall LSS-utjämning 2020
- Ny statsbidragsram pga. skatteväxling
- Kommunal fastighetsavgift, endast belopp, för mer information se cirkulär 19:60
- Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex
- Arbetsgivaravgifter och PO-pålägg för kommunerna år 2020
- Datum för utbetalning av preliminära skatter och bidrag 2020
- Ny instruktioner till modellen Skatter & bidrag

Jämfört med den prognos vi presenterade i oktober (cirkulär 19:40) är prognosen för skatteunderlagets ökning uppreviderad för 2019 och 2020 men nedreviderad för 2021 och 2022. Skillnaderna jämfört med förra prognosen är små för varje enskilt år. Justeringarna förklaras bland annat av Statistiska centralbyråns (SCB) revidering av arbetsmarknadsundersökningarna för perioden juli 2018–september 2019 och att vi nu utgår från en annorlunda utveckling av lönesumman än i föregående prognos.

Hög sannolikhet för låg BNP-tillväxt 2020

Den prognos om låg svensk BNP-tillväxt 2019 och 2020 – ”två svaga år” i termer av tillväxt – som vi först lanserade i december förra året står sig. Även om det dröjer innan 2019 fullt ut går att summera vet vi nu tämligen mycket. Under årets första tre kvartal har BNP-tillväxten landat på 1,3 procent (genomsnittlig årlig tillväxttakt), ungefär i linje med SKR:s prognoser. Aktuell prognos för helåret 2019 landar på 1,2 procent. Detta ser vi som en rätt ”normal” nedväxling i tillväxt vid en högkonjunktur;

Sveriges Kommuner och Regioner

info@skr.se, www.skr.se

Post: 118 82 Stockholm Besök: Hornsgatan 20

Tfn: 08-452 70 00 Org nr: 222000-0315

2018 ökade BNP med 2,3 procent (samtliga siffror i detta stycke avser kalenderkorrigerad BNP).

Den försvagning på arbetsmarknaden som börjat skönjas i år antas fortgå också under 2020 – inte minst mot bakgrund av att den beräknade BNP-tillväxten 2020 blir fortsatt låg.

Trots en tydlig försvagning i den globala industrikonjunkturen, samt svag världshandel, har den svenska utrikeshandeln gått starkt 2019. Den oväntat starka exporten följer sannolikt på den också oväntade försvagningen av den svenska kronan. Men att importen har ökat betydligt långsammare än exporten har också varit avgörande: Bidraget till BNP från nettoexporten i år står faktiskt för nästan hela (mer än 90 procent av) den ökning vi beräknar för BNP 2019.

Trots vad som möjligen kan vara ”små ljusglimtar” nyligen, i Brexit-frågan respektive handelskonflikten mellan USA och Kina, kvarstår osäkerhet kring dessa (och andra) geopolitiska frågor. Någon skarp ljusning för den globala investeringskonjunkturen är svårt att tänka sig i närtid. Utan en fortsatt försvagning av den svenska kronan, och i en miljö av fortsatt låg global BNP- och handelstillväxt 2020, räknar vi med betydligt tuffare tider för svenska exportnäringsgar. En betydligt svagare svensk utrikeshandel beräknas därför för nästa år. En svag trend för näringslivets investeringar bedöms bli fallet även nästa år, i likhet med 2019. Bostadsbyggandet beräknas 2020 falla något ytterligare men merparten av nedgången ser vi nu som avklarad. Sammanfattningsvis bedöms varken exporten eller investeringar kunna ge skjuts åt svensk BNP-tillväxt nästa år.

Stämningläget bland hushållen har i år varit mer pessimistiskt än normalt, det svagaste sedan 2012 (enligt KI-barometern). Tillväxten i hushållens konsumtionsutgifter väntas bli svaga 1,0 procent för helåret 2019, men det följer delvis av den svagare bilförsäljning som nåddes redan sommaren 2018. Nästa år väntar en svagare arbetsmarknad samt förväntat långsammare inkomstökningar. Låga räntor förutses 2020, liksom en – trots allt – relativt stark arbetsmarknad; något brantare fall i sysselsättning bedöms ej ske. Dessa faktorer understödjer hushållens reala inkomster. En något högre konsumtionsbenägenhet än i år (och lägre sparande) antas även 2020, vilket möjliggör en större ökning av hushållens konsumtion nästa år (1,8 procent), närmare den trend som syntes åren 2016–2018.

SKR:s konjunkturprognos visar på ihållande svag BNP-tillväxt (under 2 procent i årtakt under 10 efterföljande kvartal, med start i kvartal tre 2018). Vikande sysselsättning framstår därmed som det mest troliga framöver, inte minst utifrån den trendmässigt så svaga produktivitetstillväxten. Försvagade vinstutsikter i näringslivet antas mer och mer komma att innebära nedjusteringar i bemanningen, och att den totala sysselsättningen minskar något 2020. Sysselsättningsgraden sjunker därför något, och andelen arbetslösa beräknas fortsätta stiga under 2020. Konjunkturen fortsätter därmed att

försvagas och mot slutet av 2020 nås ett läge som kan beskrivas som ”mild lågkonjunktur”. BNP samt volymen arbetade timmar skjuter då något *under* de jämviktsnivåer vi bedömer för ett balanserat läge, då varken hög- eller lågkonjunktur råder. Arbetslösheten antas då också överstiga jämviktsarbetslösheten (vilken vi uppskattar till knappa 7 procent).

Liksom i tidigare prognoser antas inte den svenska högkonjunkturen åtföljas av någon snabb uppgång i löne- eller prisökningstakten. KPIF-inflationen (KPI med fast ränta) beräknas 2020 landa nära men i underkant av Riksbankens mål om 2 procent. Vi har i denna prognos, dels skjutit ytterligare på den förväntade ränteuppgången, dels sänkt ränteantagandet vid utgången av det sista kalkylåret. Utan några större uppgångar för bostadsräntorna, varken 2020 eller 2021, ligger den beräknade KPI-inflationen därför mycket nära KPIF-inflationen några år. Vad gäller löneökningarna antas den måttliga stegring som kunnat skönjas under de senaste två åren fortgå avtalsåret 2020, men löneökningarna är historiskt sett låga om de senaste årens starka arbetsmarknadskonjunktur beaktas. På längre sikt antar vi i kalkylen trendmässiga löneökningar som är högre än vad som har gällt sedan finanskrisen, men samtidigt lägre än vad som gällde före finanskrisen. Antagandet hänger samman med att en viss återhämtning i produktivitetstillväxten i det svenska näringslivet beräknas ske framöver.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges; 2022 och 2023 utgör kalkylår

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BNP*	2,3	1,1	0,8	1,7	2,1	1,7
Sysselsättning, timmar*	1,8	0,0	-0,4	0,2	0,7	0,4
Relativ arbetslöshet, procent	6,3	6,8	7,3	7,4	7,1	6,9
Timlön, Nationalräkenskaperna	2,8	3,7	3,0	3,0	3,2	3,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,5	2,7	3,0	3,0	3,2	3,4
Inflation, KPIF	2,1	1,7	1,8	1,8	1,9	2,0
Inflation, KPI	2,0	1,8	1,8	1,9	2,1	2,4

*Kalenderkorrigerad.

Medan åren 2019–2020 utgör en konjunkturprognos utgör perioden 2022–2023 en kalkyl. För kalkylåren antar vi ett balanserat resursutnyttjande – sysselsättning och arbetslöshet bestäms då utifrån befolkningen och en arbetsmarknad i balans. Förloppet under kalkylperioden blir därmed konjunkturneutralt. År 2021 utgör ett slags mellanår. Då antas i scenariot den ”milda lågkonjunkturen” från utgången av 2020 bestå. Detta grundar sig i bedömningen att en omedelbar återgång till ”normalkonjunktur” är en mindre trolig konjunkturdynamik. Antagandet om en lågkonjunktur 2021 ska också förstås som ett uttryck för risken för en än svagare utveckling 2020 (än i prognosen). Att arbetsmarknaden 2021–2022 rör sig från ”lågkonjunktur” till ”normalkonjunktur”,

medför att antalet arbetade timmar 2022 ökar snabbare än den underliggande sysselsättningspotentialen.

Det stundar magra år för skatteunderlaget

Den 18 november publicerade Skatteverket slutligt utfall för kommunalt beskattningsbar förvärvsinkomst för fysiska personer år 2018 (2018 års skatteunderlag). Det visar en ökning med 3,72 procent jämfört med år 2017. Vår prognos i oktober (cirkulär 19:40) innebar en ökning med 3,7 procent, alltså mycket nära utfallet. För ytterligare kommentarer om Skatteverkets utfall, se nedan (under rubriken Slutligt beskattningsutfall inkomståret 2018).

Prognosen för 2019–2023 baseras på den samhällsekonomiska bild som sammanfattas ovan och beskrivs mer utförligt i MakroNytt 3/2019.

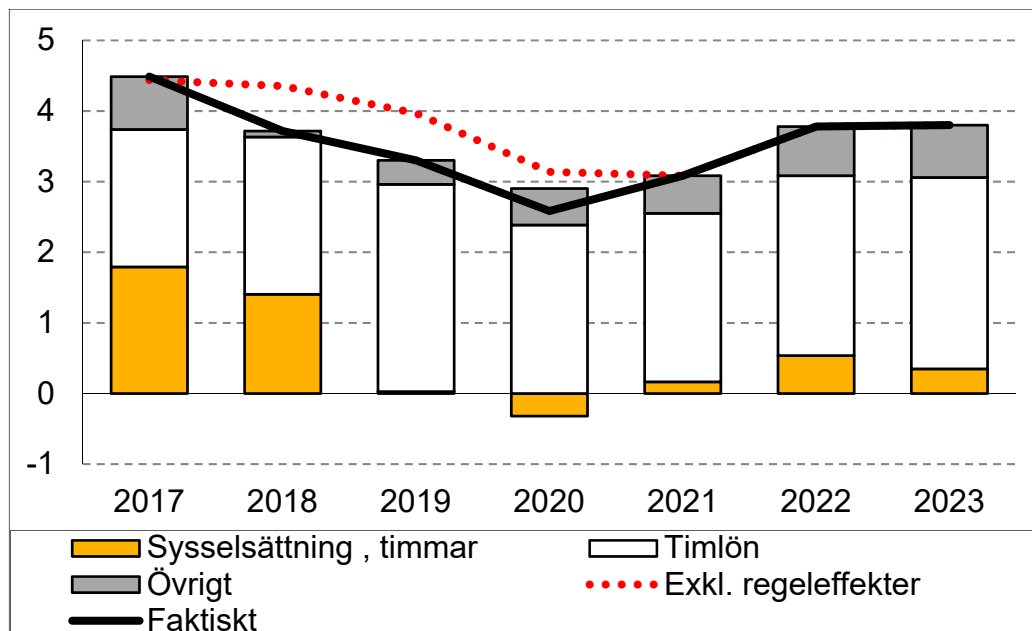
Trots att konjunkturuppgången medförde lika stor ökning av lönesumman 2018 som året innan skedde en tydlig inbromsning av skatteunderlagstillväxten (diagram 1). Det beror till viss del på att inkomstanknutna pensioner inte höjdes lika mycket som 2017. Men huvuddelen förklaras av en regeländring: grundavdragen för personer som fyllt 65 år höjdes. Detta kompenseras regioner och kommuner för genom en höjning av de generella statsbidragen (anslaget Kommunalekonomisk utjämning i statens budget). Skatteunderlagets underliggande ökningstakt, rensat för grundavdragshöjningen, var 2018 i princip lika stor som 2017.

I år väntar vi inte någon ökning av arbetade timmar, vilket ger en kraftigt återhållande effekt på skatteunderlaget. Det motverkas dock till betydande del av att timlönerna (Nationalräkenskapernas definition) ser ut att stiga mer än 2018. Dessutom bidrar inkomster från såväl pensioner som arbetsmarknadsersättningar mer till skatteunderlaget än föregående år. Grundavdragen för personer som fyllt 65 år höjs i ytterligare ett steg som är ungefär lika stort som 2018. Även denna höjning kompenseras med en höjning av anslaget Kommunalekonomisk utjämning. Sammantaget betyder detta att skatteunderlagets ökningstakt avtar ytterligare oavsett om man ser till faktisk eller underliggande utveckling.

Prognosen för 2020 visar fortsatt inbromsning i både den faktiska och underliggande ökningstakten. Orsaken är främst en minskning av antalet arbetade timmar. Därutöver hålls skatteunderlaget även detta år tillbaka av att personer som fyllt 65 år får ytterligare en höjning av grundavdragen (regioner och kommuner får ytterligare en kompensation via höjning av anslaget Kommunalekonomisk utjämning).

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket, SKR.

Kalkylen för år 2021–2023 bygger på att en konjunkturell återhämtning sker 2021 och att svensk ekonomi från och med 2022 utvecklas i konjunkturell balans. Det betyder att antalet arbetade timmar åter stiger och att löneökningstakten tilltar något. Skatteunderlagstillväxten närmar sig därmed ett historiskt genomsnitt. Eftersom det inte finns några förslag om regeländringar efter 2020 sammanfaller den underliggande ökningstakten med den faktiska.

Förändring jämfört med SKR:s oktoberprognos

Beskattningsutfallet för år 2018 avvek endast marginellt från den prognos vi presenterade i oktober (cirkulär 19:40).

Ny statistik över utbetald lönesumma har medfört en nedrevidering av lönesummans ökning 2019 jämfört med föregående prognos. Även SCB:s revideringar av Arbetsmarknadsundersökningarna (AKU) och Nationalräkenskaperna (NR) har orsakat justeringar av vår prognos, men dessa avser främst ökningens fördelning mellan arbetade timmar och timlön. Den reviderade statistiken indikerar en svagare utveckling för timvolymen och större lönehöjningar. Det senare har föranlett en nedjustering av grundavdragen. Nettoeffekten är en upprevidering av skatteunderlaget, se tabell 2. Revideringarna av AKU- och NR-statistiken och hur detta påverkat våra bedömningar kommenteras mer utförligt i MakroNytt 3/2019.

Även prognosen för 2020 är uppreviderad. Det beror främst på att vi nu förutser större ökning av pensionsinkomsterna, bland annat till följd av att inkomstbasbeloppet (IBB) har fastställts till högre belopp än vi prognostiserade i oktober.

Vår kalkyl för 2021 och 2022 visar lite lägre ökningstakt än i föregående prognos. Nedrevideringen 2021 förklaras delvis av att vi tror det fastställda IBB för 2020 innebär en överskattning av det inkomstmått som det baseras på, vilket föranleder en rekyl 2021. Dessutom har den reviderade arbetsmarknadsstatistiken för 2018 och 2019 bidragit till att vi justerat ner IBB för 2021 ytterligare. Revideringen av 2022 och 2023 beror på att vi nu utgår från en annorlunda utveckling av lönesumman än vi gjorde i oktober.

Tabell 2. De senaste skatteunderlagsprognoserna

Procentuell förändring

	2019	2020	2021	2022	2023	2019–2022
SKR dec	3,3	2,6	3,1	3,8	3,8	13,4
ESV nov	2,9	2,5	3,2	3,4	3,2	12,6
SKR okt	3,2	2,5	3,2	3,9	3,7	13,3
Reg sep	3,4	2,6	3,2	3,4		13,2

Regeringens prognos i BP, (Reg sep i tabellen ovan) ligger till grund för de av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna för 2019 och 2020, som styr preliminär utbetalning av kommunal- och regionskatt 2020.

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKR.

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

För åren 2019–2021 visar regeringens prognos en skatteunderlagstillväxt som stämmer väl överens med SKR:s bedömning, se tabell 2. Båda prognosmakarna förutser ungefär samma utveckling av lönesumman men synen på i vilken takt arbetade timmar respektive timlön stiger skiljer sig åt. Regeringen räknar med större ökning av sysselsättningen än SKR och SKR räknar med större lönehöjningar. För år 2022 visar SKR:s kalkyl starkare skatteunderlagstillväxt, bland annat beroende på större ökning av både arbetade timmar och timlön.

Ekonomistyrningsverket (ESV) tror på klart svagare skatteunderlagstillväxt 2019 än SKR. Det beror främst på mindre ökning av sociala ersättningar och större grundavdrag än i SKR-prognosen. För år 2020 och 2021 är skillnaderna mellan de båda prognoserna små. År 2022 och 2023 kalkylerar ESV:s åter med svagare tillväxt av skatteunderlaget än SKR, framförallt till följd av att både lönesumman och sociala ersättningar ökar mindre.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det inte vara möjligt år 2019 men däremot åren 2020–2023 (tabell 3). En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent *per år*

	2019	2020	2021	2022	2023
Snitt 10 år	3,9	4,1	4,1	4,0	4,0
Årlig ökning	4,0	3,1	3,1	3,8	3,8
Differens	0,1	-1,0	-1,0	-0,2	-0,2

Källa: Skatteverket och SKR.

Slutligt beskattningsutfall inkomståret 2018

Som nämndes i avsnittet för skatteunderlagsprognosen ovan har Skatteverket publicerat det slutliga beskattningsutfallet för inkomståret 2018. Utfallet finns att hämta på Skatteverkets webbplats:

<https://skatteverket.entricscape.net/store/9/resource/981>

Den slutliga taxeringen visade en ökning av skatteunderlaget med 3,72 procent år 2018 jämfört med år 2017, vilket kan jämföras med 4,49 procent i tillväxt under föregående år. Jämfört med Skatteverkets preliminära utfall i augusti innebär det slutliga utfallet att den beskattningsbara inkomsten blev 0,12 procentenheter högre. I tabellen nedan redovisas preliminära och slutliga beskattningsutfall inkomståren 2015–2018.

Tabell 4. Preliminära och slutliga beskattningsutfall för inkomståren 2015–2018

Procent

	Aug	Sep	Okt	Nov	Skillnad nov-aug	Skillnad nov-okt
Inkomstår 2015	4,63	4,66	4,70	5,05	0,42	0,35
Inkomstår 2016	4,83	4,86	4,88	4,95	0,12	0,07
Inkomstår 2017	4,39	4,39	4,41	4,49	0,10	0,07
Inkomstår 2018	3,60	3,63	3,69	3,72	0,12	0,03

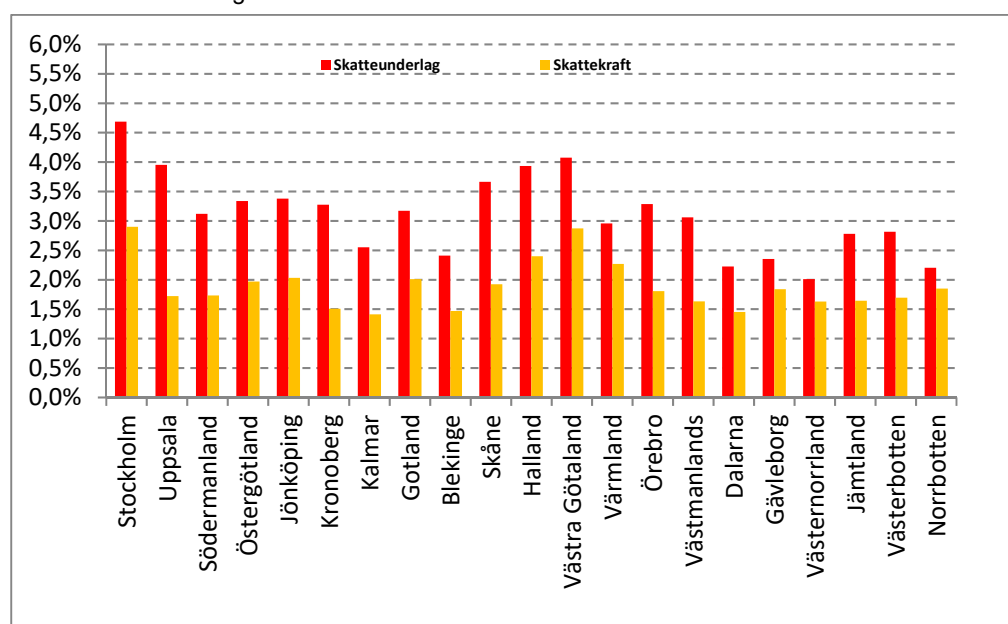
Källa: Skatteverket.

Bäst skatteunderlagstillväxt i landet under inkomståret 2018 hade Ekerö med 8,4 procent. Två kommuner, Arjeplog och Sollefteå, hade minskande skatteunderlag med – 0,9 respektive –0,1 procent.

Ekerö hade även högst tillväxt av skattekraften dvs. genomsnittligt skatteunderlag per invånare med 6,8 procent. I 10 kommuner minskade skattekraften, Högsby hade störst minskning med –2,0 procent.

Diagram 2. Utveckling av skatteunderlag och skattekraft (skatteunderlag per invånare) inkomståret 2018 per län

Procentuell förändring

Källa: Skatteverket.

Den regionala spridningen av skatteunderlagstillväxten är betydligt mindre än den kommunala. Den starkaste utvecklingen återfanns i Stockholms län, där skatteunderlaget växte med 4,7 procent och den lägsta i Västernorrland, 2,0 procent. Högsta utveckling av skattekraften hade Stockholms län och Västra Götaland som ökade med 2,9 procent.

Tabell 5. Skatteunderlagstillväxt och faktisk medelskattkraft, inkomststären 2018 och 2017, per kommungrupp

Procent och kronor

	Utveckling skatteunderlag 2017–2018	Utveckling skattkraft 2017–2018	Medelskattkraft 2018
Storstäder	4,8 %	3,2 %	253 600
Pendlingskommun nära storstad	4,5 %	2,7 %	252 557
Större stad	3,8 %	2,1 %	215 987
Pendlingskommun nära större stad	3,1 %	1,8 %	203 137
Lågpendlingskommun nära större stad	2,6 %	1,7 %	199 980
Mindre stad/tätort	2,8 %	1,8 %	208 422
Pendlingskommun nära mindre stad/tätort	2,2 %	1,3 %	195 074
Landsbygdskommun	1,8 %	1,8 %	192 169
Landsbygdskommun med besöksnäring	2,4 %	1,7 %	196 057
Totalt	3,72 %	2,3 %	223 857

Källa: Skatteverket.

Indelat i kommungrupper växte den beskattningsbara inkomsten mest i storstäderna (Stockholm, Göteborg och Malmö) som ökade med 4,8 procent. Landsbygdskommunerna hade lägst skatteunderlagstillväxt med 1,8 procent. Utvecklingen av skattkraften var betydligt mer likvärdig mellan de olika grupperna. Även här var det storstäderna som hade den största ökningen och den högsta skattkraften finns också i storstäderna, drygt 30 procent högre än i landsbygdskommunerna.

Skattesatser och skatteväxlingar 2020

Den 17 december presenterade Statistiska centralbyrån (SCB) skattesatser för 2020. Den totala kommunala skattesatsen för kommuner och regioner höjs med 0,09 procentenheter nästa år och uppgår till 32,28 procent. Den kommunala skattesatsen höjs i genomsnitt med 2 öre medan skattesatsen till regioner höjs i genomsnitt med 7 öre. Det är 28 kommuner som höjer skattesatsen 2020 medan 4 kommuner sänker (exklusive skatteväxlingar). Skattesatsen höjs i fyra regioner nästa år (exklusive skatteväxlingar). Därtill ändras skattesatsen i Västerbotten på grund av skatteväxlingar mellan kommuner och regioner av kollektivtrafiken. Den kommunala skattesatsen minskar och den regionala skattesatsen att höjs med motsvarande.

De kommunvisa skattesatserna för 2020 finns på www.scb.se, under Offentlig ekonomi.

Befolkningsuppgifter per den 1.11.2019 och reviderad befolkningsprognos

Den 9 december presenterade Statistiska centralbyrån (SCB) befolkningsuppgifter per 1 november 2019. Dessa påverkar intäkterna i form av skatteintäkter och utjämningsbidrag/avgift. Den prognostiserade medelskattkraften 2020 blir 183 kr lägre per invånare på grund av att antalet invånare enligt utfallet var 8 108 fler än i prognosen, dvs. det beräknade skatteunderlaget divideras med fler personer. Kommuner som erhåller bidrag i inkomstutjämnningen kommer att få lägre ersättning och kommuner som betalar avgift kommer att betala en högre avgift på grund av detta, allt annat oförändrat.

I tabellen syns befolkningsutfall och prognos samt medelskattkraft som ligger till grund för beräkningarna i Prognosunderlag K 2019–2026 19059.

Tabell 6. Befolkning i riket, utfall och prognos per november samt medelskattkraft 2019–2022

Antal och procentuell förändring

	2019	2020	2021	2022
Utfall	10 319 473			
Prognos		10 407 758	10 491 205	10 569 852
Förändring, %	1,009	1,010	1,009	1,009
Medelskattkraft				
Regeringens fastställda	230 685	232 529		
SKR:s prognos	228 726	232 304	237 474	244 537

Källa: SCB, regeringen, SKR.

Slutavräkningar 2018–2020

Slutavräkning 2018

Enligt slutligt beskattningsutfall blir slutavräkningen av 2018 års skatteintäkter –37 kronor per invånare den 1.11.2017. Avräkningen regleras i januari 2020. SKR:s decemberprognos 2018, som enligt riktlinjer från Rådet för kommunal redovisning låg till grund för bokslutet för 2018, gav en avräkning på –61 kr/invånare. Detta medför en positiv korrigeringspost på 24 kr per invånare som påverkar bokslut 2019. Jämfört med vår oktoberprognos (cirkulär 19:40) är det dock en försämring med 20 kronor.

Slutavräkning 2019

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2018 och 2019 uppgår till 4,0 procent respektive 3,9 procent. SKR:s prognos innebär en lägre uppräkning vilket gör att vår prognos för slutavräkningen 2019 blir negativ och uppgår till –430 kronor per invånare den 1.11.2018. Jämfört med vår prognos i oktober är det dock en förbättring med 27 kronor per invånare.

Slutavräkning 2020

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2019 och 2020 uppgår till 3,4 procent respektive 2,6 procent, enligt Budgetpropositionen för 2020. SKR:s prognos innebär en lägre uppräkning vilket gör att vår prognos för slutavräkningen 2020 blir negativ och uppgår till -46 kronor per invånare den 1.11.2019. Jämfört med vår prognos i oktober är det en förbättring med 94 kronor.

Utfall kostnadsutjämnings 2020

SCB har beräknat utfallet för kommunalekonomisk utjämnings avseende år 2020. Utfallen i de olika delmodellerna framgår av det underlag som finns på SCB:s webbplats, under: Hitta statistik/ Offentlig ekonomi/ Finanser för en kommunala sektor/Kommunalekonomisk utjämnings och utjämnings av LSS-kostnader.

Jämfört med den preliminära beräkningen från oktober får många kommuner en försämring av utfallet med 55 kronor per invånare. Detta beror på att ersättningen för eftersläpning i modellen för verksamhetsövergripande kostnader fastställts med befolkningen den 1 november 2019. 51 kommuner "kvalificerade" sig för bidrag enligt denna komponent, och finansieringen av detta bekostas av alla kommuner. Jämfört med prognosen för oktober blev denna finansiering 55 kronor dyrare, och uppgår till 105 kronor.

För att kvalificera sig för eftersläpningsbidraget måste kommunen haft en genomsnittlig befolkningsökning åren 2014 till 2018 som överstiger 1,2 procent i genomsnitt per år, men även en ökning som överstiger 1,2 procent mellan 2018 och 2019. De 51 kommunerna som kvalificerar enligt dessa båda kriterier får ett bidrag på mellan 18 och 1 306 kronor per invånare, innan finansieringen av bidraget räknats av.

Även i modellen för infrastruktur och skydd har en förändring skett mellan prognosen från oktober och utfallet. Förändringarna avser komponenten för gator och vägar och berör kommunerna i Örebro, Västmanland och Västernorrlands län och gäller det så kallade klimatillägget. Klimatillägget bygger på en indelning i tre klimatzoner enligt Trafikverkets indelning för vägunderhåll av enskilda vägar, och oktoberprognosen byggde på en felaktig indelning för kommunerna i dessa tre län.

Notera också att utfallet skiljer sig från oktoberprognosen i flera modeller. Dessa förändringar rör sig dock inom spannet +/- 1 krona per invånare, och beror på att SCB i den slutliga beräkningen avrundat de olika index som används, t.ex. gleshetsindex.

Utfall LSS-utjämnings 2020

SCB har beräknat utfallet av bidragen och avgifterna i LSS-utjämnings för år 2020. Den största delen av skillnaden mot den förra preliminära beräkningen i september beror på att folkmängden justerats per den 1 november 2019. Ett antal kommuner har dessutom förändrat sina uppgifter i underlaget för personalkostnadsindex enligt räkenskapsammandraget 2018 och i antalsstatistiken som också påverkar utfallet.

Beräkningarna för bidrags- och avgiftsåret 2020 baseras på verksamhetsstatistik över antalet LSS-insatser 2018, genomsnittliga kostnader enligt RS 2018 samt personalkostnadsindex beräknade på 2018 års förhållanden.

LSS-utjämnings 2021

Vi kommer att göra en första prognos på utfallet i LSS-utjämnings för 2021, med hjälp av SCB, i maj. Preliminärt utskick är 4 maj. I likhet med tidigare år kommer utjämnings för de kommuner som skickat in **RS 2019 senast 22 april** till SCB att beräknas med de aktuella uppgifterna från RS. Ordinarie sista dag för inlämning av RS är 20 mars så kommunerna har ytterligare drygt fyra veckor för insändning för att få ett bättre prognosunderlag för LSS-utjämnings. En andra prognos för utfallet för 2021 skickas ut i v. 25 (preliminärt 16 juni), när alla kommuner beräknas vara färdiga med RS för 2019.

Regleringsbidrag/avgift

SKR har gjort en bedömning av regleringsposten i den kommunalekonomiska utjämnings för åren 2019 till 2022 (tabell 7 och 8). Förändringar sedan senaste bedömningens i cirkulär 19:40 beror på vår senaste skatteunderlagsprognos, och justering av anslaget för kommunalekonomisk utjämnings i samband med skatteväxling i Västerbotten.

Observera att den del av ”Välfärds miljarderna” i BP2017 som fördelas efter invånarantal, ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämnings och därmed även i våra beräkningars av regleringsposten nedan. Den del som ingår uppgår till 3,5 miljarder kronor (343 kr/inv.) år 2019, 4,9 miljarder år 2020 (475 kr/inv.) och från och med 2021 ingår 7,0 miljarder kronor (673 kr/inv.). **Den del som fördelas utifrån flyktingvariabler ingår inte i våra beräkningars.** De generella statsbidragen har dessutom höjts med 3,5 miljarder kronor 2019 och 7 miljarder kronor fr.o.m. 2020 vilket ingår i beräkningarna. Inga andra höjningar ingår, även om ytterligare förstärkningar till kommunerna har aviserats i januariavtalet.

Tabell 7. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2019 till 2022

Miljoner kronor

	2019	2020	2021	2022
Inkomstutjämnings, netto (+)	70 395	71 775	73 930	76 737
Strukturbidrag (+)	1 052	1 051	1 059	1 068
Införandebidrag (+)	0	2 845	919	243
Summa inkomster för kommunerna (1)	71 416	75 588	75 908	78 048
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	78 589	86 152	88 365	88 717
Differens → Regleringspost (2)-(1)	7 173	10 564	12 458	10 669

Källa: SCB och SKR.

Tabell 8. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2019 till 2022

Kronor per invånare

	2019	2020	2021	2022
Inkomstutjämnning, netto (+)	6 891	6 955	7 103	7 314
Strukturbidrag (+)	103	102	102	102
Införandebidrag (+)	0	276	88	23
Summa inkomster för kommunerna (1)	6 991	7 325	7 293	7 439
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	7 693	8 349	8 490	8 456
Differens → Regleringspost (2)-(1)	702	1 024	1 197	1 017

Källa: SCB och SKR.

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas vår senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2018–2023. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, t.ex. i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyler.

Tabell 9. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Arbetskraftskostnader*	3,3	2,5	2,7	3,1	2,7	2,8
Övrig förbrukning	2,9	2,2	2,3	2,3	2,5	2,6
Prisförändring	3,2 %	2,4 %	2,6 %	2,8 %	2,6 %	2,8 %

*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKR:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKR:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna.

Det sker en kontinuerlig ökning av kvaliteten på arbetsinsatsen, bland annat till följd av högre utbildningsnivå, och därmed höjda löner. Vi betraktar denna kvalitetsökning som en volymförändring och inte som en prisförändring, därför justeras timlöneökningarna ned med en uppskattning av kvalitetsökningen.

Priset på övrig förbrukning utgörs av en sammanvägning av vår prognos för KPIF, dvs. konsumentprisindex med fast ränta, och en uppskattad löneandel. Lönekostnader respektive övriga prisförändringar vägs med sina respektive vikter i totalkostnaderna.

Arbetsgivaravgifter och PO-pålägg för kommunerna år 2020

De totala arbetsgivaravgifterna inklusive avtalsförsäkringar och avtalspensioner, dvs. PO-pålägget, är i kommunerna 40,15 procent av lönesumman år 2020, vilket är en höjning med 1 procentenhet jämfört med 2019. Huvudförklaringen är högre pensionskostnader.

I jämförelse med de preliminära PO-beräkningarna från i våras har en premie till omställningsfonden tillkommit om 0,10 procent. Samtidigt har bedömningen av pensionskostnaden justerats ned 0,10 procentenhet pga. att inkomstbasbeloppet 2020 höjdes mer än förväntat. Det innebär att det totala PO-pålägget är samma som det preliminärt aviserade.

Arbetsgivaravgifter

Arbetsgivaravgifterna enligt lag är oförändrade och uppgår år 2020 liksom år 2019 till 31,42 procent. Även de ingående sociala avgifterna är oförändrade.

Avtalsförsäkringar

Det är ett ökat premieuttag för avtalsförsäkringar, till 0,13 procent, vilket är en höjning med 0,10 procent jämfört med år 2019. Bakom höjningen ligger omställningsförsäkringen.

I samband med avtalsförhandlingarna om ett nytt omställningsavtal bestämdes att premien på 0,10 procent ska tas ut på omställningsförsäkringen år 2020. Premien för omställningsförsäkringen är bestämd till 0,10 procent sedan tidigare, men med anledning av att man under några år har kunnat använda överskott i fonden har det då beslutats om en premiereduktion (nollpremie).

För övriga delar av avtalsförsäkringarna är det oförändrade premier. De uppgår till totalt 0,03 procent.

Avtalspensioner

Det kalkylerade pålägget avseende avtalspensioner 2020 är 8,60 procent. Det innebär en höjning med 0,9 procentenheter, jämfört med år 2019. Det är dock en liten nedjustering jämfört med vad vi aviserat som preliminärt pålägg, vilket förklaras av att inkomstbasbeloppet för 2020 blev något högre än vad vi förväntade.

Det har skett en betydande kostnadsökning för avtalspensioner de senaste åren. Det beror på ökade kostnader för den förmånsbestämda pensionen, vilken ger pensionsförmåner för inkomster utöver 7,5 inkomstbasbelopp (cirka 41 750 kr/mån år 2020). En förklaring är att pensionsunderlaget ökar snabbare när inflationen återgår till en mer normal nivå. En annan förklaring är att lönerna tenderar att öka snabbare för inkomster över tak, exempelvis via satsningar på karriärtjänster och brist på kvalificerad personal.

Det som rekommenderas som PO-pålägg är utifrån ett genomsnitt i sektorn. Kostnaden är dock betydligt högre för de anställda som har inkomster utöver tak. Kostnaden skiljer sig även åt i olika kommuner beroende på lönestruktur. För att ta hänsyn till detta kan man jobba med differentierat PO-pålägg. Se exempel i bilaga 1.

Anställda över 65 år

För anställda som vid årets ingång fyllt 65 år är arbetsgivaravgiften enligt lag 10,21 procent (ålderspensionsavgiften). Avseende avtalsförsäkringar betalas endast TFA (0,01 procent). Premie för avgiftsbestämd pension om 5,59 procent betalas vanligen fram till 67 år. Sammantaget blir därmed PO pålägget för de som fyllt 65 år 15,81 procent.

Det är en betydande sänkning av kostnaden för den äldre arbetskraften genom att den särskilda löneskatten (6,15 procent) på äldres inkomster togs bort den 1 juli 2019.

Anställda födda 1937 och tidigare

För anställda födda 1937 och tidigare utgår inga arbetsgivaravgifter, eftersom dessa årgångar är helt kvar i det gamla pensionssystemet.

Ungdomar 15–18 år

För ungdomar i åldern 15–18 år är arbetsgivaravgiften sänkt. På inkomster upp till 25 000 kr/månad ska enbart pensionsavgiften betalas. Ungdomar tjänar även in avtalspension.

Se bilaga 1 för kommunernas arbetsgivaravgifter 2019 och 2020.

Utbetalning av preliminära skatter och bidrag 2020

Skatteverkets utbetalningar av skatter och bidrag under år 2020 görs den tredje vardagen efter den 17:e varje månad, datumen framgår av tabellen nedan. Slutavräkningen för 2018 års skatteintäkter justeras i samband med januari månads skatteutbetalning.

Tabell 10. Utbetalnings- och bokföringsdag för preliminära skatter och bidrag 2020

Datum

Månad	Utbetalningsdag	Bokföringsdag	Månad	Utbetalningsdag	Bokföringsdag
Jan	22	23	Jul	22	23
Feb	20	21	Aug	20	21
Mar	20	23	Sep	22	23
Apr	22	23	Okt	21	22
Maj	20	22	Nov	20	23
Jun	23	24	Dec	22	23

Källa: Skatteverket.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2019–2026

I samband med varje uppdatering av våra beräkningar publiceras ”Prognosunderlag K 2019–2026 på vår webbplats på nedanstående länk:

<https://skr.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/budgetochplanering/skatteunderlagsprognos.1355.html>

Genom att i Excel-filen skriva in den egna kommunkoden, får man beräkningar och bakgrundsuppgifter för sin kommun.

I prognosunderlaget redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2019–2026. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i prognosunderlaget. På vår webbplats finns filer med specificering av generella och riktade statsbidrag. Av specificeringen av generella statsbidrag framgår vilka bidrag som ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och därmed i prognosunderlaget. Filerna återfinns via nedanstående länk:

<https://skr.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/budgetochplanering/statsbidrag.1403.html>

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 19:40) beror på:

Beräkningarna bygger i övrigt på 2020 års skattesatser samt att befolkningen i varje kommun utvecklas i takt med riksprognosen.

- Ny skatteunderlagsprognos
- Slutligt beskattningsutfall för inkomståret 2018
- Skattesatser 2020
- Nya länsvisa skattesatser (aktuellt vid skatteväxling)
- Befolkningsuppgifter per den 1 november 2019 och reviderad befolkningsprognos
- Utfall kostnadsutjämningen 2020
- Utfall LSS-utjämning 2020
- Ny statsbidragsram pga. skatteväxling
- Kommunal fastighetsavgift, endast belopp, för mer information se cirkulär 19:60

OBS! Viktig information

- Nya skattesatser inklusive skatteväxling ingår i denna uppdatering. Kommuner i Västerbotten ska antingen använda den ”vanliga Skatter & bidragsmodellen” eller radera skatteväxlingsnivån på blad 1, cell N5 i ”skatteväxlingsmodellen”.

Rutiner för prenumeration / beställning av modellen år 2020

Förnyad prenumeration för gamla användare

De som haft modellverktyget under 2019 och även vill fortsätta ha det under 2020 behöver inte göra någon ny beställning. Däremot vill vi snarast, dock senast den 8 januari 2020, få nya uppgifter från de kommuner som bytt kontaktperson och/eller fakturaadress. Skicka nya uppgifter till Mona Fridell, e-post: mona.fridell@skr.se

Om kommunen inte vill ha modellverktyget år 2020 måste vi få en anmälan om detta till oss senast den 8 januari. Skicka avanmälan till Mona Fridell, e-post: mona.fridell@skr.se

Priset år 2020 är 2 200 kronor. Nästa års modell kommer att skickas ut i månadsskiftet januari–februari.

Beställning för nya användare

Kommuner som inte haft modellverktyget under 2019 gör beställningen via vår beställningsblankett. Beställningsblanketten kan hämtas från vår webbplats skr.se under område Ekonomi (under Ekonomi, juridik, statistik), Budget och planering, Skatter & bidrag, kommuner. **Spara den först på Din dator innan Du fyller i den!**

Blanketten kan sedan e-postas till mona.fridell@skr.se.

Kurs i utjämningsystemet och modellen ”Skatter & bidrag”

Tisdagen den 31 mars 2020 anordnar vi vårens kurs i Utjämningsystemet och modellen Skatter & bidrag. Under dagen varvas en teoretisk genomgång av utjämningsystemets grunder och praktiska övningar i modellen Skatter & bidrag. Vi går igenom eventuella aktuella frågor med koppling till systemet och deltagarna får även möjlighet till att arbeta med egna frågor med stöd/handledning.

Plats Sveriges Kommuner och Regioner, Hornsgatan 20, Stockholm

När tisdagen den 31 mars, kl. 9:30–16:00

Preliminärt program

vid ankomst: Kaffe och smörgås

09.30–12.00 Övergripande information och inkomstutjämning

12.00–13.00 Lunch

13.00–16.00 Kostnadsutjämning, LSS och egna övningar

Kostnad 1 000 kr per person inklusive lunch, men exklusive moms.

Anmälan via e-post till Mona Fridell (mona.fridell@skr.se). Platsantalet är begränsat. Ange särskilt fakturaadressen och eventuella kostavvikelser.

Obs! Alla deltagare måste ha med sig en egen dator!

Mer information om kursens innehåll kan du få av Mona Fridell, kontaktuppgifter finns ovan. Information finns även på vår webbplats www.skr.se under ekonomi, juridik, statistik/Ekonomi/Budget och planering/Skatter och bidrag kommuner eller nedanstående länk:

<https://skr.se/tjanster/kurserochkonferenser/kalenderhandlingar/utjamningssystemetochmodellenskattebidrag.26090.html>

Information om tidpunkter under 2020

Aktuella datum finns på vår webbplats under Ekonomi, juridik, statistik. Klicka på Ekonomi och sedan på Ekonomikalendern.

Har du aktiverat prenumeration från vår webbplats? För att säkert få alla våra nyheter, gå in på skr.se och välj Prenumerera. Länken ligger i den grå listan ovanför sidans rubrik.

Under vårt område Ekonomi (under Ekonomi, juridik, statistik) finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Anders Brunstedt (makroekonomi) 08-452 78 19, Bo Legerius (skatteunderlaget) 08-452 77 34, Anders Folkesson (utjämningsystemet) 08-452 73 37, Måns Norberg (utjämningsystemet) 08-452 77 99, Peter Sjöquist (LSS-utjämnings) 08-452 77 44, Per Sedigh (sammanvägt prisindex kommunal verksamhet) 08-452 77 43, Siv Stjernborg, (arbetsgivaravgifter) 08-452 77 51, Mona Fridell (modellen Skatter & bidrag) 08-452 79 10.

Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skr.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONER

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Niclas Johansson

Mona Fridell

Bilagor

Bilaga 1: Arbetsgivaravgifter och PO-pålägg för kommunerna år 2020

”Prognosunderlag K-2019–2026-19059”, finns på vår webbplats via följande länk:

<http://www.skr.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>

Herrljunga Kommun - Nominera och motionera!

Från: SmåKom <charlotta@smakom.se>
Till: <herrljunga.kommun@admin.herrljunga.se>
Datum: 2020-01-29 15:56
Ärende: Nominera och motionera!

Nyhetsbrev med senaste nytt. Problem att visa det? [Se det i webbläsaren.](#)

Nominera och motionera

SmåKom's stämma och rikskonferens

Till våra medlemmar

SmåKoms stämma och rikskonferens hålls den 22-24 april på Lerdalshöjden i Rättvik, [läs mer om anläggningen här!](#)

Nominera senast den 28 februari

Onsdagen den 22 april 2020 är datumet för SmåKoms årsstämma i Rättvik.

Valberedningen uppmanar SmåKoms medlemmar att nominera kandidater ur kommunernas ledningar till styrelsen och andra funktioner i SmåKom.

Kontakta valberedningens sammankallande Kent Hansson

Senast den 28 mars:

kenrolhan@hotmail.com

Telefon: 070-799 82 08

alternativt verksamhetsledare Charlotta Haskovec, se kontaktuppgifter längst ner.

Tre styrelseledamöter står i tur att avgå.

Ordförande och valberedning (fyra personer) väljs för ett år i taget.

Revisorer (2 personer) och ersättare (2 personer) ska också väljas.

Utdrag ur stadgarna:

"§17. Valbarhet

Valbara till styrelsen är de personer som medlem eller medlemmar nominerar. Till styrelse, valberedning och revisorer kan endast nomineras personer som tillhör en kommun som är medlem i SmåKom. Ledamot i styrelsen bör i första hand utses ur medlemskommunernas politiska ledning. Varje medlemskommun kan representeras av högst en person."

Välkomna med era nomineringar till ett utvecklande och intressant uppdrag!

Motioner motses också!

Motioner till SmåKoms stämma ska vara inskickade till styrelsen via verksamhetsledaren (charlotta@smakom.se) senast sex veckor före stämman, alltså **senast onsdagen den 10 mars 2020**.

Anmälan till rikskonferensen öppnar v. 7

Kontaktuppgifter

Charlotta Haskovec
verksamhetsledare

E-post: charlotta@smakom.se

Telefon: 0706 725 6499

Du får detta nyhetsbrev eftersom du är en kund till oss eller för att du har skrivit upp dig på vårt nyhetsbrev. Skulle du vilja avsluta din prenumeration, [klicka här](#).